

1. Bi¹ der tit, dat her Thitmar uan Bucowe unde her Radolf de Vrese spreken der stades wort to der Wiffemare vnde her Marquart de smith vnde her Arnolt Mule vnde her Heinrich uan Dortmunde vnde her Heinric uan Coperen des rades plagen, her Geltmer de vlefhhowere uer euenede sic bi fines wiues leuende unde dode mit iren eruen also, dat he sint mer van nenen iren eruen dur recht negene not liden ne darf. — 2. Her Radolf van Mandrowe kofte en hus weder heren Fredeleue vnde uan Wafberne, sinen sone, unde vör dar mede na stades rehte. — 3. Her Johan de herincwalscere let up uröwen Iden, sineme wiue, bi irer beider leuende al sin göt unde se ime dat silue weder, dat nen ere erue na ireme dode dat gebreken ne mach. — 4. Her Gerart uan Gnewesmolen let up vrowen Reinside, sineme wiue, bi irer beider leuende al sin göt na stadis rehte unde se ime dat selue weder; tve marc penninge besprac he dar untbuten, [de]^a beschet he to geuende siner broder dohter; vnde se besprac ut irer dohter to geuende ene marc penninge unde ire kledere. — 5. So gedan erue, also her Thideric uan Brunswic kofte weder herren Ludolue den timmerman unde sine eruen, dat let he eme up uore deme rade, so dat iummer stede wesen sal.^b — 6. Her Herebord let up vrowen Alburge unde se ime weder bi irer beider leuende uor deme rade al ire göt, dat nen ire erue dat gebreken nemag. — 7. Her Benedictus gaf urowen Werenfidi, sineme wiue, bi irer beider leuende al sin göt unde se eme dat selue weder uor deme rade, also dat stede

^a) unlesbar geworden. ^b) Ein Nachtrag am äußeren Längsrande der 1. Seite ist nicht lesbar.

¹) §§ 1—25 MUB 648.

bliuen sal. — 8. Her Heinric van Bracle kofte weder heref Hermannes kindere uan Brefen en hus to orcunde der ratman. — 9. Her Thideric de kremere cofte weder heren Willehelme Lappen en huf unde letet eme up uore den ratman. — 10. Her Benedictus de fcradere behelt fin erue alfo unde uor dar mede na ftadef rehte, dat he nene not uord dar umme nedarf liden. — 11. Her Jordan unde her Bernard coften van herren Thitmar Gotiar fin erue, unde let en dat up uor deme rade, unde uoren dar na ftadef rehte mede. — 12. Her Gerart de linewantfnidere cofte en erue uan herren Heinrike uan Brunefhouede unde dede dar mede na ftadif rehte. — 13. Her Bernard Boz let ûp vrowen Hadewige, fineme wiue, bi irer beider leuende al fin göt unde fe eme dat felue weder uor deme rade, alfo dat ftede is. — 14. Her¹ Arnolt de kirchere cofte en erue uan heren Arnolde Mullen na ftadif rehte, unde let vord de kirchere dat erue up uor deme rade finen kinderen unde irer moder. — 15. Her Artuf de bodikere let up vrowen Lucien, fineme wive, al fin göt unde fe ime dat felue weder uor deme rade, alfo dat ftede bliuen fal. — 16. Her Ertmer de vlefhowere kofte en huf uan heren Hunnen vnde vor dar na ftadif rechte mede. — 16a. Bruno ciuis nofter, qui uocatur Kovhuue, et dna Richmodes, vxor fua, altrinfecus refignauerunt bona fua cor. conss. — 16b. It. Werenboldus, nuncius ciuitatis, et vxor fua altrinfecus refignauerunt bona fua. — 16c. [It.] Willekinus wlleweuere dedit.^a — 16d. In die fancte Agate r. dns Heinricus de Tremonia cor. conss. d. ftantem in foro Wiffemarie [Sed] eo die (?) fequente pafche ufque ad circumlum anni conceffit ipfi ciuitas et confules eam d., vt poftea eam relinqueret et [ab ea] | — 17. Her Bernard Balke cofte van heren Thitmare uan Bucowe ene word unde vor dar mede na ftadif regte. — 18. Her Gerewin van Bucowe let up uor deme rade fineme neven Gerewine fin hus na ftadif rehte. — 19. Her Gerewin gaf fin bachuf Gerwino, vrowen Hildegunde fone, uore deme rade. — 20. Her Marquard

^a) § 16c nicht weiter geführt und gelöscht.

¹) Vgl. § 162.

de fmid unde vrowe Gertrud, sin wif, gauen to hope bi irer beider leuende al ire göt, dat nen ire erue dat gebreken nemag. — 21. Her Thideric uan Brunefwic kofte uan heren Alberte Hafarde sin hus funder bisprake uor deme rade unde vor dar na stadif rehte mede. — 22. Her Reiner de falige cofte uan heren Conrade Leuen sine huf vor deme rade na stadis regte, fo dat dat stede beliuen fal. — 23. Her Gerart copperslagere kofte uan Arnoldes kinderen uan Scimme ire erue uor deme rade vnde uor dar mede na stadif rechte. — 24. Her Godeke de scmakere cofte uan heren Lutberte Crufen sin hus unde dede dar mede na stadif regte. — 25. Her Bruninc cofte uan deme rade en blic, dat bi sime huf lag, unde uor dar mede na stadif regte. —

26. Alardus doleator et Gerardus, socius suus, emerunt d. vnam deHelmewiko, fratreElueri, press. cons., et nullus eos in hoc articulo poterit impedire. — 27. Vido et vxor sua resignauerunt Hildebrando h. suam cor. cons. — 28. Radolfus de Varne e. d. de Meinardo futuro, e. h. n. e. c., et nullus eum poterit in hac emptione impedire. — 28a. Dns¹ Olricus, vnus de quatuor fratribus, e. d. Heynrici de Bocholte super Salfam foueam eo tempore, quando dns Marquardus faber et Heynricus de Bukowe loquebantur verbum ciuitatis, et hoc omnibus cons. notorium est. — 28b. It.² Tangmarus faber e. d. Gunzelyny carnificis in Noua ciuitate et hoc fuit eo tempore, quando dns Marquardus faber et dns Heynricus de Bucowe loquebantur verbum ciuitatis, et omnibus cons. notorium est. — 29. Alberno, qui incidit lyneum pannum, e. d. Reyneri de Gnewesmolen in Noua ciuitate eo tempore, quando dns Marquardus faber et dns Heynricus de Bukowe loquebantur verbum ciuitatis, et h. omnibus c. notorium e. — 30. It. Fridericus de Lubeke e. d. Martini in Noua ciuitate eo tempore, quando dns Marquardus faber et dns Heynricus de Bukowe loquebantur verbum ciuitatis, et h. omnibus c. notorium e. — 31. Dns Gerardus de Wozftrowe

¹) MUB 649. ²) MUB 650.

r. vxori sue dne Elizabeth omnia bona sua ita, ut post mortem suam libere frueretur, et ipsa ei r. econuerso, et hoc press. cons. — 32. Dns Marquardus de Frederikestorp e. d. Willekini de Gardelege in Noua ciuitate, e. h. n. e. c. — 33. It. dns Bernardus Balke e. d. dne Luthburge et Walteri filii eius, e. h. n. e. c. — 34. It. Buyo Kruth e. d. Tidmari, e. h. n. e. c. — 35. It. Harbordus carnifex^a e. d. Martini fabri, e. h. n. e. c. — 36. It. Conradus de Alta buda e. d. Martini coci, e. h. n. e. c. — 37. It. Petrus faber e. aream unam contra Hermannum Hofnagel, e. h. n. — 38. Hermannus Hofnagel e. d. dni Gerwini de Bukowe contra dnm terre. — 39. Hermannus Steneke e. d. Johannis crateratoris de Magdeburg. — 40. Godescalcus Flamingus e. d. Ede de Bluetsfe. — 41. Lambertus, gener dni Heynrici de Koperne, e. d. dni Helmewici. — 42. Criftianus Vogel e. d. Nycolay de Kofuelde. — 43. Dns Olicus et Wernerus, frater suus, emerunt d. unam contra dnam Azelam et Theodericum et Johannem, filios eius, in platea Magnopolensi. — 44. Johannes pellifex, gener dni Gerwini de Bukowe, e. d. a dno terre. — 45. It. Hermannus de Sterneberghe e. dimidiam d. de Henrico de Maideborgh. — 46. It. Johannes de Gardelege e. d. unam contra Meinardum fabrum, et hoc cor. cons. ft. est. — 47. It. Segebodo, focer Hildebrandi, e. d. unam contra dnam | de Eluelinge, uxorem Eikonif, hoc cor. cons. ft. — 48. It. Johannes faber, filius Ludolfi magni, e. d. contra Jerric futorem press. cons., et hoc cum fideiussoribus ft. — 49. It.¹ Conradus braxator r. uxori sue Uredeburgi omnia bona sua et ipsa mulier uiro econuerso cor. cons. — 50. It. Arnoldus Torincgus e. d. contra uiduam Lamberti aurige press. cons. — 51. It. Jacobus Teflike e. h. contra heredes dni Heidenrici de Stendale, stabilitum tam in Stendale cor. cons. quam nostrif de press. cons. — 52. It. Hermannus de Sterneberge e. d. contra Uuldagum, ft. cor. cons. — 53. It. Helwicus de Lubeke e. d. contra Marquardum in Noua ciuitate, firmatum cor. cons. — 54. It. Margareta

^a) über der Linie, urspr.: faber.

¹) Vgl. § 150.

Slauica e. contra uxorem Paekonif d., ft. cor. cons. — 55. It. Heidenricus de Lubeke e. d. contra Bolonem Frisonem, cor. cons. conf. — 56. It. Olricus, gener Herwici, e. d. contra Hermannum de Coppmannehauene, cor. cons. conf. — 57. It. Jacobus Teffike et fuus priuingnus refingnauerunt Ludolfo unam d., cor. cons. ft. — 58. It. Tidericus de Brunefuic r. mulieri fue fuam partem fue hereditatif et mulier sibi econuerfo cor. cons. — 59. It. Johannes de Szurowe r. omnia bona fue mulieri fue Aleidi, cor. cons. conf., et mulier sibi econuerfo. — 60. Reinolduf e. aream contra Albertum de Parchim, hoc conf. cor. cons. — 61. Heinricuf de Cupperne e. d.^a contra dnm Ludbertum de Wodarg, hoc conf. cor. cons. — 62. Godefcalcus Spoldennir e. d.^b contra dnm Gherlacum Picften, hoc conf. cor. cons. — 62*. Heinricuf Paffer e. d.^b contra dnm Franconem futorem, hoc conf. cor. cons. — 63. Herderuf e. d. contra mulierem in Ciuitate noua de Liuania, cor. cons. ft. — 64. Fredericus de Gñeufmolen et gener fuus emerunt d. contra Heinricum fabrum, q. cor. cons. eft conf. — 65. Bole (de) de Cruowe e. aream contra confules, flicet contra Heinricum de Bucowe, Ti[t]marum^c | de Bucowe, Hildebrandum, Olricum etc. — 66. Johannes de Proceh e. d. contra dnm Godefcalcum in Noua ciuitate, de press. cons. conf. — 67. It. Ludolfus prope fratres de Tremonia r. mulieri fue Aleidi omnia bona fue et mulier sibi econuerfo, cor. cons. conf. — 68. Hillo e. d. contra Eilardum de Monte speculi, rationabiliter conf. cor. cons. — 69. Fredericus piftor e. d. Jacobi Teffiken, de press. cons. conf. — 70. Helmic Guldenuot e. h. dni Erp, hoc conf. eft cor. cons. — 71. Godef[ri]dus, gener plebani de Gnewefmole, e. h. Heinrici, flicet ftupam, et ipfam r. cor. cons. fecundum iufticiam, et hoc ft. cor. cons. — 72. Lambertus de Monte speculi dedit Arnolde, filio fuo, et filie fue poft fuam mortem dimidium bonorum fuorum cor. cons. — 73. Johannef de Munftere e. d. contra Herbordum

^a) urfpr. wohl aream. ^b) domum über durchstrichenem aream.

^c) urfpr. Limarum, der Anfangsbuchstabe hat anscheinend in ein T umgeändert werden sollen.

futorem et ipsam r. cor. cons. — 74. Marquardus de Hoenwenttorpe e. d. in Noua ciuitate et proinde dedit cons. f. prescriptum. — 75. Marquardus, filius fabri, e. d. et dedit cons. f. prescriptum. — 76. Marquardus de Luderstorp e. d. contra Rudolphum pictorem, de press. cons. conf. — 77. Vlricus faber e. d. contra Cristianum futorem, cor. cons. conf. — 78. Dns Hermannus Perna e. h. fratris sui et dedit f. pro scribendo. — 79. Dns Fredericus penesticus resingnauit d. suam mulieri sue et mulier similiter ei, sicut est ius ciuitatis, d. suam, in quo ipse manet, contra dnm Henricum de Tremonia et dedit f. [pro] scribendo. — 80. Dns Hildemarus habet in hereditate dni Herewici una marca minus quam quadraginta. — 81. It. Henricus quidam e. contra dnm Nicolaum de Cofuelde h. in Noua ciuitate, conf. de press. cons. — 82. It. Hoierus carnifex e. aream contra Herwicum (contra),^a cor. cons. ft. — 83. Johannes institor e. dimidiam d. contra vxorem Heinrici Capun, cor. cons. ft., et dedit f. pro scribendo. | — 84. Johannes de Wincenborch e. aream contra Hille et dedit f. pro scribendo. — 85. It. dns Theodericus e. stupam contra Bernardum et uxorem Heruici, et hoc est cor. consilio ft., et dedit f. pro scribendo. — 86. Albertus de Noua ciuitate e. d., cor. cons. ft., et dedit f. pro scribendo. — 87. Dna Lucheco r. tribus filiis suis Hinrico, Meyniconi, Lubbeconi, quicquid habuit, post tempora uite sue, q. cor. cons. est ft., et f. dedit pro scribendo. — 88. Fredericus¹ de molendino r. cum fructu toto Wernero dimidiam partem hereditatis molendini in ciuitate, et hoc cor. cons. est ft., et dedit f. pro scribendo. — 89. Albertus de Meppe e. h. contra dnam Hildegundim de Copmannehauene, q. notorium e. c., et dedit f. pro scribendo. — 90. Dithmarus auceps r. filio suo Harnoldo, Bunnigo et forori ipsius xxx m., q. cor. cons. est ft., et dedit f. pro scribendo. — 91. Hinricus laneus textor r. uxori sue omnia, que habuit, (post mort)^a et ipsa econuerso, q. cor. cons. est ft. — 92. Euerardus² laneus textor e. d. contra

^a) getilgt.

¹) MUB 651. ²) Vgl. § 97.

Lambertum de Zuerin, q. cor. confilio est ft. — 93. Confilium¹ commune uenditit aream Reinoldo ad portam Haroldi iure hereditario et dedit f. pro scribendo. — 94. Godeko, frater Segebodonif, e. d. contra uxorem dni Wendelmari et dedit f. — 95. Johannes Doueke e. d. Willekini absque omni queremonia. — 96. Semipueri Haken habent duodecim m. in hereditate matris eius. — 97. Euerardus² laneus textor e. h. contra Lambertum de Zuerin et dedit f. pro scribendo. — 98. Gerardus de Vemeryn e. racionabiliter d. de Hinrico Mule et Reymberto^a et dedit f. pro scribendo. — 99. Dns Wernerus de Monte speculi e. bona, que sita sunt Zlomin, contra dnm Wlfardum, q. cons. est ratum factum. — 100. Dns Segebodo e. h. quendam contra Lambertum, filium Theoderici Urfi, q. notorium e. c., et dedit f. pro scribendo. — 101. Dominis^{b3} confilibus Hinrico de Bukouue, Olrico, Hinrico Sceuerften, Segebodoni, Johanni de Rozftok, Brunigo ceterisque cons. notum est, quod dns Reynoldus e. quedam bona ante portam Haroldi iure hereditario, et pro ipsis bonis iure ciuitatensium pontes fecit. — 102. Dns Conradus Carus segregauit, prout debuit, filiam (matris)^c suam de hereditate matris, q. cor. cons. est affirmatum. | — 103. Bernardo Balken habetur domus Cristiani futoris in pignore, q. c. e. notorium. — 104. Danchmarus e. d. racionabiliter contra quendam cecam feminam, q. n. e. confilio. — 105. Domus Bartolomei^d habetur Conrado Hanenstert in pignore pro xxxviiij^e m., quod ratum est; in ipsa hereditate Bartholomei Hermannus Storm^f xj m. vi f. minus, si tanta est, habebit. — 106. Tehodericus⁴ r. uxori sue Alheydi res suas et ipsa similiter. Post mortem utriusque dimidietas ipsarum rerum est danda scio Spiritui, reliqua pars est distribuenda inter alias cappellas, quod confilio est ratum factum. — 107. Hinricus Niger pisttor r. uxori sue bona sua cor. confilio et ipsa econuerso. — 108. Hermannus Westfalus et Helmicus, connatus eius, fideiusserunt pro xx^g m. pro pueris Hinrici

a) urspr.: Reymbertus. b) dns, urspr.: dno. c) getilgt. d) urspr.: Bartolomeo. e) urspr.: xxxiiij. f) urspr.: Storm. g) urspr.: ij.

1) Vgl. § 101. 2) Vgl. § 92. 3) MUB 652. Vgl. § 93. 4) MUB 653.

penefici cor. confilio. — 109. Johannes mercator et Hinricus mercator emerunt d. contra Theodericum de Brunefwic cor. cons. — 110. Gotgeruf e. d. contra Theodericum de Scapente rationabiliter, quod notum est cons. — 111. Dns Johannes de Wittenburg poffidebit h. in Noua ciuitate, quam e. rationabiliter, q. c. e. n. — 112. Putatio filio Hinrici Epifcopi de hereditate patris fui deputati funt xij m., cum Hinricus Epifcopus duxit fuam uxorem, q. cons. est ratum factum. — 113. Hinricus Nenico r. filio fuo bona fuo cor. cons. — 114. Hermannus factor e. h. contra dnem Tane, quod confilio e. n. — 115. Bernardus de Minnowe r. fue uxori et ipfa econuerfo omnia bona fuo cor. confilio lineis uestibus exceptif. — 116. Albertus de Traiecto r. genero fuo h. fuam ad tres annos per condicionem, fi tribus annis euolutis Albertus h. fuam redimet, ipfam poffidebit, fi non, gener ipfius ipfam perpetue poffidebit. — 117. Difceptatio, que de uigilibus contigit et^a hofpitibus, fopita est cor. cons.; et quicumque prior hanc compositionem infregerit, dabit sexaginta m. — 118. Hildebrandus refector caldarium e. unam h. contra Hildebrandum in Noua ciuitate cor. cons. — 119. Bernardus de Stromikendorp e. unam d. contra Johannem in platea Antiqua Wifmar cor. cons. — 120. Hinricus de Brunefhouet fegregauit filium fuum Johannem taliter de hereditate matris eius, quod nullam amplius inde pacietur impetitionem. — 121. Hinricus de Tremonia habet d. Marquardi ceci in pignore pro iij m., q. c. e. n. factum. — 122. Reynlef e. h., q. cons. est ratum factum. — 123. It. Wendele uidua, uxor Hinrici Spri[n]gingot, e. h. pueri et fratris mariti fui cor. cons. et dedit f. prefcriptum. — 124. Euerardus laneus textor e. h. Hinrici de Tremonia. — 125. Hermannus de Sterneberg e. bona Sifridi Clochenwot cor. cons. — 126. Johannes, maritus dne Alueradis, e. h., quam poffidet, cor. nobis. — 127. It. Hermannus de Lippia cum puero fuo putatio taliter composuit cor. nobis, quod nullus ipforum alterum impetat. — 128. Wernerus peneficus e. h. Johannis de Luke cor. nobis. — 129. Hinricus de Beruic e. aream contra Reynoldum cor.

^a) folgt gestrichen: Teze.

nobis. — 130. Harnoldus de Hamelen et Hinricus de Hamelen emerunt d. Criftiani. — 131. Gotfcalcus e. h. contra Theodericum Stedinc cor. cons. — 132. Jacobus et Arnoldus emerunt h. contra Wldahe cor. cons. — 133. Fredericus de Lubeke e. aream contra Leuonem, cor. cons. affirmatum. — 134. Mathias¹ monetarius e. h. contra Bernardum et Jacobum, fratres de Pole dictos, cor. cons. affirmatum. — 135. Titmarus piftor e. d. contra Johannem carpentarium cor. confilio. — 136. Gerardus de Alen [e.] d. contra Waltherum foltman cor. cons. — 137. Jordanus e. h. fratris fui in Noua ciuitate cor. cons. — 138. Bolo futor e. d. Ludolfi de Tremonia, cor. cons. conf. — 139. Bertramms de Clene e. d. contra Titmarum de Bremif cor. cons. — 140. Willikinus piftor e. h. Henrici Nigri piftoris cor. cons. — 141. Hereditas² Ludolfi, mariti dne Wenede, assignata est seo Spiritui cor. cons. — 142. Hinricus ftuparius r. uxori sue bona sua cor. cons. et ipfa fimiliter. — 143. Marquardus faber e. d. uidue Rodolfi de Rene cor. cons. — 144. Conradus de Riga e. d. Marquardi Vot et dedit f. pro feribendo. — 145. Johannes paruus doleator e. d. Henrici de Copperne cor. cons. — 146. Hermannus burfator e. d. Johannis Berneres cor. cons. — 147. Dns Radolfus de Slefewic e. d. Heidenrici molendinarii, confirmatum. — 148. Redike faber e. fabricam Wicburgif et Euerardi cor. cons. — 149. Abe e. d. Petri de Dammhufen cor. cons. — 150. Conradus³ braxator r. vxori sue bona sua et ipfa econuerfo, ratum cor. cons. — 151. Johannes infitor r. vxori sue bona sua et ipfa econuerfo, ratum et firmum cor. cons. — 152. Jacobo et forori eius Sophie pofita est in vadio taberna apud forum pro xij m. cor. cons. — 153. Hinricus de Oldenburg e. h. contra Margaretam cor. cons. — 154. Hinricus fifcus r. d. vxori sue et ipfa econuerfo. — 155. Hereditas Haroldi de Monte fpeculi habetur Nicolao filio Germari in pignore pro vj marca. — 156. Godefridus de Ghenzikowe accepit h. pueri de Hinrico de Damiat. — 157. Criftianus lixa dedit sue vxori xxij m. et ij lectof et ij ollaf et viij cuffinof et j puluinar et ij truncof apum.] — 158. Criftianus lixa r. filie sue et genero

1) MUB 654. 2) MUB 655. 3) Vgl. § 49.

fuo et vxori fue omnia, que habuit, abſque alicuius impetitione. Preterea hii tres, vxor Criſtiani et filia ipſius et gener ipſius, ſimul condixerunt, quod quilibet debet alterius h. recipere alterutrum, cor. conſs. conf. — 159. Hermannus de Daliendorp e. aream in (heredit)^a Noua ciuitate cor. conſs. — 160. Germarus dedit uxori fue, forori monetarii, omnia bona ſua, que nunc habet et habebit ſecundum iuſtitiam ciuitatis. — 161. Marquardus faber e. d. Lamberti de Zuerin cor. conſs. — 162. Dns¹ (Arp)^a Arnoldus plebanus Wiſmarie r. pueris ſuis duobus Godeſcalco et Bertoldo h. ſuam totam cor. conſs., ſed debita ipſius exinde ſunt perſoluenda, et ſi poſt obitum ſuum pro anime fue remedio aliquid uoluerit errogare. Ipſi uero pueri G. et B. elegerunt cor. conſs. dnm Hinricum de Tremonia et Lambertum de Zuerin pro tutoribus, quod wlgō wormundere dicitur. — 163. Jordanif^b de Gronig e. h. contra Hinricum Meger, cor. conſs. affirmatum. — 164. Dna Margareta Weſtfalica electa eſt in tutricem et conſeruatricem, quod wormundere dicitur, puerorum filie ipſius cor. conſs. — 165. Radolfus² Friſo affignauit et locauit aream ſuam Nicolao cuſtodi porte, de qua ipſe et heredes ipſius percipient quolibet anno viij ſol., et hoc iure ciuili, quod wlgō (haggerſeym rechte dicitur)^a wigbeldeſeym rechte dicitur. — 166. Hermannus³ Bake r. d. unam genero ſuo Bernardo cor. conſs. — 167. Dna Wernezet r. Godefrido, marito ſuo, d. ſuam. — 168. Wernerus carpentarius e. d. contra dnam Geze cor. conſs. — 169. Hermannus Hofnagel compoſuit cum filio taliter, quod filius ipſius (nichil)^a non ulterius debet impetere h. ſuam, cor. conſs. — 170. Hinricus Sceuerſten e. bona vxoris Timmonis de Luderſdorp et puerorum eius, pro quo promiſit Fredericus de Ceverſtorp et Fredericus croghere, cor. conſs. — 171. Arnoldus humularius e. d. contra Johannem de Luke cor. conſs. — 172. Godico de Guldine ſuſtulit h. fratris ſui ſacerdotis, et vxor ipſius cor. conſs. r. — 173. Hereditas Euerardi, filii Theoderi[ci], habetur ſibi ipſi in pig-nore pro xij m. — 174. Dna Gertrudif de Kopperne r. filio eius

a) getilgt. b) urſpr.: Olricus.

1) MUB 657. Vgl. § 14. 2) MUB 658. 3) Vgl. § 182.

Godefrido h. suam. — 175. Theodericus, filius Juttonif, e. d. contra sororem suam, illam d. vendidit Theoderico Keling iure hereditario sub tali condicione, ut ipse et sui successores sui michi et posteris meis annuatim de questu aree proinde minitrent xxvij fol. — 176. Conradus Carus e. d. contra Bernardum gladiatorem. — 177. (Arnoldus¹ hoppener posuit h. suam Hermannu Vogel et filio suo Bertoldo in pignore pro xiiij m.)^a — 178. Johannes Munt e. d. contra Hinricum de Bukowe cor. cons. — 179a. Dns^b Johannes de Browle e. d. Bartho[lo]mei testante consulis (!) — 180a. It. dna Wendele dedit h. eius et facultatem Theoderico et Henrico doliatori. — 181a. Grimmo futor posuit d. suam in pignore Igelberto et Arnoldo pro v m. | — 182. Hermannus² Bake et vxor ipsius dederunt d. vnam genero suo Bernardo et aliam d. ipsi posuerunt pro pignore pro xxxiiij m. — 183. Vxor Rodolfi de Rene vendidit d. Roliconi curfori domini terre cor. cons. — 184. Margareta Wefvalica taliter composuit cum pueris sororis mariti eius cor. cons., quod exinde penitus non impetetur. — 185. Johannes³ de Rostok, Tidemannus, filius Juttonis, Conradus Hanestert emerunt d. aduocati Rodgeri cor. cons. — 186. Bernardus de Stromikendorp taliter composuit cum priuignis suis de bonis iacentibus in ciuitate et extra ciuitatem, quod de cetero non impetetur, cor. cons. conf.^c — 187. Dna Windelgardis r. puero cuidam duas domos cor. cons. — 188. Hille, filia Bernardi Balke, r. Hildebrando, fratri Bernardi, duas domos cor. cons. — 189. Bruno de Warendorp e. d. Wilhelmi in Recenti fossa cor. cons. — 190. Si Hildebrandus Balke moritur sine herede,^d omnis hereditas eius redibit ad filiam Bernardi Balke Hille, que sita est in ciuitate et extra. — 191. (Bruno^e de Warendorp e. h. Wilhelmi Boterman, h. n. e. c.)^f — 192. Fredericus pictor habuit in hereditate Gotfcalci de Magdeburg xxiiij fol. et iij den., quos r. cons. — 193.

^a) getilgt, wiederholt § 826. ^b) §§ 179a–181a am Rande. ^c) cor. cons. conf. nachgetragen. ^d) urspr.: hereditate. ^e) urspr.: Dns Bruno. ^f) getilgt. Vgl. § 189.

¹) § 177 = § 826. ²) Vgl. § 166. ³) MUB 659.

Ywanus incisor panni e. h. contra Arnoldum de Hamelen, h. n. e. c. — 194. Bruno de Gnewismolen e. d. Thome futurif, cor. cons. affirmatum. — 195. Dna Hildegundis de Copmanhauene habet in hereditate Luderii carnificis ij m. den. — 196. Puer Reyneri de Gnewismolen habet in hereditate patris sui xxxij m., cor. cons. comprobatum. — 197. Hinricus pistor e. d. Jacobi Arigman cor. cons. — 198. Dna Riqua affignavit filiis suis Boloni et Erp h. suam post obitum eius. — 199. Johannes Douiko e. h. Ludberti de Wodarge cor. cons. — 200. Theodericus de Pattenhusen e. d. Ludberti de Wodarge in Noua ciuitate. — 201. Gerardus faber de Warin e. h. Ludolfi Parui contra dnm Hinricum de Tremonia cor. cons. — 202. Pueri Brunonif pellif[ci]s habent viij m. in hereditate sua, pro quibus dandis Arnoldus carpentarius et frater ipsius communi manu promiserunt. — 203. Mathias monetarius e. d. contra dnm Hinricum de Tremonia. — 204. Hinricus molendinarius de Leuzowe e. d. contra Ludolfum de Tremonia. — 205. Hinricus de Nacuenfdorp r. vxori sue bona sua et ipsa similiter. — 206. (Noua domus Broderi Albi he)^a — 207. Theodericus de Lewicin e. h. Luderii carnificif contra Nicolaum, filium Luderii. — 208. Hermannus Buefsein e. d. contra Hinricum Sceverften. — 209a. Gerdeke habet h.; hec est eius dimidia et puerorum eius, quos genuit per Ludolfum Magnum.^b | — 210. Radico faber (et Ode)^c et quidam, qui uocatur Ode, emerunt d. contra vxorem Ludolfi. — 211. Gerwinus, filius Bolonif, e. d. contra quandam uiduam in Noua ciuitate. — 212. Godiko nuncius consulum e. h. Hermannii sartoris, et consules adiecerunt ei illud spacium, quod est ante domum. — 213. Hinricus Sceverften e. h. dni Arnoldi (Clawe)^c Lappe cor. cons. — 214. Hinricus de Bukow separauit filium suum Theodericum ab hereditate matris sue. — 215. Timmo de Domichow e. d. contra Hinricum Hafardum. — 216. Hermannus, Ludbertus, Johannes, fratres, de Berwic resignauerunt alterutrum bona sua cor. cons. — 217. Johannes¹ Albus e. d. contra Thedericum de Garde-

^a) getilgt. Vgl. § 830. ^b) urspr.: Magnuf. ^c) getilgt.

¹) § 217 = § 838.

lage. — 218. Ritfiko piftor habet v m. in hereditate Hermannii Hofnagel poft obitum ipfius. — 219. Andreas Kofelege e. h. contra Suederum Album. — 220. Marquardus de Alta uilla Slaicali e. d. contra Albertum piftorem. — 221. Reynleuus e. d. contra dnam Helemburg.* — 222. (Arnoldus, puer dni Rubekini, habet in ereditate patris fui xxxij m.)^b — 223. Bertrammus infitor e. tabernam Wernerii infitoris contra heredes eiusdem. — 224. Hermannus fartor e. d. contra vxorem Gerardi Stalbuç et pueros eius. — 225. Nanno de Crukow habet lx m. Lub. den. in hereditate Theoderici de Pattenhufen. — 226. Johannes de Stadif fartor e. d. contra viduam Hermannii ceci. — 227. Borchardus clauiger e. h., in qua morabatur foror prepoſiti. — 228. Hinricus Krullig e. h. contra Martinum groffum fabrum. — 229. Nicolaus, filius Hinri[ci] de Brunefhouede, r. h. fuam Timmoni de Domichow cor. conſs. — 230. Werboldus r. vxori fue bona fue, et ipfa fecit fimiliter. — 231. Albertuf fartor r. vxori fue bona fue, et ipfa fecit fimiliter. — 232. Radolfus de Slefewic e. d. contra Fredericum penefiticum, cuius vnum parietem emendabit dns Hinricus de Tremonia dimidium, ſi fuerit neceſſe. — 233. Bernardus de Honower e. d. contra Johannem, filium Broderi. — 234. Hinricus Biſcop dedit bona fue matri fue et fratri ſuo dno Theoderico ſacerdoti conſs. preſs. — 235. Vxor dni Hermannii Bake r. fratri eius dno prepoſito de Dannenberg d. fuam. — 236. Geruuardus de Krukow e. trium marcarum redditus annuatim in hereditate Johannif de Godebuç perpetuo, tali tamen adiuncta condicione, ſi Geruuardus fuam partem uoluerit uendere, nullus alius uicinior eſt ad illam partem Johanne, et ſi Johannes fuam partem uoluerit uendere, nullus eſt uicinior Geruuardo ad fuam partem emendam. — 237a. Radolfus de Mandrowe faſſus eſt ſe debere filio ſuo Degenhardo et vxori fue, filie Hinrici de Brakele, l m. den. cor. conſs. | — 238. Johannes¹ de Traiecto e. d. ſce Marie, de qua annuatim ix ſol.^c miniftrabit. — 239. Vxor dni

a) dahinter eine Lücke mit Raum für 5 Buchſtaben. b) getilgt. c) ſlo.

1) MUB 660.

Volquini r. filio eius bona eius. — 240. Ritziko pistor e. d. contra Hinricum de Tremonia, quod n. e. c. — 241. Hereditas Haroldi habetur Cristiano de Hude in pignorem. — 242. Theodericus de Lentzin (!) r. vxori sue bona sua. — 243. Domus¹ quedam, que pertinet bte virgini Marie, porrecta est Ascalso hoc iure, quod wigbeldich appellatur. — 244. Albernus incisor linei panni e. h. puerorum Eylardi et fratrum eius. — 245. Vxor dni Heydenrici r. Jo molendinario et vxori ipfius omnia bona sua. — 246. Dna Tilbiko e. d. contra Volquinum. — 247. Discordia, que uertebatur inter Volquinum molendinarium et filium suum Nicolaum, sopita est. — 248. Jo Kedig r. vxori sue bona sua et ipfa similiter. — 249. Discordia, que habita fuit inter Hildebrandum de Pole et hospites de Laghelande, composita est pro quodam equo. — 250. Rodolfus carnifex e. d. contra Thitmarum de Parchem, q. n. e. c. — 251. (Johannes de Karowe et vxor sua posuerunt molendinum eorum.)^a — 252. Hinricus de Gnewesmolen liberauit h. patris sui ad manum suam et fratrum suorum. — 253. Ricolfus Preen e. h. Alberti fartoris, h. n. e. c. — 254. Dominus Conradus de Trampitze et vxor sua resignauerunt Johanni, filio eorum, h. suam. — 255. Andreas e. d. contra dnam Wicburgem et dnm Theodericum. — 256. Hermannus Duvelscop e. d. Alberni. — 257. Ciuitas tenetur Alexandro Wilden iiii m. fol. minus; si aliquis veniat de suis heredibus, ei dabitur ex parte dni Theoderici, viro (!) dne Conegundis. — 258. Bernardus e. h. Johannis Heilewige, q. e. n. c. — 259. Dna² Gertrudis, vxor Brunonis, dedit duas domunculas, quod uulgo dicitur buden, ecclesie sce Marie et sco Spiritui tali conditione, quod quamdiu uixerit totum inde recipiat, h. n. e. c. — 260. Conradus Muiter e. h. vxoris Weneri fartoris, h. n. e. c. — 261. Bo e. h. contra Ludolfum, virum Wenburgi, h. n. e. c. — 262. Borchardus et filius suus computauerunt, quod predictus B. dedit predicto H. xx m. ij fol. minus de hereditate, h. n. e. c. — 262a. Dns³ Ricolfus de Foffa prouisor est filiorum fratris

^a) getilgt, gleich § 859.

¹) MUB 661. ²) MUB 662. ³) MUB 890.

fui Volquini; hoc arbitrati pueri cum consensu matris eorum et parentum ipsorum; hoc constat cons. — 262b. It.¹ ipse e. dimiditatem molendini, que spectabat ad dnm terre, cum consensu iun[i]orum^a ab ipso dno nostro iuste et racionabiliter; testes huius empcionis sunt milites dni nostri Bernardus de Walie, Otto de Suinga, Aluericus de Barnekov, Benedictus, consules Segebodo, Sceuerstenus, Conradus Hanfter[t]. — 262c. It. d. dne Ahelhedif de Selesewic in vadio habet pro viij m., hoc constat cons. | — 263. (Didmarus de Wodarge et dna Siborgis, vxor sua, habent duos filios, quibus eorum legitimum, quibus quisque de suo arbitrio de bonis dedit cuilibet x m., h. n. e. c.)^b — 264. Johannes et foror sua Conegundis habuerunt h. vnam in Lubek, quam ibidem cor. cons. diuiserunt ita, quod ipse cum ea composuit, quod nichil habeat in ipso requirendum, q. n. e. c. — 265. Tidericus Stedinc separauit filiam suam ab hereditate sue matris. — 266. Area Hildewardi de Cufvelde habetur Henrico de Cufvelde pro xvj m. — 267. Area Henrici de Coppern habetur Grawetoppo pro ij m. — 268. Martinus, seruus dnorum de Z[w]erin, e. h. Emelrici dimidiam. — 269. Dns² Henricus Scheuersten dedit duas areas scilicet Spiritui, super quibus datus est vrede-schillinc. — 270. Nicolaus, filius Germari, r. h. suam dno Johanni de Metce. — 271. Bruno pelfex in pignorauit h. suam fratri suo pro vj m. et iiij sol. — 272. (Arnoldus humularius in pignorauit dno Henrico Scheuersteno d. suam cor. cons. pro lvij m.; si quid in eo hoc deperierit, in hoc stabit, ut impleat).^c — 273. Dns H. de Brunshouede dedit filio suo Nicolao xxiiij m. de hereditate matris sue; infra annum eum amplius non monebit. — 274. Gerardus³ penesticus e. d. Johannis Bardinc. — 275. Filius Jacobi Tefline recepit xvij m. de hereditate sua, adhuc habebit xj m. — 276. Bescer de Sterneberge e. d. contra consules ad manus filie sue. — 277. Ludolfus de Tremonia posuit Arnoldo suam h. et suam cogam pro xliij m.

^a) cum consensu iuniorum (!) nachgetragen. ^b) getilgt durch Rasur. Vgl. § 414. ^c) get. durch Rasur.

¹) MUB 890. ²) MUB 663. ³) gleich § 280.

— 278. Hereditas Conradi de Riga habetur Tidmaro de Parchim.
 — 279. Hereditas Tiderici et Gertrudis habetur Tanquardo et Radolfo pro v m. — 280. Gerardus¹ peneticus e. d. Johannis Bardine. — 281. Volquinus et Ricolfus diuiserunt h. fratris eorum Heindenrici, Volquinus domum, Ricolfus mansos. — 282. Johannes de Wonfdorp e. d. contra Tidemannum piftorem. — 282a. Hadewigis², vxor Wolquini, vendidit Ricolfo, fratri sui mariti, dimidietatem domus sue, que ipsam tetigit, cum diuidetur a pueris suis, hoc constat cons. | — 283. Alcolfus r. uxori sue bona sua et ipsa econuerso ei. — 284. Godeco et Ywanus Albus emerunt hereditatem contra Ritcionem. — 285. Nicolaus e. d. Hermanni de Daliendorp. — 286. Godefridus Bolle inignoraui totam h. suam priuigno suo pro xiiij m., set pro vj aliis m. promiserunt communi manu.^a — 287. Ratmarus e. d. Conradi braxatoris. — 288. Eteico et foror (et foror) sua emerunt tabernam dni Henrici de Bucowe. — 289. (Prepositus de Dannenberge dedit filie sororis sue d. suam post obitum suum.)^b — 290. Tidmarus de Sofato e. h. contra Henricum de Gnewesmoln. — 291. Hereditas Johannis doleatoris habetur Henrico de Gnewesmoln et fratri suo in pignore pro xxiiij m., Martini. — 292. Borchardus peneticus dedit uxori sue Margarete bona sua et ipsa ei econuerso. — 293. Hereditas Gudonis habetur Marquardo in pignore pro viij m. — 294. Radico faber et dns suus separati sunt cum bonis eorum cor. cons. et manebunt boni amici. — 295. Filius Radolfi de Uaron e. h. Uefcelini et filie sue de Sterneberge, h. n. e. c. — 296. Gerhardus ligator pectinum press. cons. assignauit filie sue v m. in hereditate sua. It. idem assignauit filio sororis sue iij m. similiter in hereditate sua. — 297. Dns Vernerus et Nanno de Cruowe et (Henricus de Hamelen et)^b Henricus^c emerunt d. contra dnem Aleidim, uxorem dni Bernardi purgatores gladiorum, cor. cons. It. eandem domum resignauerunt; ad ueritatem huius testis sunt dns Henricus de Bucowe, Hildebrandus de

a) Raum für Namen. b) getilgt. c) nebst dem vorangehenden et am Rande.

1) gleich § 274. 2) vgl. § 281.

Pole, Ricolfus de Recenti fossa, Teodericus, filius dne Gutte. — 298. Wigeruf e. h. de Henrico de Beruic, hec est sibi a cons. et cor. confules resignata. — 299. (Henricus de Bruneshoueden fecit conposicionem cum generi suo, omnem inimiciam depositam. Predictus H. suo predicto generi xxv m. est daturus de filia sua; inimicia, quod dicitur bisprake.)^a | — 300. Puerif^b Arnoldi de Hamelen relictus sunt in hereditate xvij m., pro quibus^c fideiusserunt Fredericus aduocatus, Hermannus Longus, Sifridus aurifaber, Arnoldus sartor. — 301. Domus Willekini Wneonif habetur dno Johanni Felici in pingnore pro nona dimidia marca, h. n. e. c. — 302. Dns Bonus annus fideiussit pro marca, videlicet pro superpilicio. — 303. It. Bernardus Booz et Henricus Scewerften fideiusserunt pro tribus m., quas accepit Wafmodus ad opus mercature. — 304. It. Hu[f]nagel^d Hermannus et Ulricus faber fideiusserunt pro quarta dimidia marca et tribus sol., quas recepit Marquardus de Stitne. — 305. It. Borchardus et Todo fideiusserunt pro eadem causa pro quarta dimidia marca et tribus sol. — 306. Domina Tibbeke r. d. in Noua ciuitate filiis suis, h. n. e. c. — 307. (Teodericus, maritus Hafeken, Marquardus, socer suus, Verft de Stitne, Gifco de Karowe, Marquardus molen-dinarius illi v promiserunt pro xv m. cum communi manu, id est met semender hant Teutonice. Preterea promiserunt pro v m., que ad huc solui debent. Isti inquam denarii debent dari a pretacfatif uiris filiis Vafberni de Gorexe.)^a — 308. Dns Theodericus, filius dne Gutte, cum socero suo dno Lamberto de Copperne habent in hereditate dne Gertrudif, v[i]delicet in domo eius, x m.; hoc constat cons. — 309. It. Henricus Ouif e. d. contra filiam braxatorif, h. n. e. c. — 310. Henricus Sperline e. d. contra dnm suum Geruinum cor. cons. — 311. It. hereditas dni Godefcalci Frisonif, hoc est ortus humuli, habetur dno Segebodoni et dno Radolfo Frisoni in pingnore, h. n. e. c. — 312. It. vxor Arnoldi de Hamelen dedit puerif suis xxx m. et illas habebunt in hereditate eius. — 313. Amelius

^a) getilgt. ^b) urspr.: filio, dann filiif. ^c) urspr.: quarum f. ^d) Hutnagel.

¹) MUB 664.

e. dimidiam d. contra viduam Reynnoldi, h. n. e. c. — 314. It. filius Thethardi Rufi e. contra Martinum de willa Rotberti hereditatem. — 315. Hereditas Hermanni^a Boge habetur dno Segebodoni et Arnolde Bunningo pro xxx m. — 316. It. dns Johannes Felix e. h. fratris sui Nicolai, quam ei r., h. n. e. c. — 317. Hildebrandus humularius e. d. Arnoldi humulari[i] cor. cons. | — 318. Dns Stephanus in Antiqua platea Wismarie exemit priuignos suos ita, quod amplius nichil ab ipso possunt extorquere, h. n. e. c. — 319. Nanno Friso matrem suam penitus ab hereditate sua specificauit sic, ut ipsa extortionem nullam amplius in ipsum habeat. — 320. Bernardus de Domechowe e. ad se h. filie dni Bernardi Bake totaliter. — 321. Ezeike r. uxori sue bona sua et ipsa econuerfo. — 322. Wicbolt de Meppe e. d. contra uxorem Johannis. — 323. Pueri Godefridi de Zarnekow emerunt h. matris sue. — 324. Margareta de Ymbria r. pueris suis h. suam. — 325. Ezeike de villa Cristofori e. d. contra Heydericum molendinarium (!) — 326. Hinricus, filius Thethardi, e. d. contra Martinum de uilla Roberti. — 327. Godeco de Hauekesbeke inpignorauit Godefrido de Puteo suam d. pro xvj m. — 328. Olicus Podrowse recepit ex parte pueri sui preuigni vij m. ad iij annos, pro quo negocio fideiussit Stephanus. — 329. Vidua dni Arnoldi Mule et filii eius separauerunt Wilhelmum ab hereditate sua plenarie. — 330. Bertoldus de Berwich e. d. contra Willikinum. — 331. Lambertus doleator e. d. contra Bolonem et dnam Cristinam. — 332. Hereditas Thitmari habetur Johanni futuri in pignore pro viij m. — 333. Andreas Cofelege inpignorauit suam d. et suam aream et suum mansum Johanni Dhufentmarch et Wicboldo et Godefrido Nigro et Bernardo de Col[f]uelde^b pro centum m. arg. tribus m. minus cor. cons. — 334. Godefridus¹ de Coperne expofuit h. suam Gozscalco Frisoni pro xxvij m. Lub. cor. consilio, preterea ortum caulium et laboref cum expensis in area humuli et unum mansum in Dammenhufen simul pro viij m. Hanc expositionem recepit cum

^a) danach eine kleine Rasur. ^b) Coluelde.

¹) MUB 665.

eodem Gofcalco communi manu. Hec fupradicta fimiliter eciam expofita funt Theoderico, Jutte filio, pro xj m., Conrado Haneftert pro xvij m., dno Conrado de Ratynge pro x m. | — 335. Lutbertus witgerwere fideiuffit confilio pro vij m. iij fol. minus pro hereditate quadam. — 336. Syphridus aurifaber e. d. contra dnm Hermannum de Rodenbek et matrem fuam. — 337. Hereditas Mathye habetur Arnoldo de Tremonia in pig-nore pro xlvij m. Lub. den. — 338. Dns Wernerus de Spegel-berge r. d. unam prope fem Nycolaum Jacobo Rufo, focero fuo. — 338*. Dimidia domus Rieferti impignorata eft Tiderico et Jo pro viij m. — 339. Rodolfus et Hildegundif, vxor fua, alterutrum refignauerunt h. fuam. — 340. Hinricus et Gode-bridus facerdoes emerunt h. Hinrici Nigri, fororii fui, quod conss. conftat. — 341. Magr Gofcalcus r. Magtildi, forori fue, d. fitam prope illam, in qua moratur mater fua. — 342. Dna Greta We[f]tfalica r. h. fuam Johanni, focero fuo, et filie fue temporibus uite fue dimidiam et poft mortem eiusdem Grete integralem. — 343. Radolfus de Ymbria impignorauit dno Olrico d. fuam tali conditione appofita pro vij m., fi predictam domum in fefto Michaelis non liberauerit, amittet eamdem. — 344. It. dna Gertrudif de Coperen et Hermannus, filius eius, vendiderunt dno Olrico de Foffa quandam h., que feituata eft in platea magna, qua descenditur ad Foffam, h. n. e. c. — 345. Hinricus Pipop obligauit filiif Petri fabri h. pro x m., h. n. e. c. — 346. It. Ricolfus e. dual areal contra filiof et vxorem Boh; vt hoc ratum effet, pro eidem areif fideiuffit frater, illorum patruuf, h. n. e. c. — 347. Hinricus de Borken e. h. Radolfi de Ymbria tali conditione, vt dno Olrico vij m. in fefto Michaelis perfoluat, alioquin Olricus h. predictam integraliter obtinebit. — 348. Radolfus de Sybucen dedit vxori fue bona fic, vt, quicunque priuf moritur, alius obtinebit, h. n. e. c. — 349. Stephanus in platea Antique Wifmer erogauit filio fuo Hinrico xxx m. den. (infuper partem)^a de hereditate fue matrif. — 350. Godefcalcus, cognatus Timmonif,

^a) getilgt.

dedit Tymmoni et pueris suis quadraginta m., si moritur sine muliere. — 351. It. Teodericus Halfatus r. vxori sue Lutgardi sua bona sic videlicet, vt, quicumque prius moritur, alter omnia habebit, h. e. c. n. — 352. It. Bruno dedit vxori sue Richmodi suam h. et ipsa sibi suam, ita videlicet, vt, quicumque prius moritur, eandem integraliter habebit. — 353. It. Godefridus Niger e. h. Hermanni fabri dicti Hofna[g]el, quod constat cons. — 354. It. Teodericus de Stadio d. Gerardi cambindere emit, quod constat cons. — 355. Hefceke dedit | vxori sue Conegundi et ipsa ei suam hereditatem sic, vt, quicumque prius moritur, alter obtinebit. — 356. It. Hyuanus Niger r.^o Ranoldo, generi suo, d. suam pro lxx m. — 357. It. vxor Cywani impignorauit Ludolfo de Dalem ciliginem pro xiiij m. — 358. Filii Wezeli resignauerunt Brunoni, generi illius, qui dictus est Clokenwot, suam h. — 359. It. filii Conradi de Boude composuerunt cum fororio suo pro tali hereditate, super quam discordabant. — 360. It. Everardus laneuf textor in obitu suo dedit pueris suis in bonis mobilibus lxxx m. den. absque hereditate; sed, quia maritus secundus fideiussores pro eisdem den. habere non potuit, hereditas matris obligata est pueris supradictis. — 361. It. Godefridus dictus de Aquil r. dno Brunoni suam h., quam habet in Vilen, pro vij last falis. — 362. (It.¹ Abbo de Pöle r. dno abbati et clauistro in Doberan (illa)^b bona, quaecumque habet in ciuitate nostra.)^b — 363. It. Zirich de Monte speculi et vxor eius resignauerunt h. suam dno Hinrico Sceuerfeno et Wolquardo de Vinikendorp et Titmaro Albo. — 364. It. Johannes de Warendorp e. contra Tytmarum Album vnam d., que scita est apud Fratres. — 365. It. vxor et filii Hermanni sartoris vendiderunt Teoderico Halfato d. vnam, q. n. e. c. — 366. Dna Greta de Zandowe e. h. contra prewinnos suos, pro qua discordabant. — 367. Hinricus Sperline et Bertrammus institor resignauerunt d. vnam Hinrico Guftinho. — 368. Dns Wezcelus Paruus r. filio suo h., que ad ipsum spectabat, cor. consilio et eandem h., sicut tres domos, matri sue, vt ex eis sustentetur, quo ad

a) urspr.: impignorauit. b) getilgt.

¹) MUB 666.

ufque uixerit, et ipfa[m] poffedeat, quam diu uiuat, et ultra respiciat ad foref fuaf et earum heredef. — 369. It. Bernardus de Mindouue perfoluit filiif Wolquini Nigri xxx m. den., quas recep[it]^a vitricuf pretax[at]orum^b puerorum; fideiufforef huius rei funt Lutbertus Stonehalf, Hildebrandus Balke, Theodericus penefiticus, qui fimul communi manu pacto afciftebant. — 370. (It. Wernerus de Monte impignorauit Gerwino dicto Woth, cui in Lubike, h. filie fue et generi fui, que fcita eft in Recenti foffa, [pro] xliij m. argenti fertone minus fecundum pondus Lubicensis monete; quicquid autem de hereditate defuerit, hoc Wernerus adimplebit; et fi illam in pafcha non redimerit, predictuf Gerwinus exponere potefit, cui fibi placet).^c — 371. (It. Wernerus et filia fua impignorauerunt h., que fcita eft in Noua ciuitate, Tithmaro de Parchem [pro] xl m. argenti ij m. minus fecundum pondus Lubicensis monete. Wernerus cum filio fuo promiferunt cor. cons. Titmaro fumpmam illam in pafcha fine aliquo vadio perfoluere, fiue hereditaf melioretur fiue non).^c | — 372. Robico burficida et vxor fua tenentur fpecialio (!) puero pefati Robiconis de hereditate fua xxxij m., et illa pecunia debet per fpacium duorum annorum dari puero, pro qua pecunia fideiufferunt Lutbertus cerdo et Johannes Sapiens in confpectu omnium confulum, et hoc proxima fexta feria ante purificationem. — 373. Gherardus de Alen pro equo, quem a cons. extorquebat, ipfos confulef communemque ciuitatem ab ipfo equo dimifit perpetualiter abfolutos. Acta funt hec anno m cc lviiij fabato ante purificationem. — 374. Aream,¹ quam Wicherus e. de ciuitate in Fouea recenti, illam e. Tidericus Blefce ab eodem, et illam pefatam aream ita redemerunt confules ad ufuf ciuitatis, quod Tidericus nec aliquis ammodo illam aream predictam a ciuitate nec a cons. debeat extorquere. — 375. Arnoldus² de Tremonia e. paruam d. iuxta fuam contra prepoftitum de Rune, h. n. e. c. — 376. Wilhelmus de Hornefdorp reconciliatus eft cum priuignis fuis, qui wlgaliter (!) appellantur

a) recepte. b) pretarlorum. c) getilgt.

1) MUB 813. 2) MUB 815.

ftifkinder, quibus tenetur ij solidis minus quam quintam dimidiam marcam; h. n. e. c. — 377. Hinricus de Salfa fossa e. h. contra uxorem Bernardi de Domechow, h. n. e. c. — 378. Bosman e. h. contra matrem et fratrem vxoris sue, quam integ[r]aliter sibi cor. cons. resignauerunt. — 379. Constantinus aurifaber habet h. quandam, de qua tenetur Conrado Haneft[er] vij dare solidos anuatim, ipse autem potest edificium domus totum, quando placuerit, deponere de area; h. n. e. c. — 380. Johannes de Warin e. h. ab vxore Gerles, et hec resignata est ipsi cor. cons. — 381. Fabrica Arnoldi Bunnung impignorata est Bernardo Nenniconis pro xxx m., quod constat cons. — 382. Hermannus de Lubberteldorp e. aream Fredeke, uidue Ludolfi Magni. — 383. Dna Reynolt exposuit aream unam Tamquardo pro quatuor m. ij sol. minus. — 384. Reyniko¹ et Wernerus, fratres, emerunt molendinum Wotrence de Heydenrico, filio Volquini. — 385. Dna Wendele vidua r. filio sororis sue post obitum eius h. eius. — 386. Magr² Gozscalcus e. aream unam, que sita est iuxta dotem, a Conrado Mutere cor. cons. in vigilia inuencionis see crucis. — 387. Hince, frater Wildebrandi, et Meynico emerunt h. unam Springintgot a duobus fratribus Tidemanno et Hinrico doleariis. — 388. Hildebrandus carnifex posuit Rodolfo carnif[ici] suam d. pro vj m. | — 388a. In^a nomine patris amen. Ego Reyneko confero in remedium anime mee Johanni dicto Refen, si moriar, quartam partem nauis (insuper)^b et^c fratri suo Theoderico ij m., sco Nicolao iij m., fratribus Minoribus vj m., ad structuram beate virginis Marie iij m., beato Georgio j m., sco Spiritui ij m., pauperibus hospitalium ij m. It. confero suppellectilia, lectifternia et cistal et cetera uestimenta, que possideo, filie Johannis dicti Refen. It. Reynerus et Reynerus habent in invicem lij m., cetera bona, que Johannes habet in nauigio, spectant ad eos ambos, ad Reynerum videlicet et Reynerum, simili diuisione. It. habemus simul xv lagenas ceruise et vj punt salis et j punt farine. It. Wernerus deduxit nauigio

a) § 388a auf eingelegtem Blatte. b) getilgt. c) über der Zeile.

¹) MUB 816. ²) MUB 2672.

xiiij m., (quod)^a fi^b uenerit^b lucrum, quod inde procefferit, dimidium cedet vnique. Hiis actis et conscriptis in vigilia assumptionis Marie presentef fuerant Conradus Reynoldi et Jo. Soltegroue et Landeshere et Hildebrandus de Ripen. Ad discutiendum ista eligo Conradum Reynoldi et Johannem de Soltegrouen in prouifores. | — 389. Nycolaus de Daliendorp e. redditus xiiij solidorum, qui sunt worttyns, in quibus moratur Wezcelus pellifex, a vidua Marquardi antiqui fabri.^c

Acta sunt hec ab anno incarnationis dni m. cc. lx.

390. Hereditas Lutberti hake, scilicet domus dimidia et area prope sita, impignorata est cor. cons. Thitmaro de Parchem pro x m. Lub. den. — 391. Ecolfus e. d. Alberti de Copenhauene. — 392. Gerlagus e. d. contra viduam de Slewich. — 393. Fredericus Calvus e. pratum quoddam, quod situm est in fine curie sue, a dno Theoderico de Brunefwich. — 394. Werenboldus contulit post mortem suam Magtyldi, nepti vxoris sue, quatuor m. den., vestes valentes de nouo panno xxiiij sol., lectum et puluinar et duos cufinos et superpellicium muliebre. — 395. Ywanus Albus e. h. unam.^d — 396. Filii Rederi resignauerunt dne Releve nouam d. in Monte speculi ita, ut sit libera sua absque omni impetitione. — 397. Dns Alkyl e. h. quandam in Recenti fouea a dno Wenero de Spiegelberg cor. cons. — 398. (Puer cuiusdam Gyfeleri filie habet xviiij m. den. in hereditate patris sui Hinrici viltere.)^a — 399. Filii dni Arnoldi Mule composuerunt cum vxore Bruneshovede, q. constat cons., ita, ut nulla inde placita succrescant. — 400. Radolfus de Mandrowe partitus est h. suam cum filio suo. — 401. Wedekindus, focer dni Tidemanni de Gardelag, e. h. Wolteri Frisonis a Nycolao de Calfowe, pro qua hereditate promiserunt Fredericus crogere et Godefridi filius de Goldyne, ut respondeant pro placitis incidentibus infra diem et annum. — 402. Johannes de Crucow separatus est in diuisione hereditatis cum fratribus. — 403. Borchardus clauiger separauit

^a) getilgt. ^b) über der Zeile. ^c) Hiernach 1½ Reihen frei. ^d) danach Rasur und Lücke.

filium suum a se et dedit ei h. vnus domus et xx m. — 404. Fredericus Cutyke e. d. unam a filio Conradi Sconeman. — 405. Hammo soltman e. d. Marquardi fabri senioris. — 406. Gunterus futor e. d. Lamberti de Zuerin. — 407. Hyldewart e. fabricam unam a dno Heynrico Sceuerften et Alberno et Theoderico, Jutte filio. — 408. Johannes Wlfhagen e. d. dne Elyane. — 409. Mychael e. d. Heynrici de Reynerftorp. — 410. Gerardus de Zfurov e. d. a quodam Go. Frifone et forore sua. — 411. Volkleuf de Vinykendorp e. h. Syrych. — 412. Marquardus de Walmerfdorp e. h. Werner Cethlute. — 413. Taberna Lutberti Stonehalf habetur Johanni textori. — 414. Thitmarus de Wodarge redemit ad se h. a preuignis suis. — 415. Gerardus Monachus assignauit patri suo post obitum suum centum et quinquaginta m. den. | — 416. Johannes Pinguis dedit vxori sue et forori omnem h. suam dimidiam et dimidiam filiis et pueris suis. — 417. Hince van der Nerege^a impignorauit coggonem pro x m. den. — 418. Dno Timmoni de Domikowe impingnorata est hereditas dne Tethe pro vij m. et ij fol., q. constat cons. — 419. Bernarduf et Wilricus emerunt h. Theoderici de Alta macella; pro hereditate eadem promisit Titmarus incisor panni et Marquardus de Stromekeendorp, vt nemo super bisprake amplius loquatur. — 420. Dna Ermegardis, Godefridi vxor Nigri, e. h. Henrici de Brunefwic racionabiliter et recte, q. constat cons. — 421. (Dns Heinricus de Warendorp e. h. Theoderici de Brunefwich; pro hereditate eadem promisit Henricus Sceuerftenus et Theodericuf, filius Jutte, et Henricus, filius Tiderici de Brunefwic, vna manu, ne amplius super ea quisquam loquatur)^b et Albernuf incisor linei panni. — 422. (Hereditas).^b Teodericus de Lenfin impingnorauit h. suam Conrado Mvtero pro xlij^c sol., q. constat cons. — 423. Theodericus de Alta macella sic ordinauit cum suo genero Iferenbue, si frater suus mortuus fit, si dederit ipsi marcam denariorum, quod amplius nichil in ipsum valeat extorqueri; si vero uiuus fit, m. est redditurus. — 424. Hameliuf e. h.

^a) dernerege. ^b) getilgt. ^c) urspr.: xliiij.

Heinrici de Brunefwich rationabiliter et iuste, q. constat cons. — 425. Borchardus pictor inpingnoravit h. suam dne Erme-
garde, que moratur in platea Mekelenborg, pro xvj m., q. constat cons. — 426. Heinricus, filius Rederi, inpingnoravit
h. suam dno Cristiano Vogel [pro] iiij fol et ij m. et Tiderico, genero suo, pro vij m.; eadem hereditas filio Boge de Robertef-
dorp pro vij m., eadem Michaelae habetur pro iiij m., it. eadem habetur cons. pro iij m. pro vadio, quod ipfis negavit.
— 427. Effeke cor. cons. sic composuit cum illis, qui fuerunt viciniores heredes, quod amplius vnusquisque nichil habeat in
ipsum vel in suam hereditatem extorquere. — 428. Hereditas Wiberni habetur Volquino de Vinickendorp in pingnore. —
429. Stephanus e. h. Haffonis et Olrici Podroffe. — 430. Conradus faber ita cum suis generis et filibus ordinavit
et disposuit, ut in ipsum, quam diu vixerit, nichil valeant extorquere, q. constat cons. — 431. Abbo e. h. Ecberti Romele,
q. constat cons. — 432. Willekinus Bovdewin inpingnoravit h. suam Iwano pro xv m., q. constat cons.; et quicquid defi-
ceret in hereditate, promisit adimplere. — 433. Goscalcus de Bein-
dorp totaliter suis persoluit previngnis ita, quod nichil habent amplius in ipsum extorquere. — 434. Arnaldo de Warendorp inping-
norata est hereditas Hermanni de Lippe pro v m. et iiij fol., q. constat cons. — 435. Pueri Henrici de Brunefhovede^a to-
taliter sunt separati ab hereditate matris eorum sic, quod amplius nichil valeant extorquere, q. constat cons. — 436.
Henricus Serulicus inpingnoravit h. suam Radolfo de Crukowe pro tribus m. et iij fol., q. constat cons. It. eadem hereditas
habetur Arnaldo de Tremonia pro xj m. Lub. den. — 437. Johannes de Odeslo inpingnoravit h. suam dne Ermegarde pro
tribus m. — 438. Johannes, frater Besselini, fecit concordiam cum Frederico aduocato super hereditate, quam e. contra
Tidericum, quod amplius in ipsum nichil valeat^b extorquere.
— 439. (Dno Gotiario inpingnorata est (hereditas) taberna^c Henrici Nacke pro xij m. ita, ut tollat de ipsa annis singulis

^a) brunefwhovede. ^b) darüber von anderer Hand am Rande: pro.
^c) über der Zeile ohne Tilgung des hereditas.

xiiij fol., quousque hec summa particulariter recipiatur; tunc eadem taberna absolueter ab inpingnoratione.)^a — 440. Magr Conradus optinuit depositum, quod apud fratres suos deposuerat, in reliquiis cor. cons. Et idem depositum, videlicet quinquaginta quatuor m., habet in heredita[te] fratrum suorum, et sic est ordinatum, quod nullus in eandem hereditatem quicquam valet extorquere, quousque magr Conradus rehabeat summam supradictam. — 441. Quondam¹ papa Honorius per priuilegia sua indicauit expresse per omnes fines Alamannie, quod in qualibet ecclesia cum quadam tabula speciali deberet rogari et rogatum seruari in trunco, quod si necessitas ingrueret Ierolimif ex parte Sarracenorum, quod pretactam pecuniam destinarent, ubi deberent, et hoc cum consilio sacerdotif et consulum. Illi, qui sunt dispositores huius pecuni[e], cons. prestiterunt in uniuerso vij m. den., it. prestiterunt beate Marie quatuor m. den., qual suscepit dns Lambertus de Zuerin, it. ad opus beate Marie prestiterunt iiij fertonem latino minus, it. beate Marie dimidiam marcarn examinati argenti lotone minus, quod recepit Teodericus, filius Gutte, et Teodericus de Brunefuic. — 442a. Nicolaus, filius Willeri Titubantif, vtenfilia domus et alia bona, videlicet varende got, diuisit a matre, h. uero suam habent indiuisam; hoc constat cons. — 443a. It. Godeko de Puteo cum vxore sua dedit preuingno suo Simoni d., que scita est iuxta d. Ywani, perpetuo perfruendam; hoc constat (Wilric)^b cons. | — 444. Judei, facientes iuramentum, iurabunt per dominum celi et terre et per legem Moyfi datam ab ipso in monte Synai. | — 445. Radolfus de Manderowe dedit filio suo totam h., que ad ipsum pertinebat, et hoc factum est press. cons., ut omnes testantur. — 446. Ego² Wernerus, frater Henrici, dedi Johanni, filio meo, h. matris sue, que ipsum contingebat: in dimidio manso et quadrante, qui situs est Damenhufen, viij. partem; in domo, que sita est in angulo

^a) getilgt. Unter dem letzten Worte am Rande ii; von anderer Hand. ^b) Wilric gehört schwerlich in diesen Zusammenhang.

¹) MUB 882. ²) MUB 885.

iuxta penesticos, de quarta parte viij. partem; in domo, in qua sum residens, resignavi ei viij. partem; in domo, in qua manfit uidua, viij. partem; in monte Golberge de domo, que ibi sita est, viij. partem. Ego et frater meus habemus ortum cum humulo apud scm Georgium; de medietate resignavi filio meo viij. partem. Acta sunt hec in prefencia consulum nouorum et antiquorum. Idem^a Wernerus contulit filio suo Johanni viij. partem omnium mercimoniorum suorum.^a — 447. Ego¹ Johannes de Helegen a, habens fraternitatem in domo sci Spiritus, concessi mutuo eidem domui x m. den., ut ibidem filius meus Henricus sustentationem habeat et uestitum, sub tali tamen condicione, si puer domum exire uoluerit, prefata pecunia ei et fratribus suis restituatur. Et ut istud ratum permaneat, de consensu nouorum consulum et antiquorum et in eorum prefencia in libro ciuitatis feci consignari. — 448. Constantinus aurifaber e. a Meinekone de Danbeke aream j in platea Danckmari, que soluit singulis annis xij sol., quod conf. est in consistorio cor. cons. — 449. Margareta de Sandowe dedit filiam suam Bertrammo futuri et r. ei medietatem domus sue cum ea. Juxta eandem d. e. Bertrammus futuri prefatus unam bodham a Gotiar. Istud factum est cor. cons. in consistorio. — 450. Mulier Markwardi fabri r. h. suam Henrico de Zwerin et pueris suis consenciente Herebordo, duas domus sitas iuxta forum uidelicet, et hoc in prefencia consulum. — 451. Henricus² Sceuersten e. dimidium mansum in campo Damenhufen a Johanne, filio Eleri, dicto de eadem uilla, iure ciuili perpetuo possidendum; in consistorio cor. cons. — 452. Arnoldus, filius Robekonis, dimisit fideiuffores suos Johannem Sapientem et Lutbertum liberos ab omni fideiuffione cor. cons. — 453. Hogerus carnifex e. a Rodolfo, filio Rodolfi carnificis, xv m. den. et dimisit eum liberum cor. cons. — 454. Fridericus thabernarius posuit h. suam Bezzelino de Sterneberge et fratri suo Johanni pro v m. den. in prefencia consilii. — 455. (Wernerus de Monte speculi tenetur Hermannu Porco dare in

^{a-a}) nachgetragen.

¹) MUB 886. ²) MUB 887.

pascha xj m. den. Lub. monete, quod constat consilio);^a et si Hermannus non uenerit, denarii dabuntur die prefixo Rikolfo de Recenti fossa. — 456. Henricus et Meineko de Danbeke dederunt Arnordo (!), fratri suo, h. suam ita, quod ab ipsis nihil magis poterit extorquere, q. n. e. c. — 457. Gerardus de Ymbria r. medietatem hereditatis sue totaliter filio suo et Henrico, filio Ywani, in sua parte demonstrauit xxx m. den., quod factum est cor. cons. — 458. Nanno de Crukowe r. fratri suo Halfoni et^b uxori sue, filie [Weneri],^b domum, in qua manet Henricus Uerdel, q. constat cons. — 459. Wernerus, frater Olrici, tradidit filiam suam Halfoni de Crukowe cum bonis, que ad ipsam pertinebant, ita quod nihil magis ab ipso potest extorquere, q. constat cons. — 460. Johannes¹ cocus et mulier sua posuerunt Godefrido futuri d. unam ante castrum pro xxvj fol. in presencia consulum. | — 461. Ertmarus et uxor sua posuerunt h., quam adepti sunt a Stephano post obitum suum, Radolfo de Crukowe et Henrico, fratri suo, pro v last filiginis, quod constat cons. — 462. Volkerus de Bokholte e. h. Hermanni Stenekonis sine omni impedimento cuiuslibet libere in iure ciuili possidendam, q. constat cons. — 463. Tammeko de Walmerfeldorp e. h. Marewardi fabri ab herede et a tutoribus ipsis, sitam iuxta cymiterium, a prefatis heredibus libere possidendam, q. constat cons. — 464. Gerewinus textor posuit d. suam Johanni, filio Otburgis, pro iiij m. cor. cons. — 465. Rufus Odo e. h. unam a Lamberto dolifice cum tali iure, sicut ipse possedit, nec aliquam warandiam illi magis prestabit. — 466. Martinus² Bleyer e. d. unam a magro Gozwino, genero suo, libere possidendam, q. constat cons. — 467. Hartewicus de Wozerin posuit h. suam Thidemanno, genero Cristiani Uolueris, pro xij m. den. et iiij fol., tali tamen conditione interposita, quod ille, qui prius hereditatem illam conuenerat, si rediret, pro eadem pecunia sibi posset comparare. — 468. Quoniam ad noticiam futurorum, quia labilis est hu-

^a) getilgt. ^{b-b}) über der Zeile und am Rande, vom letzten Worte nur Spuren.

¹) MUB 888. ²) MUB 889.

mana memoria et more labentis aque defluit, necesse est, ut testimonio proborum uirorum et scriptis presentibus obfirmetur, noscat igitur discretio tam presentium quam futurorum, quod Conradus Leue, cum filiam suam daret filio Theoderici de Gardelage, testamentum suum ita ordinauit: Jordani, filio suo, dedit nauem unam et domum unam, que sita est ab alia parte platee, que domui sue opposita est, granar[i]um iuxta curiam Henrici de Berewic sitam^a cum medietate fosse, que^b adiacet, nec terminos circumiacentes transgredi licebit, et medietatem orti, in quo crescit humulus, et ij uaccas. Domus, in qua mansit, deberet locari pro denariis et cum illis denariis filia sua sustentari in claustro et ad claustrum post obitum suum duci. Omnem suppellectilem domus et omnia, que essent ibi, bona diuiderent et Jordanis perciperet medietatem et Theodericus de Gardelage medietatem ita, quod fideiuffores ponerent, quod bona omnia die prefixo, quando filia sua deberet nubere filio Theoderici iam dicti, refunderent et sue uxori. — 469. Dns Brodher, dum mutaret habitum, dedit genero suo Jacobo Lusco h., in qua mansit, in presencia consulum, non repugnante aliqua heredum suorum astucia, et habebit liberum arbitrium uendendi uel exponendi sine contradictoria. — 470. Dna Aledhif de Boyfter e. h. a Volcicone et a fratre suo Hammone, citam apud semiterium, liberam sine aliqua contradictione, et habet liberum arbitrium uendendi et exponendi sine contradictoria. | — 471. Dna Eileka, uxor Theoderici Thitubantis, posuit h. suam, que ad ipsam pertinet, Arnolde de Moderez pro ix^c m. Lub. den., q. constat cons. — 472. Conradus Mutere e. d. in platea Fabrorum a Johanne Megedhetrost, quam r. ei cor. cons., racionabiliter et libere possidendam. — 473. Theodericus pisttor e. d. unam a Martino coco, que sita est in platea Institutorum, et persoluit ei, et Martinus r. eam cor. consilio. — 474. Johannes cocus posuit h. suam Johanni, genero Bertrammi institutoris, pro ij m. et vj sol., ita tamen, si aliquem defectum postea habuerit in bonis illis, hoc postea supplebit. —

^a) urspr.: futam. ^b) hierhinter ab alia parte gelöscht. ^c) ix darüber di.

475. Abbo¹ de Pole assignauit structure bte Marie post obitum suum de bonis suis lxx m. Lub. den. duabus m. minus. Fideiussores sunt pro eo Danewardus de Noua ciuitate, A[b]bo^a met,^a Gotiar, Radolfus Wrichalf. — 476. (Willekinus de Zwerin posuit d. unam sitam iuxta Godefridum futorem pro xij m. Lub. monete cor. cons.)^b — 477. Danewardus de Noua ciuitate e. d. sitam in platea Dolificum erga Abbonem de Pole et perfoluit eam sibi, q. constat cons. — 478. Theodericus, filius Franconis, e. d. unam a Johanne textore et perfoluit eam sibi, q. constat cons. — 479. Hereditas Johannis coci stat ciuitati pro j m. — 480. Isti² sunt, qui promiserunt pro quodam, qui deprehensus fuit cum furto et ciuitas ad petitionem omnium dimisit eum liberum ita, quod nunquam illud uindicaret, Wireboldus, Willekinus pistor, Burchardus pistor, Nicolaus Perfek, Henricus Crowel, Hermannus auriga, Johannes faber, Henricus Pipop, Henricus Knuppel, Henricus Oderi, Johannes Raceborch, Johannes Scumeketel, Detwardus. — 481. (Gerardus de Warin e. h. uidue cuiusdam uiri, qui uocabatur Stonehalf, sitam iuxta forum et perfoluit cor. co[n]filio.)^b — 482. Hildebrandus de Monte speculi e. bodham unam a Ludolfo, que sita est in (antiqua)^b platea Antique Wismarie, et soluit eam cor. confilio. — 483. Wernerus, gener Euerhardi et Johanni[s] Sapientis, est tutor puerorum Gerardi de Ofenbrukke et percepit de hereditate eorum vij [m.], ita quod pueris restituet; fideiussores sunt Johannes Sapiens et Euerhardus, frater suus. — 484. Vxor Godefridi de Puteo dedit (h.) Reinburgi, sorori mariti sui, h., que ipsam contingebat post obitum mariti sui. — 485. Herebordus Soltegroue e. h. a Uolkerio pellifice racionabiliter, que sita est in platea erga domum Bozzonis, et perfoluit ei, q. n. e. c. — 486. Cum Bertholdus de Copmannehauene iret in peregrinatione in terram sanctam, testamentum suum ita ordinauit: fratri suo Jacobo assignauit xx m. den., illas dabunt Giseko Clokkeuot et Bruno, gener suus; Ermengardi, nepti sue, ij m. den.; ad omnes ecclesias in ciuitate iiij m. den., que

^{a-a}) Albo met am Rande. ^b) getilgt.

¹) MUB 891. ²) MUB 892.

equali porcione diuidentur; illos den. dabit Ludeko Pellez. Testes sunt confules et multi probi uiri. — 487. Wernerus, feruus domini nostri, e. dimidium mansum a Johanne de Damenhufen, situm in eadem uilla, ab eo et suis heredibus libere possidendum; q. constat cons. — 488. Bole Friso dedit Hermanno, filio so[ro]ris sue, h. matris sue, et ipse dimisit eum liberum cor. consilio. — 489. Reinerus de Sterneberge posuit h. suam, quam habet in Monte speculi, Gerewino Uotessone pro iiij m. den. cor. consilio. — 490. Henricus stuparius e. in hereditate Gerardi braxatoris censum unius marce, q. n. e. c. — 491. Henricus de Patenhufen dedit h. ex parte mulieris sue post obitum eius heredibus, ad quos pertinebat, ita quod eum liberum dimiserunt in presencia consulum. — 492. Theodericus de Bukowe dedit Thidemanno, filio suo, h., que ad ipsum pertinebat ex parte matris sue, ita quod liberum ipsum dimisit in presencia consulum. — 493. Gerewinus¹ de Warendorp tradidit se domui sci Spiritus cum omnibus bonis, que possidebat, q. constat cons. — 494. Dna Margareta Westfalica contulit genero suo Olrico et filie eius medietatem domus, que sita est in fine platee Institorum; medietatem possidebit temporibus uite sue et ad omnem utilitatem et usum suum disponet. | — 495. Dna Beatrix e. medietatem unius domus a Hermanno, filio Hillonis, mariti sui, quam pariter possidebant, ita quod eam libere postmodum possidebit, sicut notum est consilio. — 496. Gerlagus dedit Gerardo Norman xl m. den., ita quod ab eo erit liber et nichil ab eo de inceptis poterit extorquere. — 497. Godefridus de Warendorp e. h. Johannis textoris, in qua residebat, et perfoluit ei, sine contradictione heredum suorum et ipsius libere possidendam. — 498. Johannes de Stadio et Ecbertus, generi suo, emerunt d. a Henrico, filio Henrici de Colonia, et perfoluerunt ei, q. n. e. c. — 499. Tammeke de Walmeresdorp e. terciam partem domus a Radolfo, cognato Timmonis de Domechowe, racionabiliter et perfoluit ei, sicut constat cons. — 500. Lambertus doleator e. d. unam,

¹) MUB 893.

que sita est in Monte speculi, a Heidenrico de Berewik racionabiliter et perfoluit ei, ita quod eam libere possidebit, q. n. e. c. — 501. Qui¹ habent mansos Damenhusen, inter se hoc arbitrati sunt et statuerunt, quod omnes expensas, quas faciunt, ut defendant agros, siue in fossis siue in sepibus, quilibet soluat, prout magis vel minus habet in agris illis. Quod factum est in presencia consulum. — 502. Ofbernus penesticus dedit priuignis suis, quicquid ad ipsos pertinebat, ita quod nichil ab eo deinceps poterunt extorquere, q. constat cons. — 503. Bruno de Warendorp r. medietatem hereditatis illius, que cessit ei de obitu auunculi sui, Ludolfo de Brema, que sita est in Monte speculi, antiqua stupa uidelicet et^a eciam aliam d., que prope sita est,^a presente consilio. — 504. Heidenricus doleator e. eandem d. a Ludolfo de Brema, que antiqua stupa dicitur, et perfoluit eam, q. n. e. c. — 505. Segebodo de Recenti fossa duxit filiam Cristine de Zwerin Gertrudem tali conditione apposita, si ipse prius moriatur quam ipsa, siue per eum habuerit pueros, siue non, semper dabuntur domine xxx m. den., et statim exhibit dna de hereditate dicti Segebodonis et pueris suis cedet secundum ius ciuile. Si autem ipsa habu(er)erit per e[u]m^b pueros, illi succedent hereditati patris sui sicut priores pueri. Post obitum uero illorum, si sine pueris mortui fuerint, prioribus succedet pueris. Ipsa uero mortua heredes eius nichil percipient et nichil presentabitur eis nisi uestes, et quicquid ipsa duxit in domum illam. Factum est presente consilio istud, ubi sedebant in consistorio. — 506. Hildebrandus de Pole dedit Johanni Stolter, genero suo, et filie sue medietatem domus et curie, in qua manet; q. n. e. c. — 507. Vxor² Henrici de Bruneshouede r. pueris suis quos habuit per Henricum, iij macella, que sunt sita penes domum Cristiani Uolucris, et ij mansos Stromekendorp. — 508. Lutbertus cerdo habet in hereditate foceri sui Thetmari ij m. den., filia sororis Johannis de Lipa Uredheburgis habet in eadem hereditate iij m. den. — 509. Gerardus, gener

^{a-a}) am Rande. ^b) eam.

¹) MUB 855. ²) MUB 894.

Gozwini, dedit Cristiano h., que ad ipsum pertinebat, et est liber ab eo, q. n. e. confilio. — 510. Henricus pellifex e. h. a Radolfo de Sibufen et perfoluit eam sibi, sicut notum est confilio. | — 511. Ricburgis, filia Nannonis, adepta est h. patris sui, dimidium mansum in Stromekeendorp et iij m. den., q. n. e. c. Pro eisdem bonis fideiussit Ywanus wantfnidere. — 512. Jacobus Lufcus ita composuit cum genero suo et sorore sua, quod nichil magis ab eo possunt extorquere, q. n. e. c. — 513. (Wernerus Wolfhage (!) e. h. a dna Eileka cum consensu filiorum eius. Pro ratificatione huius facti promisit Hermannus Uolucer, quod pro tali causa de inceptis nullus amicorum ipsorum molestabit, q. constat cons.)^a — 514. Wildebrandus de Mo[n]te speculi redemit h. a priuigna sua et a Ludolfo, marito eius, quod nichil ab eo de inceptis possunt extorquere. — 515. Winandus pistor e. d. et aream a Nannone de Crukowe in platea Lubiceni. — 516. Lambertus de Cluze e. a Wernero Wolfhagen h., q. n. e. c. — 517. Johannes de Gogelowe ita composuit cum generis suis, quod ab eo de inceptis nichil possunt extorquere. — 518. Theodericus de Stadio e. aream a dna Lesska, q. n. e. confilio. — 519. Boyo e. domum a Hermanno et Ludolfo h. racionabiliter, q. n. e. confilio. — 520. Johannes de Yorke e. h. a dna Heineka, que sita est in Monte speculi, q. constat cons. — 521. Henricus Aptus e. h. ab uxore Helmewici et pueris suis, et resignauerunt ei in presencia consulum. — 522. Gunteri futoris uxor e. granarium a Reinero wantfnidere et perfoluit ei, q. n. e. c. — 523. Radolfus¹ Wrige e. h. a dno Abbone de Pole, que sita est in platea Dolificum, pro xxx m. den., quas contulit structure bte Marie. In natiuitate dabit x m., in pentecostes x m., in festo Martini x m. Pro eodem Radolfo fideiusserunt Martinus wantfnidere et Martinus de Stitne. — 524. Wernerus de Gnewesmolen assignauit cum consensu matris sue fratri suo magistro Conrado l m. den. in omnibus bonis, que sita sunt extra ciuitatem et infra. — 525. Pueri Godefridi Nigri diuisi sunt a

^a) getilgt.

¹) MUB 895.

matre eorum et adepti sunt h., que ad ipsos pertinebat et sita est in Monte speculi. In hereditate, que sita est in strata Cerdorum, habent idem pueri ix m. den. et non potest uendi, nisi pueri prius sint expediti. De questu hereditatis, quod hufhure uocatur, de eadem hereditate percipient illas ix m. — 526. Theodericus, filius Franconis, e. h. a Theoderico de Honbodhe, que sita est apud Fratres, q. n. e. c. — 527. Radolfus Friso r. genero suo Hilloni macella, que sita sunt apud d. fuam. — 528. (Theodericus Uogel)^a Gerardus^b de Berewic^b habet in hereditate Gerardi botermanni (iij)^a ij^b m. et^b (j)^a iij^b fol. (minus).^a — 529. Albertus de Stromekendorp habet in eadem hereditate ix m. den. j fol. minus. Idem non est ciuis nofter. — 530. (Peter Rod posuit h. fuam Henrico Scheuerften pro xiiij m. den.),^a Alkeloni obligauit eandem h. pro iiiij m. den. et j last falis. — 531. Ludolfus Knipaf uendidit h., in qua habent priuigni sui viij m. den., Sifrido de Cartlowe. Henricus Crullinc promisit pro eadem hereditate diem et annum. — 532. Johannes Munt e. h. Heberti, generi sui, que de obitu patris sui Henrici eum contingebat, q. constat cons. — 533. Radolfus e. aream a Conrado, fratre Helmewici, q. n. e. confilio. — 534. (Henricus Uerndel falsus est cor. cons., quod habet x m. den., qui (!) pertinent ad pueros suos.)^a — 535. Dna Tetta dedit priuigno suo viij m. den. et quadrantem de j manso, qui situs est Stromekendorp. | — 536. Johannes¹ de Damenhufen de^c monstrauit et assignauit filie sue h., que successit ei ex parte matris sue: medietatem hereditatis, in qua manet, et medietatem hereditatis, que sita est iuxta dnm Wernerum, que fuerat Johannis de Rodftok, cistam unam, que ualet j m. den., iij culcetas ualoris iij m., vj cufinos, que (!) ualent j mr., quatuor puluinaria, qui (!) ual[u]erunt j m. Et ipse erit tutor filie sue et conferuabit predicta bona usque ad annos nubiles. Eadem puella habet in hereditate patris sui, quam habet specialiter, x m. den., q. n. e. c. — 537. Hereditas Mathie est libera de Arnoldo de Dortmunde. —

^a) getilgt. ^{b-b}) nachgetragen. ^c) über der Zeile.

¹) MUB 2703 Anm.

538. Henricus Bukkeftehudhe eft fideiuffor pro vj m. den. ex parte puerorum Alberti de Meppen, ufque uenerint ad annos difcretionis. Infuper, quicquid poft mortem matris de x marcis remanferit, hoc cedet predictis pueris. — 539. Broder Lufcus ita diuifit filium fuum a fe, quod deinceps nichil poteft extorquere. — 540. Bernardus Helegendregere e. h. unam a Johanne de Etzeho in platea Cerdorum et perfoluit ei; et promiferunt pro ipfa diem et annum Nanno de Crukowe et Haffo (frater fuus)^a de Calfowe.^b — 541. Johannes de Barnekowe dedit h. heredibus mulieris fue ea mortua, ita quod nichil de inceps ab eo poterunt extorquere, q. n. e. c. — 542. Henricus et Gerlagus, filii Olrici, emerunt h. a Henrico de Copperen et ita concordauerunt cum eo et perfoluerunt ei, quod ammodo boni amici erunt, q. n. e. c. — 543. Conradus de Borken e. h. unam in platea Cerdorum et foluit ei a Johanne de Ezzeho, et r. illam cor. conss. Nanno de Crukowe et Haffo de Calfowe funt fideiuffores diem et annum pro ipfa hereditate. — 544. Fridericus craterarius e. h. a Johanne Maldus et foluit ei, et ipfe r. cor. conss. Nicolaus et Bartholomeus fideiufferunt annum et diem. — 545. Hinricus de Zuerin e. in hereditate Bunnygi v marcarum redditus annuatim ab Alexandro de Zuerin cor. conss. — 546. Ratmarus e. h. a filiis Gifeconis, et ipfi refingnauerunt cor. conss. — 547. It. Ywanus wantfnidhere e. h. contra d. Krullingi a Gerardo Rodekogege cor. conss. — 548. It. Radolfus de Cruowe e. de Hince ftupario vnus marce redditus in hereditate Gerardi braxatoris. — 549. Gertrudis, vxor Henrici Megedetroft, inpignorauit medietatem aree fue in platea Danegmari Syphrido pro viij m. — 550. Albertus Suteunt e. h. unam de vxore Nycolai carpentarii cor. conss. — 551. It. Nicolaus, focius dni Weneri, e. aream de dna Gyfle vidua, ita ut ipfe (!) edificare poffit prope illum, quanto uicinius poteft. — 552. (It. Hinricus de Vinykendorp et Tidericus Crifpus et Hinricus, vnus de Paruis fratribus, communi manu promiferunt preuign[is] eiufdem Tiderici Crifpi pro xvij m.)^a — 553. It. hereditas Olrici futuri[s] fic diuifa eft, ut Olricus d. obtineat,

^a) getilgt. ^b) de C. über der Zeile.

scilicet superiorem partem, et Heleke tabernas, scilicet inferiorem partem. Via communis erit vtrifque, in puteo uero ipfa Heleke quartam partem habebit. — 554. It. Gerwinus de Lubowe separauit filium suum ab hereditate sua. — 555. It. vxor^a cuiusdam Vrowentrost impignorauit h. suam dno Gotyaro pro viij m. v fol. minus. — 556. (Constantinus aurifaber impignorauit h. suam Conrado Mutero pro vij m.)^b — 557. It. Hinricus Paruus obligauit d. suam Marquardo pro xx m. et recepit ab ipso eandem d. pro iiij m. annuatim. | — 558a. Si^c ¹ quis depulsus fuerit ex una ciuitate pro aliquo delicto, in aliam ciuitatem non admittetur nec recipietur. It., quod semel in anno debemus conuenire, vbi decreuerimus pro negociis ciuitatum. It., si aliquis habuerit legitimam mulierem et illa dimissa ducit aliam et si prima hoc probare potest per testes ydoneos, quod sua sit legitima, illi uiro debet amputari capud pro suo excessu; et simile est de muliere. It., si famulus uel quicumque dicit, quod dederit fidem alicuiⁱ puelle uel mulieri, et illa negat, si hoc non potest probare per bonos testes et primos, quos nominat, debet etiam puniri pena capitis. It., si pirate congregant se super maria, debent omnes ciuitates facere expensas secundum maretal ad delendos eos. It., si capitur aliquis extra gwerram, non debet redimi cum aliquibus den. It., si oritur gwerra contra aliquem dominum et ciuitatem, nulla ciuitas debet ipsi domino prestare adiutorium siue in armis uel bonis acquirendis, nisi sit dominus ciuitatis ipfius; quia tunc oportet, ut ipsum promoueant. It., si aliquis prescribitur in una ciuitate pro excessu, hoc debet intimari ad omnes ciuitates et suus excessus et dies et hora et teneb[it]ur pro pr[o]scripto^d in omnibus ciuitatibus istis. It., si oritur discordia inter dominos aliquos uel ciuitates,^e omnia bona, que ueniunt in ciuitatem illam, debent esse libera nec inpediri, nisi fuerint prius ocupata; sic est etiam de hominibus. It.,

^a) auf Rasur. ^b) getilgt. ^c) § 558a auf Pergamentzettel, der an den Rest eines ausgeschnittenen Blattes angeheftet ist. ^d) prescripto.

^e) die letzte Silbe muß aus Abkürzung frei ergänzt werden.

¹) MUB 1030; HR I, 1 n. 9.

quod nullus emat bona infra gwerram accepta uel spoliata uel naufragiorum sub pena x m. argenti; si secundo fecerit, perdet mansionem in istis ciuitatibus. It., quicumque furtiue recefferit integraliter cum bonis propriis et etiam cum bonis ab aliis accommodatis, pro fure iudicabitur. De uno legita. De illis, qui fruges emunt in foliis. De illis, qui emunt argentum et denarios. | — 559. It. Hinricus pellifex e. aream de dna sua. — 560. It. Jacobus de Stromekendorp e. d. unam contra Johannem. — 561. It. Willerus de Alta villa e. aream contra Johannem viellatorem. — 562. It. Wicboldus impigno[ra]uit d. suam Hinrico de Gnewesmolen pro vij m. — 563. It. isti tres Cristianus de Scimme, Hinricus Aptus, Arnoldus carnifex promiferunt Olrico et cons. pro xx m. ad soluendum in epyphaniam. — 564. It. Nennico recepit xv m. de hereditate pueri Valrode, pro quibus posuit fideiuffores sex: Gificonem Clokkenvot, Hermannum Paruum, Johannem de Jorke, Brunonem, Nycolaum Spoldevladen, Albertum Sotemunt. Et ipse excipiet eisdem. Preterea nouerca eiusdem pueri obligauit puero h. suam pro aliis xv m. — 565. It.¹ Nycolaus burfator e. d. unam de fratre suo. Post mortem uero Theoderici Holtfati eadem domus soluet xxiiij fol. ad structuram bte Uirginis. — 566. It. Vergaft obligauit h. suam Wezcelo de Haren^a ad triennium pro xv m. den. et post triennium redimet; et si dns Hermannus Storm leuauerit den., ratum erit. — 567. (It.² dns Theodericus de Gardelage et filius eius Tydemannus obligauerunt mansos suos in Krytzowe et h. dni Tyderici in ciuitate Rycolfo de Herbede et filiis suis pro xlij marcis Lubicensis argenti et Thome Bulen pro xxj m. Lub. arg. et Teoderico Vifhufen pro xv m. Lub. arg. et Johanni Heketh pro xv m. lub. arg.)^b — 568. It. Nycolaus de Cornu et Hinricus Alberni communi manu promiferunt consilio pro xvij m. ad soluendum in epyphania. — 569. It. Arnoldus Paruus e. aream unam, pro qua sibi promisit Marquardus, Herderi filius, ad annum et diem. — 570. Johannes pastor

^a) nach der Abkürzung genau Hanre. ^b) getilgt.

¹) MUB 896. ²) MUB 897.

obligavit d. suam Hinrico, Zachei filio, pro vij m. et duobus fol. — 571. It. Bernardus e. d. unam a Wicboldo. — 572. It. Johannes de Kūch e. h. vnam a Ludecone Poggenfyc. — 573. It. Nycolaus portenarius impignoravit aream suam Hinrico pistori pro tribus m. et vj fol. — 574. It.¹ Hinricus Crancowe impignoravit h. suam Gerwino monetario pro quatuor m. — 575. It. Ludiko Crone impignoravit Willikino h. suam pro x m. — 576. Nycolaus Brafche impignoravit h. suam Petro de Crucowe. — 577. It. Hinricus Albus dedit Johanni, filio suo, aream unam erga domum sci Spiritus et quinquaginta m.; nichilominus tamen partem hereditatis sue habiturus est. — 578. It. Bernardus impignoravit Bodoni h. suam pro tribus m. — 579. It. Gyfico e. h. unam a pueris Thethardi. — 580. It. Gerardus de Arnem e. h. a Johanne de Calfow. — 581. It. Johannes Stolter e. d. Hyldebrandi de Pole, dni sui. | — 582. It. Petrus Lepus impignoravit h. suam Ratmaro pro dimidia last ceruise et xxiiij vnreis lignorum, creme. — 583. Richardus e. d. Jermari. — 584. It. vidua Hundefvoth separavit a se filium suum, sed tamen adhuc domus diuidenda est. — 585. It. Johannes Frifo impignoravit aream suam in platea Infitorum Hermanno de Bucchem pro xij m. Lub. argenti. — 586. It., postquam Tammeke duxit vxorem suam, talem compositionem cum prioribus pueris suis faciens, quod omnis hereditas ipsius dimidia puerorum est et dimidia sua et vxoris sue. — 587. Jacobus et Bertoldus, fratres duo, comparuerunt cor. cons., et recognouit Jacobus, quod ordinassent inter se, quod domus, quam habebant in Copenhauene, pertineat ad dnm Bertoldum tantum. — 588. It. Johannes carpentarius e. h. contra Ezcekinum. — 589. It. Johannes de molendino impignoravit aream pro xxiiij fol. — 590. De pecunia, quam recepit Thagmarus de Walmerfdorp a dno Hinrico Pren, preuigna sua, vxor Tymmonis, dimidiam soluet. — 591. Egbertus impignoravit d. suam Reynero. — 592. It. Radolfus de Crucowe e. in hereditate duorum fratrum doliatorum redditus duarum m. — 593. It. Johannes de Lewezowe e. h. contra dnm

¹) MUB 898.

Kristianum Vogel. — 594. It. Adam impignorauit granarium et aream Hinrico et Bogen, fratribus, pro vj m. — 595. It. Johannes de Cofvelde e. granarium et aream de Hinrico de Oldenburg. — 596. It.¹ Hermannus aduocatus e. d. de Arnoldo de Muftelin. — 597. It. Johannes Wederholt e. d. a Radolfo de Crucowe. — 598. It. Wernerus futor impignorauit Marquardo de Walmerfdorp d. fuam pro tribus m. et Theoderico de Monte speculi pro xxij fol. — 599. It. Nycolaus porte custos impignorauit aream Hinrico pro xij fol. et Nycolao Spoldevlade pro duabus m. Lub. — 600. It. Ludeco de Brema e. d. de Johanne Frifone. — 601. It. Radolfus Albus impignorauit aream Gozscalco de Domechowe pro quatuor m., ut redimat in feſto Mychaelis, ſub condicione, ſi tunc non redemerit, obtinebit eam pro debito. — 602. (Hinricus Crullingus et Godeſcalcus de Domechowe fideiuſſerunt vidue Bernardi de Domechowe pro xxiiij m. den. pro vxore Timmonis de Domechowe.)^a — 603. It. Gremedhe obligauit h. fuam Degenardo de Mandrowe pro iij m. et vj fol. et Nycolao, genero Lutberti, pro duobus fol. et duabus m., ad redimendum in natiuitate dni. — 604. It. diſcordia, que fuit inter Degenardum et inter Theodericum Butere de hereditate ipſorum, complanata eſt, ut Degenardus obſeruet utriuſque ſtillicidium, quam diu ſteterint ambe domus. Si uero contingat domos ambas corruere, unuſquiſque ſuum ſpacium ad ſtillicidium optinebit. — 605. It. filii Alberti Hundefvot habent in domo terciam partem et Godeko de Goldyng et frater ſuus et mater puerorum communi manu promiferunt pro vj m. iij fol. minus duobus | pueris iunioribus. — 606. It. Broderus futor ſeparauit vitricum ſuum totaliter ab hereditate ſua. — 607. It. hereditas Godeconis de Vigle impignorata eſt dno Conrado Haneftert et Alkillo et Hilloni et Johanni de Slawekeſdorpe. — 608. It. Albertus de Gogelowe e. h. Herewici de Lalande, et ipſe r. illam cor. conſs. — 609. Arnoldus dolifex diuiſit filium ſuum a ſe Brunonem xvj mr. cor. conſs. — 610. Dancfet, uxor Ywani, dedit filie ſue Gertrudi de bonis,

^a) getilgt.

¹) MUB 899.

que eam contingunt, x m. den. post obitum eius. — 611. Meineko de Danbeke et Henricus, frater suus, emerunt aream unam in platea Danemari a Theoderico Hoffato, q. n. e. c. — 612. Uxor Johannis de Bunefdorp dimisit filio suo Alberno medietatem aree; si ipsa reuertitur, disponet eam ad utilitatem suam. — 613. Vxor Henrici Urowentrost posuit hereditatem suam pro iij m. et iiij fol. — 614. Bernardus witgerwere habebit in hereditate Marwardi pramman in festo Michaelis, qualiter de rebus suis contingat, xxiiij fol., q. n. e. c. — 615. Boyo de Rotbrectesdorp e. h. Emece et filii eius Sibodonif, et ipsi resignauerunt presente consilio. — 616. Nicolaus portenarius obligauit aream suam Johanni, seruo Bernardi infitoris, pro vj m. den. — 617. Tidemannus, filius Godefridi Nigri, dedit forori sue medietatem hereditatis sue, cum nuberet Johanni de Gnewelmolen. Medietas illius partis, quem (!) predictus Tidemannus retinet, cedit forori sue secunde; si moritur sine herede altero illa puella, frater eius percipiet h., sicut arbitrati sunt, et nullus preter eum, q. constat cons. — 618. It.¹ Gerardus de Zwerin habet in hereditate matris sue xix m. den. — 619. It.² Henricus Mule et Gerardus Rodekogele concordauerunt in hunc modum, quod Henricus Mule dabit vxori Gerardi forkottum et tunicam de brunitto subductum uario in natiuitate dni nunc instans; in quinta feria in pentecostes dabit ei xx m. den. Si tunc non dederit, presentabit ei d. suam, sicut antea placitatum fuerat. Hoc constat cons. — 620. It. Albertus Wfteke obligauit quidam cui de Gripefwolt unum granarium et unum estuarium pro x m. den., quas soluet in pentecostes. Pro ipsis den. promisit Lutbertus witgerwere. — 621. Vxor Henrici Meghedetrost posuit h. suam ultimo Henrico Crullingo pro xvij fol. Quibus primo posita fuerat hereditas, prius percipient suos den. — 622. It.³ Gerardus de Zwerin habet in hereditate matris sue xix m. den. — 623. Vlricus futor dabit dne Helekoni vij m. den.; a natiuitate dni nunc instans per annum debent esse perfolute. — 624. Radolfus de Calfowe e. d. unam ab uxore Werneri futoris, et ipse (!) r. illam cor. cons. —

¹) § 618 = § 622. ²) MUB 2678. ³) § 622 = § 618.

625. Dna¹ Siburch, uxor Herdheri Sicci, dedit, dum adhuc fospes effet, Danewardo, genero suo, et filie eius d., que sita est iuxta eam in Noua ciuitate. Si ipsa moritur, domus cedet pueris et non patri. Offoni, genero eius, et filie eius dedit d. unam in platea Magnopolensi ita, ut iam supra dictum est de Danewardo. Marcwardo, filio eius, dedit duos mansus Crancowe et d. unam. Si prius moritur ipse quam uxor sua iam dicti mansus et domus cedet pueris et non uxori. Martino de Stitne, genero eius, dedit dimidium mansum et dimidiam d. in uilla Goldine et xj marcum den. ita, ut dedit Marcwardo. Boyoni, filio eius, dedit dimidium mansum et d. unam in uilla Goldine et unum pramonem ita, ut dedit Marcwardo. Istud factum est cor. cons. — 626. Henricus Aptus in pignorauit d. suam Alberto de Gogelowe pro xix m. Lub. den. et hoc presente consilio. — 627. Hildebrandus loere in pignorauit d. suam Dhegenhardo de Manderowe pro xvij m. den. ij fol. minus. | — 628. Henricus de Minnowe e. d., que fuerat Winandi, ab Henrico de Borken et Tidemanno, filio Franconis, racionabiliter, q. constat cons. — 629. Cristina Michaelis habet in hereditate Vlrici ij m. et iiij fol. — 630. Godo Rageters posuit h. suam Boyoni de Gogelowe pro iiij m. den. — 631. (It. priuignus Ludolfi Knipaf habet in hereditate matris sue viij m. den. Eidem puero promisit Henricus Crullinc pro xij m. den. et Ludeko Knipaf posuit ei h. suam; et si in illa hereditate habuerit defectum, idem Ludeko reddet eum indempnem, q. constat cons.)^a — 632. (Godeko de Goldine posuit d. suam Offoni pro xvj m. den.)^a — 633. Maldus et filius suus obligauerunt h. suam Arnoldo de Moderez pro ix m. den. — 634. Henze de Borken e. h. ab sorore Willehelmi de Horneford, q. n. e. c. — 635. Dna Eleka obligauit h., in qua residet, Gerardo Monacho pro xij m. den. pro annona, ita dumtaxat, si deus allenauerit forum annone, quod dimittet ei viij fol. — 636. Nicolaus carnifex obligauit h. suam Arnoldo de Moderez pro ij laft filiginis; xv m. soluit ei. — 637. It. Johannes Hagene

^a) getilgt.

¹) MUB 900.

posuit dno Gotiar duo macella pro xiiij fol. — 638. Albertus de Uemergen obligavit h. suam Arnoldo de Cluze pro ij m. et iiiij fol. — 639. (It. Volzeko et Hammo obligauerunt h. suam Johanni de Wefere pro x m. et v fol., Johanni Stolter pro vj m., Johanni Moderez et Knuppel pro vj marca.)^a — 640. (Dns Gerardus Monachus e. h. Johannis Frifonis racionabiliter. Illam potest edificare post placitum suum et facere cum ea, quicquid wlt, et si pro lv m.)^b — 641. Gerardus Monachus e. h. Johannis Frifonis racionabiliter pro lv marcis, q. constat cons. Jo. Friso potest h. suam redimere in tribus annis tali conditione, quod debet Gerardo Monacho dare omnem pecuniam, sicuti constat ei in edificio et in omnibus expensis suis, hoc constat cons., in usum suum et non alterius. — 642. Ditmarus Albus predixit pueris suis, quos habet apud dnam Ziburg, l m. et h. suam dimidiam. — 643. Marquardus molen-dinarius de Mekelenburg habet ex parte puerorum vxoris Hinrici, fratris Minorum fratrum, in hereditate sua x m. — 644. It. Hermannus Crone e. h. fratris sui Ludolfi racionabiliter, q. constat cons. — 645. It. Jo. Felix obligavit aream suam Johanni de Langgenramme, cui in Lubec, pro xj m. Illam aream statuit in manibus istorum, scilicet dni Hermanni Storm et Hinrici Zverin; quicquid (facerent)^a faciunt cum area illa, hoc ratum tenet Johannes de Langenramen. — 646. (Cum Henricus de Honwenetdorpe contraheret matrimonium cum Gertrude, filia Henrici Scheuersten, promisit eidem Henrico et amicis suis, si ipse^c moriatur sine herede, quod predictae G. dabuntur de bonis pheodalibus, que habet extra ciuitatem, c m. den. Pro ipsis den. fideiussit Nanno de Crukowe et Nicolaus de Bukowe et Marcwardus, frater Henrici de Honwenetdorpe. De bonis, que infra ciuitatem sunt sita, secundum ius ciuitatis procedatur. It. iam dictus Marcwardus promisit, quod Nannonem de Crukowe et Nicolaum de Bukowe a tali pacto reddat indempnes. Quod constat cons.)^a | — 647. Johannes Friso concordauit ita cum pueris suis, quod de hereditate sua, que sita est in platea Inftitorum, dabit eis xx m. den., quatuor culcetas et iiiij ollas. Radeko,

^a) getilgt. ^b) unvollendet und getilgt. ^c) urspr.: ipfa.

frater suus, fideiuffit cum eo, et Henricus de Bracle, qui fuit tutor illorum puerorum, renunciavit tali tutelae. — 648. It. Gerardus Monachus e. eandem h. a Johanne Frifone racionabiliter, et ipse r. cor. cons. Et ipse Johannes et frater suus Radeko promiserunt G. Monacho et fecerunt ei warandiam de ipsa hereditate diem et annum, q. n. e. c. — 649. It. Arnoldus Crullinc inpignoravit duo macella Gerlago, h. n. e. c. — 650. Hereditas Hundesuot est inpignorata Gerardo laneo textori pro xx sol., hoc constat cons. — 651. Godeschalcus de Domechowe inpignoravit aream unam Johanni de Wesere pro iij m. den., quam inpignorauerat ei Radolfus. — 652. Arnoldus de Brilo inpignoravit aream unam in platea Bodekariorum Hermanno Nigro pro vj marcis den. et ij sol., q. constat cons. — 653. Henricus Paruus frater inpignoravit h. suam Marwardo molendinario pro xxx m. den., q. constat cons. — 654. Boldewinus inpignoravit fructum de orto suo Bernardo bodekario pro vj m. den. — 655. Theodericus gruttemekere e. aream a pueris de Wesere, quam inpignorauerat eis Godeschalcus de Domechowe, et idem Godeschalcus faciet ei* warandiam cum predictis (pueris) pueris diem et annum, q. constat cons. — 656. (Dna Heineke assignavit pueris suis xvij m. den. pro supplectili domus et medietatem domus. Pro denariis promiserunt Ludolfus Frifo, Jacobus de Stromekendorp, Petrus de Uelde, Hartmannus in Monte speculi, Johannes, frater dne Heineken. Illis v inpignoravit medietatem domus pro tali fideiuffione, q. constat cons.)^b — 657. Area Werneris lapicide est inpignorata Gerlago pro x m. den. et viij sol., q. n. e. c. — 658. It. hereditas Johannis de Damenhufen et Petri, fratris sui, ubicunque habent, est inpignorata puero Petri, quem habuit per dnam Gefam, pro xx m. den., q. n. e. c. — 659. It. Henricus de Gnewesmolen e. h. Petri Hornuifch, et ipse r. cor. cons., et Petrus et Johannes cum communi manu promiserunt ei warandiam diem et annum. — 660. (Wernerus de Monte speculi inpignoravit h. suam Sibodoni, filio Sibodonis, pro xxxij m. den., q. n. e. c.)^b — 661. (It.¹ Arnoldus Crulleke inpig-

a) urspr.: eis. b) getilgt.

1) vgl. § 719.

norauit h. suam Wernerō de Monte speculi pro viij m. den.)^a — 662. (It. Johannes de Damenhufen et Petrus, frater suus, inpignorauerunt omnem h., quam habent, puero Petri.)^a — 663. Notum¹ fit omnibus, tam presentibus quam futuris, quod ego Ricolfus scolaris, uolens iter studii arripere, cor. cons. constitutus omnem meam h., que me contingit ex parte bone memorie matris mee uel in futuro contingere possit, post obitum patris mei (et ma)^a et mee persone ad opus dei et ad pias elemosinas totaliter erogauit, q. n. e. c. | — 664. Ludolfus Pellex e. aream a Brunone de Nekefcho, que sita est in Monte speculi, q. constat cons. — 665. Gerardus auceps inpignorauit h. suam Thetmaro de Parchem pro xxviiij m. Slaucorum den., q. constat cons. — 666. Arnoldus Crulleke inpignorauit h. suam Arnoldo de Moderez pro iiiij m. den., q. constat cons. — 667. Gerardus et Helmewicus emerunt nauem a Tidemanno Crokere racionabiliter et perfoluerunt ei, q. n. e. c. — 668. Albertus de Gogelowe e. aream a Nannone Frifone, que sita est apud eum, et ipse r. eam cor. cons., sicut eis notum est. — 669. Henricus, filius Uruweken, et Henricus de Uinekendorp uendiderunt (h.) Marcwardo, filio Brodheri, h., que sita est in Monte speculi, q. n. e. c. — 670. It. filia Martini wantfnidere Margareta habet in hereditate Marcwardi de Stromekendorp medietatem, q. n. e. c. Brodherus de Spegelberge erit tutor ipsius Margarete. — 671. Henricus pellifex e. partem domus Cristiani de Hudhe, quod utkubbinge uocatur, et ipse r. ei cor. cons. — 672. Wolfardus habet in hereditate Hundefuot ix fol. — 673. Johannes² paruus molendinarius inpignorauit h., quam habet iuxta molendinum Ciphodi, Thegenhardo de Antiqua plathea Wiffemarie, q. n. e. c. — 674. (Uidua Booz inpignorauit h. suam Thegenhardo de Antiqua platea Wiffemarie pro vij m. den. et xviiij den., q. n. e. c. E[a]dem uidua inpignorauit h. suam filiabus Wizzeli Parui pro ij superpellicis et uno scarlatto mantello. Eadem uidua inpignorauit h. suam

^a) getilgt.

¹) Burmeister, urkundl. Geschichte der Schulen in Wismar S. 9.

²) MUB 901.

uidue Spoldeulagen pro iiiij m. et ij fol., pro j forcotuoder et x fol. Eadem uidua inpignorauit h. suam Geroldo wantfnidere pro vj m., q. n. e. c.)^a — 675. Henricus Uerndel e. aream a Henrico pellifice, que sita est in Noua ciuitate, q. n. e. c. — 676. Arnoldus Crulline inpignorauit h. suam Jacobo Teffeken pro iiiij m. et iiiij fol. usque Martini. — 677. Discordia,¹ que fuit inter dnam Margaretam de Gnewesmolen et Bernardum de Gradu et uxorem suam, sopita est de molendino, de quo contendebant, cum lx m. den. Et sic constat eos per omnia concordasse. — 678. Henricus Aptus inpignorauit h. suam Alexandro de Zwerin pro xij m. den. — 679. Wolfardus uendidit nauem unam, puluinar^b et cuffin[os],^b que sibi inpignorata fuerant, et coram iudice de ipsa (processit) processit, sicut de iure fuerat procedendum. — 680. (Henricus sartor inpignorauit h. suam Danewardo de Noua ciuitate pro xx m. den., ita quod idem Henricus dabit singulis annis Danewardo iij m. den.; infra duos annos redimet.)^a — 681. Wichmannus figulus e. aream a Geroldo wantfnidere et Johanne Scumeketel, quam eis inpignorauerat Wernerus lapicida. — 682. Macharius e. h. Hundefuot racionabiliter. In festo Jacobi dabit xij m., post Martini xiiij noctes (dabit) dabit xj m. Pro istis denariis fideiusserunt cum communi manu Henricus de Hamelen et Johannes Bikkefhouede. — 683. Dna Marcburgis, uidua Booz, uendidit h. suam Dhegenhardo Albo, et pueri eius consenserunt, sub tali tamen conditione, quod ipsa potest redimere infra xiiij dies ad usus proprios et puerorum eius et non aliorum.^c — 684. Willekinus sartor e. aream a Henrico Grawetop, quam sibi inp[ig]norauerat Henricus, filius Albronis, et mater sua, cum qua idem Henricus processit coram iudicio secundum ius ciuitatis. — 685. Bernardus peredhecopere inpignorauit h. suam Johanni Perfek pro viiiij m. den. — 686. (Ego Gerardus Monachus, disponens de testamento meo, quia sumus communiter morituri, erogauit l m. den. in subsidium terre sancte, si moriar; si autem deus dederit michi sospitatem et uitam, tunc met

^a) getilgt. ^b) über der Zeile. ^c) Absatz.

¹) vgl. § 1123.

fum iturus. Ad opus bte Marie erogauī iij m. den., ad quamlibet ecclesiam in ciuitate j m., preterea filie mee erogauī h., quam emi a Johanne Frifone; domum, in qua maneo, filio meo erogauī. Hiis omnibus prelibatis, quam diu uixero, uolo esse potens in bonis meis nullo arbitrio obtante uel scriptura.)^a — 687. Johannes,¹ filius Petri bodekario, et Hogerus carnifex promiferunt pro xj m. den., que sunt puerorum Hundesfuot, a die Martini ad annum. Si ei[s]^b talis promiffio non placuerit, possunt anno tranfacto cessare. — 688. Herebordus (Soltegroue)^a Smedhekindere et^c filius suus^c e. h. Uergaft racionabiliter et soluit, quod constat cons. — 689. Dum Bernardus contraheret matrimonium cum dna Mectilde dolifice, segregauit pueros eiusdem matrone a se, conferens eis totaliter bona, que eos contingebant, et ipsi cor. cons. dimiserunt eum liberum de tali causa nec eum de inceptis molestant. — 690. Wolbergis penestica r. pueris suis ortum et horreum, quod habet ultra cymiterium. — 691. (Godeschalcus,² ciuis de Lubeke, Michaelis percipiet de hereditate Jordanis Leuen annum censum, quousque debita sua persoluat).^a — 692. Henricus Niger r. h. (Hildebrando) apud btum Georgium Hildebrando de Cofuelde pro debitis suis. — 693. Henricus de Hamelen inpignorauit macellum suum pro iij m. et vj fol. | — 694. Gerardus de Warin ita composuit cum Boyone de Domechowe, quod idem Boyo dabit ei in natiuitate dni (ei) x m. den., anno tranfacto x, tercio anno x. Tidemannus de Cartlowe obligauit se et bona sua pro eisdem den. De xj m. habebit respectum ad filios Boyonis. — 695. Hogerus³ carnifex et Johannes, gener suus, promiferunt pro vij m., Martini soluent pueris Hundesfuot. — 696. Dna Ermengardis r. filio suo Bertrammo d. in plathea Lubicensi et^c dimidium kokkonem^c et sic ipsa et filius eius (alterutrum)^a sunt (diuifi)^a amici,^d q. constat cons. — 697. (Idem Henricus recognouit, quod percepit cum uxore sua c m. et x Slaucorum den. et c m. Lubic. den. vij m. minus et arma unius uiri totaliter cum clipeo; et mater eius recognouit, quod bona eius

^a) getilgt. ^b) eit. ^{c-c}) über der Zeile. ^d) über der Zeile.

¹) vgl. § 695. ²) vgl. § 1083. ³) vgl. § 687.

et predicta bona pariter sunt conftracta.)^a — 698. Radeko Friso inpignorauit h. fuam in plathea Dolificum Symonni, filio Wolburgis, pro xxj m. den. — 699. Godeko, gener Helegendregere, e. h. a Godekone cerdone racionabiliter, q. constat cons. — 700. Marcwardus de Walmerefordorp e. h. priuignorum fuorum pro lx m. den.; medietatem dabit in presenti, de aliis habet inducias ad annum, nisi pueri neceffe habeant de iij marcis uel iij. Diem et annum fideiufferunt Gerewinus campfor, Nicolaus de Horne, Bernardus infitor. — 701. It. Henricus Albus e. h. Johannis dolificis racionabiliter. — 702. Gerardus, filius Brodheri, inpignorauit medietatem nauis Eberto de Bukowe pro vj m. den. — 703. Arnoldus Crullinc inpignorauit h. fuam Ludolfo de Parchem et Godefridho de Molle pro viij m. et iij fol. den. — 704. Johannes Wedherholt ita conposuit cum dna sua et amicis eius, quod dabit eis v m. den. in fefto bti Michaelis, et sic alterutrum sunt diuifi. Si moritur, tunc dabuntur denarii de bonis fuis. — 705. Hofek e. ortum et granarium a Petro dolifice racionabiliter, q. n. e. c. — 706. (Arnoldus de Tremonia, Lambertus de Clutze, Gerardus de Uemerem, Henricus Ywani et^b vxor Cristiani de Huden^b cum communi manu promiferunt pro xxxvij m. den., que sunt filii Arnoldi de Warendorp. Puella uero cum domo et aliis bonis fecundum confilium amicorum eius copulabitur uiro.)^a — 707. (Henricus, filius Ywani, inpignorauit d., in qua manet, cum area et paruam d. apud illam cum granario ufque in Salfam foffam pro lxx m. den. pro filigine et lxx m. cum forore infra quatuor annos redimet; tunc procedendum est fecundum ius ciuitatis.)^a | — 708a. Ego^c 1) Conraduf, feruus dni Hinrici Kyphot, iturus ad terram sanctam de rebus meis taliter ordinaui: Ludolfuf et Vicco, fratref de molendino, tenentur michi in xl m. den. Wiffmariensium, quaf, fi non rediero, taliter difpenfabunt: ecclefie bte Marie dabunt quatuor m. et

^a) getilgt. ^b-b) am Rande. ^c) § 708a auf einem Blättchen ganz dünnen Pergaments, das an den Rest eines ausgeschnittenen Blattes angeheftet ist.

1) MUB 906.

facerdotibus ibidem deferuentibus dabunt vnam m., ecclesie ad Antiquam Wiffmar dabunt quatuor m. et plebano vnam m., ecclesie bti Nycolai duas m., ecclesie bti Georgii duas m., fratribus Minoribus duas m., domui Spiritus sancti j m., ad hospitale leproforum j m., cuidam puero meo ij m., item vltimo duobus fratribus meis cuilibet x m. den. | — 709. (Domus Henrici Ywani, que^a sita est apud dnm Ricolfum,^a inignorata est Wernerio de Spiegelberge pro xxviiiij marca Lubic. den. et xij m.)^b Slauicorum den. — 710. Wernerus Wolfhage et^a Zilius^a e. aream unam in plathea Inftitorum a dna Heleka et Lutberto, et Lutbertus et Wernerus Hauekefbecke promiferunt diem et annum pro area illa. De ipsis denariis accepit dna Heleka vj m.; quando filia eius nubit, tunc restituet. — 711. (Nanno de Crukowe et Henricus, frater Wernerii, promiferunt cum communi manu pro xx m. den., que pertinent ad filium Petri Hornuisch, a die Martini ad annum; tunc presentabunt cor. confilio.)^b — 712. Johannes de Jorke inignorauit d. suam Nannoni de Woytendhorp et Henrico Pren pro xxiiij m. — 713. Pueri Martini de Stitne habent in hereditate patris sui medietatem et in aliis bonis, quod uarende got dicitur, xxj m. den. — 714. Radolfus, maritus Pulchre domine, e. h. unam a Johanne Sapiente, fabro, q. n. e. c. — 715. Gerardus braxator habet xxxiiij m., qui (!) sunt filie Willekini. Fideiuffores sunt Wizzelus Sapiens, Theodericus Valerode, Bernardus de Warendorp, Erpo, Henricus pellifex, Johannes Munt a pascha ad annum; quo tran[s]acto predicti denarii presentabuntur cons. — 716. Conradus Hanenstert et Hillo et dna Margareta de Sandowe resignauerunt Johanni de Slawekef dorp partes eorum, quas habuerunt in hereditate Godefridi de Uichle, q. n. e. c. — 717. Theodericus, gener Cristiani Uolucris, et Theodericus, filius Sibodonis, et Johannes de Thodesflo promiferunt cons. pro x m. ad manum Simonis pro Radolfo Frifone; dies est viij diebus post Michaelis, quod foluentur. — 718. Henricus, filius Ywani Nigri, aream unam inignorauit Arnolde de Clutze pro vij m. den.; si non redimit in festo Michaelis, Arnoldus

^{a-a}) über der Zeile. ^b) getilgt.

obtinebit; si autem redimit, tunc Henricus soluet expensas. — 719. Gerardus¹ de Pole e. h. Arnoldi Crullekonis a Wernero de Spiegelberge, que fuit ei inpignorata ab eodem, quam predictus Wernerus prebuit redimendam coram iudicio et secundum ius civile fuit executus, ut n. e. c. — 720. (Filia Tidemanni pellificis habet de hereditate patris sui xv m. paratorum den., pro quibus fideiuffit Henricus Albus, apud sem Spiritum; medietas relique hereditatis ad ipsum pertinebit.)^a — 721. Ofbernus hokeman e. aream unam a dna de Bunestorp, et ipsa fecit econtra secundum ius ciuitatis. — 722. (Marcwardus de Walmeresfordorp et Gerewinus de Lubowe promiferunt pro xiiij m. Ille presentabuntur pueris Gese xiiij noctibus post Michaelis.)^a — 723. Fratres² de Tatekowe emerunt h. in ciuitate sub tali condicione, quod de ipsa faciant tanquam alius nofter conciuus. — 724. Dna Adhelheidhis Spoldener[*f*]che elegit sibi tutorem [et] pueris suis Henricum Spoldener, q. n. e. c. — 725. Aleko r. Johanni de Slawekefordorp partem hereditatis Godefridhi de Uichle, que sibi fuit inpignorata, cor. cons., et ipse soluit ei. — 726. Henricus Stokuifch inpignorauit h. suam pro vj m. Johanni de Gnewesmolen, fabro, genero Brunonis carnificis. | — 727. (Tidemannus de Minnowe promisit pro v m. et vj sol. pro den[ariis] pueri Nachtgalen, quousque ueniat ad annos discrecionis.)^a — 728. Wernerus de Spiegelberge inpignorauit ortum humuli cum fructu Johanni de Woytendorp pro debitis suis. Defectum fortasse ingruentem Wernerus supplebit. — 729. Henricus, filius Herdheri, e. h. Radekonis Frifonis racionabiliter, ut n. e. c. — 730. Vxor Rotgeri tradidit filiam suam quidam uiro et contulit ei medietatem hereditatis sue cum illa. — 731. Radolfus de Crukowe e. aream unam a Johanne de Damenhufen et filia eius racionabiliter. — 732. Filia Johannis de Damenhufen habet in hereditate patris sui in Noua ciuitate x m. et medietatem eiusdem hereditatis. — 733. (Nicolaus Geromari promisit pro xx m. den., qui sunt filie eiusdem Johannis, q. constat cons.)^a — 734. (It.³ affignauit

^a) getilgt.

¹) vgl. § 661. ²) MUB 902. ³) vgl. § 745.

Ywanus wantfnidere filie sue (assignavit) et pueris suis in hereditate, in qua manet R.)^a einoko, xxxij m., in quibus fuit ei obligatus. Si autem deurgō ad debilitatem et paupertatem, super ipsam h. me disponam. — 735. Bruno de Warendorp r. Henrico, filio Dhethardi Rufi, voremuntschap filie Nicolai Uridach. — 736. Johannes Perfek e. h. a Johanne de Jorke racionabiliter et soluit ei. — 737. Henricus, filius Herdheri, e. h. Radekonis Frifonis racionabiliter et soluit ei. — 738. Wernerus de Spiegelberge inpignoravit h. suam Johanni de Woytendorp pro vj m. — 739. (Elifabet¹ puella, que est cum Henrico Mullen, habet cum eo xv m. Si autem eadem puella fecerit uoluntatem amicorum suorum, xxij m. den. habebit in hereditate predicti Henrici.)^a — 740. Borchardus, frater Prenonis, e. h. a Johanne de Bokholte racionabiliter et soluit ei. — 741. Nicolaus carnifex e. h. a Henrico, fratre Radolfi, racionabiliter et persoluit ei. — 742. Pueri Weneri habent in hereditate patris sui medietatem. — 743. Lambertus textor inpignoravit h. suam Hartwico de Wesere usque ad natiuitatem domini pro xiiij m. den. — 744. Gerardus de Uemerem habet in hereditate uxoris sue xxij m. den. — 745 a. (Ywanus² pannicido dedit filie sue et pueris suis xxxj m. den. in hereditate, in qua Reyneco moratur. Si uero Ywanus necesse habuerit propter paupertatem, Reyneco dabit sibi xxxj m. Et si Ywanus moritur et si non habuerit necesse, filia eius et pueri eius soli optinebunt h. predictam. H. n. e. c.)^a — 746 a. [Lam]bertus et Arnoldus de Cluze acceperunt de heredi[ta]te fratris sui Godescalzi lx m. ij m. minus, [quas] filie sue tenentur restituere. Cum eis promiserunt Theodericus et Godescalcus Longus. Cor. [conss.] factum est istud.)^a | — 767. Godeke, filius Elsegatis de Gawetzowe, subtraxit equum dni Saffonis. — 768. Lutbernus accepit equum a quodam Dano in pratis, et focus suus Ekkehardus Holtz[a]tuf^b decollabatur. — 769. Fridericus Crumvot subtraxit Hermannō, filio Heradis, equum. — 770. Johannes de Goflaria cooperatoꝛ fuit in occisione

^a) getilgt. ^b) Ekk. H. über der Zeile.

¹) vgl. § 1111. ²) vgl. § 734.

Adriani et aufugit et factus est vredelos. — 771. Jacobus de Bruneshouede raptus fuit in Wiffemar cum equo. — 772. Dns Bertoldus et dns Heinricus de Ymelendorpe spoliauerunt dnm Iwanum Nigrum de Wiffemar et^a Heinricum et Herewicum^a in portu Haderfleue, et eorum adiutores erant Arnoldus de Kalue, Olricus de Strekelin, Ernestus, Olricus de Dimin, Gifike de Loreke, Gifike sagittarius, Johannes cocus, Johannes de Ordefhen, Hermannus de Uemeren, Johannes Niuenike, Albertus Albus, Jacobus Pallidus, Jacobus Irit, Jacobus Spicfilit. Summa^b spoli, quod acceperunt, lxxxiiij m. Anglicorum cum Riper lode. Ergo dicti sunt vredelos.^b — 773. Dns Heinricus de Ymelendorpe spoliauit in portu Uemeren dnm Helmvigum et Siricum et Goden. Eorum adsequaces et adiutores erant Hoficus de Bröde, Thidericus focer suus, Albertus Albus, Olricus de Strekelin, Johannes^c Niuenike. Summa spoli lxx [m.] Slauiçe monete et iiij m., pro quibus positi sunt extra pacem. — 774. Hildemannus faber et Marquardus futor de Bucowe [com]miserunt periurium. — 775. Johannes braxator deputatus est cum furibus. — 776. Willikinus Liuo et Arnoldus Monoculus deputati sunt.^d — 777. Rotbertus Aptus, Johannes Zartius, Henricus de Nantrowe isti iure ciuili proscripti sunt, quia ceperunt et spoliauerunt Tidericum in[fti]torem et Ricmarum. — 778. Wolbernus prope Copperniz quendam spoliauit ad xviiij fol. et destruxit domum panif. — 779. It. Bernardus faber deputatus est cum furibus, quot consilio suo per seruos suos duos equos a foro fecit abduci. — 780. Ber[trammus?][et] Colnere subtraxerunt ij equos Bernardo Nennikenman. — 781. Johannes de Mone, Henricus, filius Alberti de Wltrowe, Gerwinus Nier, Johannes Hobarg, Henricus de Raftorpe, Conradus de Heruorde isti omnes spoliauerunt et ipsi sunt in ciuitate Wismarie fredelos. — 782. Henricus, filius Ludolfi carpentarii, effugit de ciuitate pro vno malefacto, blotval, idcirco ipse est fredelos. — 783. Bernardus, qui abcidit

^a) über der Zeile. ^{b-b}) über der Zeile zu Anfang der Eintragung.
^c) ursprünglich: Hermannus. ^d) über der Zeile am Rande; ob dort weiteres gestanden hat, ist nicht zu erkennen.

dne nafum, hoc notum est consulibus, et inde factus est fredelof. | — 784. Ifti funt, qui spoliauerunt portum nostrum, nauel et codcones(!): Timmo de molendino, Henricus Rufus, Simon Luceuf, Arnoldus vir Megtildif, Gerwinus Nier. — 785. Cristianus Wllenpunt deputatus est cum spoliatoribus pro^a iij m., quas accepit cuidam hospiti et postea remisit.^a — 786. E[n]gelbertus Takiprawe, Volkerus, filius sacerdotif de Tribowe, ipfi subtraxerunt duof^b equos Lamberto de Szuerin. — 787. Bernardus de Hamburg, Henricus Grip, Henricus Strig, Simon de Kile, Hermannus de Plawe, Bernardus fartor, Bernardus, Fredericus Stenike, Henricus Stenike, Johannes Stenike, Oltwig, Gifico teholonarius, Bertrammus Monachus, Euerardus, Johannes Blanghal, Hermannus Albus, Regenbode, Rigardus de Goldenstede, Eilardus Guldenuot, Albertus Hermannus sone, Hermannus Titibans, Hermannus carpintarius, Lubertus Senkepil, Henricus de Bolhagene, Mathias Nier ifti omnes spoliauerunt nostros ciues Hermannum de Salmen, paruum Marquardum, Gifelbertum de Mone. Summa spoli tria last carniū et vij m., et Gifelberto omnia, que habuit. Ideo positi funt extra pacem. — 788. Willikinus, Otbertus et Bolto de Hagenowe, Henricus^c Crummedic, Titmarus de Godebuz, Johannes Bake, Johannes Blankenoge, Johannes Loge, Henricus Seinke, Henricus Cluflog ifti spoliauerunt ciues nostros. — 789. Harwic et Cardenal, Henricus cocus iifti (!) spoliauerunt ciues nostros clene Gerardum, sponfum, et suos nupciales. Summa spoli xlij m. Idcirco ipfi facti funt fredelof. — 790. It. Marquardus Silex et Hemmine, frater suus, conuersi funt in fugam pro furto. — 791. It. nofter conciuif Cregel bis ecessit, quod dicitur bifprake.^d — 792. Fredericus Mordere relegatus est, ita quod non potest comparere, pro eo, quod spoliauit Godefrid de Monte speculi. — 793. Dedeke de Upale pro eadem caussa. — 794. Rodolfus de Bukowe pro eo, quod spoliauit euidenter in nostra ciuitate, reiectus est et computatur in conforcio prauorum. — 795. Petrus piscator commisit

^{a-a}) am Rande. ^b) douf. ^c) über der Zeile, urspr.: Johannes.
^d) biprake.

furtum in quadam nauī. — 796. It. Johannef, qui commifit furtum in ftupa, et de a[d]uocato et confulibus fuum redemit collum. — 797. Henricus,¹ frater Weneri molend[in]arii, pro infendio noftre ciuitatis Wifmarie et focii fui (Salomon, filius Alexand[r]i Lufci, pro infendio)^a (et pro furto).^a — 797a. Johannes Houelhizer pro raptu ciui noftre [ciuitatis] equum Henrico de Drucekowe et inde factus eft vredelos et productus. — 797b. Confulef ceperunt duof furef cum duobus equif Nanne et Johannem et tenuerunt eof tref dief, ficut iuf noftrum eft. Nulla querimonia uenit poft eof, tunc dimiferunt eof. | — 798. (Johannef Rif confregit portam noftram ciuitatis; ideo factus eft vredelos).^b — 799. (Item Johannes Rif fpoliauit vaccam homini in platea; idcirco proferiptus eft in libro malefactorum).^b — 800. (Conradus¹ M et Johannes de Sterneberg uenerunt et viderunt, quod Johannes Rif)^b leuauit ferwm fuper domum cum igne, ut infenderet domum. — 801. Henricus Uozelop, Antonius et Henricus Monachus ifti interfecerunt homines in portu noftro et nauem deduxerunt. — 802. Ifti² funt, pro quibus miferunt nobis Lubicenfes litteras, quod fpoliauerunt et occiderunt mercatores de Gotlandia, de nauī eofdem eicientes, Gerewinus Sculdere, quondam miles Crifti, et iij fui ferui, Henricus Bole, Stange, Henze Gruel, Johannes filius Gerardi^c de Gripefwolde, Henze Duuel, Johannes Wilde, Bernardus Ketelhot, Herebordus de Riga. — 803. Henricus Vule proferiptus fuit, quia accepit equum iuxta^d Bruile. — 804. Notum¹ factum eft confilio antiquo^e et nouo^e a probis uiris, quod Fridericus aduocatus incenderat domum Hermanni Longi, piftoris, ita quod cum magno labore extincta fuit. — 805. (Rif¹ et Fri)^bdericus aduocatus incenderant domum Johannis de Sterneberge. — 806. Notum¹ eft confilio nouo et antiquo, quod Fridericus aduocatus pofuit ignem inter

^a) getilgt; da am Rande unten links gefchrieben war: ifte eft liber malefactorum, fo haben die letzten drei Worte weiter feitlich ihren Platz gefunden. ^b) getilgt. ^c) urfpr.: Gerwini. ^d) vorher: de. ^{e-e}) über der Zeile.

¹) MUB 1008. ²) MUB 903. HUB I S. 243 Anm. 2.

domum Conradi Hanenstert et Gerardi Rodekogele et incendit domum. — 807. It.¹ perforauit Fridericus (et Rif)^a parietem domus, in qua fuit Rokut, et imposuit ignem et accendit domum. — 808. It.¹ Conradus Leue portauit nobis fasciculum incendii et notum fecit nobis, quod Fridericus aduocatus posuisset supra domum suam propter incendium. — 809. Jordanis² futor furatus fuit equum Winando Paruo et exposuit ad Judeos. — 810. Nipper est proscriptus pro Wernere de Alta flauicali uilla, Arnoldus de Jazteruiz pro Watschare, Arnoldus de eadem uilla pro eodem, Hermannus pro (!) eadem uilla pro eodem. — 811. (Dauid, seruus Hinrici de Barnekowe, percussit tres stupenarios; pro tribus percussionibus et effusione sanguinis et triplici clamore tribus vicibus lx sol.; pro tali excessu proscriptus primo. It. percussit idem iij stupenarios ad effusionem sanguinis et j wlnus et ideo proscriptus est. It. postea percussit eosdem homines blaueum, sanguinem et vnum wlnus et clamorem. Ideo predictus Dauid proscriptus est.)^b — 812. (Jacobus de Stromekendorpe, filius Johannis Oldendorpe, pro rapina, pro equo et palio et pilio; ideo prosc[r]iptus est primo.)^b — 813. (It. Godefridus, tabernator de Stromekendorpe, spoliavit equos et vestem et pilium et ideo proscriptus est primo.)^b | — 814. Duo fratres Johannes et Reynikinus, Marquardus et Hinricus isti promiserunt pro firma cautela, quia fuerunt detenti cum psalterio. — 815. Isti sunt proscripti in iure Lubicensi: dns Otto de Plone, it.^c Otto filius suus, Sifridus de Plone, Hartwicus dictus Bleke, Marquardus de Crempetse, Gerardus capellanus dni Ottonis, Porvelde, Marquardus Dankmari filius, Bertoldus, dns Conradus sacerdos dictus de Travena et eorum iniusti complices.^d |

Istud totum est de pignoribus.

816. Dna Wernezet, vxor Godefridi in platea Antique Wifmarie, erogauit bona sua, res uidelicet mobiles, quod wlgovarende gut dicitur, que ipsam contingunt, post obitum eius

a) Fr. et R. über der Zeile, et R. getilgt. b) getilgt. c) die Namen stehn untereinander. d) der Rest der Seite ist frei.

1) MUB 1008. 2) MUB 904.

propter deum et commisit confilibus; quicquid de ipsis bonis egerint, ratum debeat obseruari. Et Godefridus facit similiter post suum obitum de suis bonis, que ipsum contingunt. — 817. Har(1)oldus posuit d. suam Hermanno de Daliendorp pro pignore pro xvj m. cor. cons. sub condicione tali, ut Hermannus de ipsa domo annuatim recipiat precium domus, donec xvj m. persoluantur. — 818. Hereditas¹ Rodgeri aduocati habetur Conrado Haneftert et Hinrico de Kopperne in pignore. — 819. Hereditas Ade de Monte speculi habetur dno Radolfus Frifoni in pignore, h. n. e. c. — 820. Hereditas Rodolfi habetur Henrico Sceuerften pro xj m. in pignore. — 821. Hereditas dni Johannis de Gardelagie habetur (habet)^a fratri suo Tiderico in pignore pro xlv m. Lubifensium den.; quicquid magister soluit, hoc accipient dns Alardus et Albernus. — 822. Dns Hille de Monte speculi dedit vxori sue xxx m. et omnes vestes eius; si ipse moritur sine herede, postea ipsa diuidet cum heredibus. — 823. Area Ludolfi Magni habetur Bertrammo infitiori in pignore pro v m. — 824. (Hereditas Arnoldi humularii habetur Olrico et Wernero in pignore pro xxx m. cor. cons.)^a — 825. Godiko de Hauekefbecke et vxor ipsius posuerunt h. eorum Titmaro de Parcheym cor. cons. in pignorem pro xxiiij m. — 826. (Arnoldus² hoppener posuit h. suam Hermanno Vogel et filio suo Bertoldo in pignorem pro xiiij m.)^a — 827. Hereditas Luderici carnificis habetur Borchardo clauigero pro pignere. — 828. Domus Bernardi, generi Hinrici Nenniken, habetur in pignore Theoderico de Brunefwic et Bernardo, filio Hinrici Nenniken. — 829. Hereditas Hartleui armifabri habetur in pignore Conrado scriptori et Mathie monetario. — 830. Noua³ domus Broderi Albi habetur in pignore Andree Kofele, pro xxx m. Lub. den. — 831. Hereditas Johannif de Prozekem habetur in pignore Johanni Frifoni pro iij m. — 832. Conradus scriptor persoluit cuidam hospiti iij m. argenti, et adhuc restant ei iij m. argenti in festo Johannif baptiste persoluende. — 833. Ey-

^a) getilgt.

¹) vgl. § 185. ²) § 826 = § 177. ³) § 830 angefangen § 206.

lardus Sligtin pofuit Alberno h. fuam in pignore pro xiiij m. et vj den. — 834. Area Harnoldi hoppener habetur fratribus de Berwic in pignore pro vj m. — 835. Hereditas Godonif habetur Titmaro^a de Wodarge in pignorem pro iij m. — 836. Radolfus, filius Bolonis, habet annuatim iij m. in hereditate Johannif Douiken, c. n. e. — 837. Hereditas Godonif habetur Eden in pignorem pro iiiij m. — 838. (Johannes¹ Albus emit d. contra Thedericum de Gardelage)^b — 839. Magna domus Titmari Auceps habetur Henrico Sveden pro ix m. den. et Hillebrando de Parchim pro xxxij m. den. — 840. Fabrica Titmari Auceps habetur Bernardo Nenniken pro xxx m. — 841. Hereditas Hillebrandi carnificis habetur Rodolfo in pignore pro vj m. — 842. Hereditas Dauid et vxoris eius habetur Titmaro de Parcheym in pignorem pro xvij m. — 843. Hereditas Conradi soltmant habetur Johanni de Thodesflo in pignore. — 844. Hereditas Thitmari habetur Jacobo Tefliken in pignorem pro xxxiiij fol., Herwicus doliator fidit. — 845. Hereditas Willikini et vxoris eius habetur in pignore Theoderico Helit pro v m. — 846. Hereditas Hildebrandi fartoris habetur Rodolfi carnifici in pignorem pro vj m. — 847. Dns Cristianus pofuit in pignore d., quot dicitur wlgaliter luhe, pro xij m. dno Alardo de Salsa fossa. — 848. Hereditas Arnoldi hoppener habetur Bernardo^c de Domichow pro xxx m. Lub. den. — 849. Hereditas Andree Kofelige habetur dno Hinrico de Tremonia in pignore,^d q. cor. cons. est ft., et fimiliter omnia bona ipsius pro e m. | — 850. Hereditas Hinrici de Rekelighufen habetur Hinrico de Kopperne pro xij m. et iiiij fol. — 851. It. hereditas Andree Kofelege et omnia bona eius habentur dno Hinrico de Tremonia in pignorem pro e m., reliquum (!) vero, quod hanc summam superexcreuerit, habetur Jacobo Tefliken in pignorem pro xvij m. argenti. — 852. Hereditas Renuardi fabri habetur Alkildo pro pignore xxviiij solidorum. — 853. Hereditas dne Thede habetur Johanni

^a) gestrichen, aber über der Zeile wiederholt. ^b) getilgt. ^c) urspr.: Bernardi. ^d) urspr.: pignorem.

¹) § 838 = § 217.

de Tremonia in pignore. — 854. Hereditas uidue Alberti textoris habetur Meynardo textori in pignore. — 855. Hereditas Hinrici pistoris habetur Gerwino de Crucowe pro duobus last ordeï et duobus last fyliginis, quomodo soluerit annona infra festum beati Johannis et be[a]ti Jacobi. — 856. Taberna quedam Johannis Valroth habetur Volquino Nigro in pignore pro viginti m. — 857. Hereditas dne Erradis uidue habetur Johanni fabro dicto Sapienti in pignore pro x m. — 858. Vidua Olrici alleotarii posuit Alberto de Vinekendorpe aream in pignore cor. cons. — 859. Johannes¹ de Karowe et vxor sua posuerunt molendinum eorum Volquino molendinario et Lutberto in pignore pro xij m. — 860. Hereditas Arnoldi humularii habetur Hinrico Sceverften. — 861. Hereditas Bolonis de Weytendorp habetur Gerwino de Crucowe pro x m. — 862. Hereditas Ludingeri pistoris habetur dno Wernero et Arnoldo in pignore. — 863. Hinricus Sperlinch fideiussit cum Johanne doleatore pro xv m. Lub. den., idcirco Johannes Hinrico suam h. posuit. — 864. Hereditas uidue Ulrici pellifici habetur in pignore Henrico de Hamme pro v m. — 865. Wlbrandus perfoluit Ludolfo et vxori sue totam h., quam ipsis tenebatur dare iure, et sic racionabiliter et iuste, quod ammodo nichil valeant in ipsum extorquere, q. n. e. c. — 866. Henrico, filio Stephani, habetur hereditas Johannis de Odeflo pro x m., q. n. e. c. — 867. It. Nicolauf incisor cingulorum e. h. iuste et racionabiliter a (dna)^a filia Ghilen de Buchowe, (quod)^a quam iuste et racionabiliter cor. cons. r. — 868. It. Rederuf faber de Dike se composuit cum (filio)^a suo priuigno, quod dabit ei x m.; si vero idem Rederuf moritur ante mulierem, dedit eidem priuigno sua fabrilia, q. n. e. c. — 869. It. Henricus Clupen et suus frater emerunt h. a Simone et fratribus suis, q. n. e. c. — 870. It. in hereditate fratris Simonis iacet puteus, in quo idem Clupen habet particionem, quam diu durat. — 871. It.² Meyteldis dedit filio suo Bertoldo aream, que apud

^a) getilgt.

¹) § 859 angefangen § 251. ²) MUB 883.

foliam Aduocati iacet (dedit), q. n. e. c. — 872. It. Hildebrandus humularius e. casam a Henrico, qui fundit ollam, q. n. e. c. — 873. It. Johannes de Woytendorp e. h., que ultra plateam iacet, a muliere Hildebrandi de Pule, que resignata est iuste et racionabiliter cor. cons. Proinde fideiussit Johannes Stolter, quod debet waren secundum ius civile. — 874. It. Constantinus, cum in agone esset, de hereditate sic disposuit, quod filius suus a parte matris mortue primo tollet medium hereditatis, si uero et ipse mortem subigerit, aliam partem tollet mediam. Hii consules erant presentes dns Henricus Sceuersten et Hen., frater Werneris de platea Lubicensi, et Hen. Crullingus et Johannes. — 875. It. Hebertus de Criffowe e. h. a Gherardo co[p]perclaghena et vxore sua et filiis suis racionabiliter, q. n. e. c. |

876. Redditus¹ ciuitatis interioris.

A.² Locus super domum pannicidorum dabit viij^b in quatuor temporibus anni sol.^b in anno. Taberne carnicum soluunt xxxij m. Domus pistorum xx m. Sutores^c dant quilibet eorum de sua taberna xij sol., scilicet hii qui operantur opus hyrcinum, donec^d taberne melius edificentur. Sutores, qui operantur opus bouinum, dant quilibet quatuor sol. ad annum. Hec omnia poterunt minui et amplificare consules secundum usum et profectum ciuitatis.^e Similiter^e taberne institorum quilibet quatuor sol. ad annum.^e De omnibus scampnis in foro ad tempus^f sol. exceptis penesticiis.^g

B. Domus kutere annuatim vj^h m. Ciuesⁱ de Vineken dorpe dant iij marcam bis in anno, scilicet in pascha iij et Mychaelis iij m.ⁱ

a) cotperclaghena, urspr.: cotberclaghena. b—b) getilgt, dafür von D übergeschrieben: marcam den. f. Michaelis. c—c) gestrichen, darüber von F: quisque (?) locus iij fol. d) urspr.: quamdiu. e—e) gestrichen. f) ad t. gestrichen, dafür von D: iij. g) exc. pen. gestrichen, dafür von D: ad annum. h) geändert in viij von D. i—i) gestrichen.

1) MUB 1264. 2) Die den Absätzen vorangesetzten Buchstaben deuten Unterschiede an, die in der Schrift wahrzunehmen sind. A—D sehe ich als von gleicher Hand geschrieben an.

C. Domus allecium soluit viij^a m. annuatim, scilicet^b quatuor in pascha et quatuor^b in Mychaelis.

D. It. case site ante portam Mekelenburgh soluunt vj m. bis in anno dandas. It.^c domus sita ex opposito Boldik iij m.^c It. futoref, et qui operantur opus hircinum et qui operantur opus bouinum, quilibet eorum dabit de sua casa ij m. bis in anno dandas, scilicet Michaelis et in pascha. It.^c quelibet casa institorum soluit iij marcas bis in anno dandas vt supra,^e sed^d due angularef versuf forum soluunt quelibet pro se v m. den.^d It. de quolibet spacio serdonum dabuntur viij solidi, nisi sint adeo pauperes,^e quod duo dent viij fol. de vno loco. It. quilibet pellifex de loco suo dabit viij fol. Michaelis.

E. It. priores tres case institorum soluunt iij m. et alie tres iij m., relique sequentes duas marcas ad quatuor tempora. It.^c Kelingus molendinarius de prato vj fol. It. Volterus, filius Segebodonis, habet infulam, de qua dat xx fol.^c It. magr Her. molendinarius singulis annis de domo iuxta portam Mekelburge ij m. It.^c ciues de Vinekendorpe dant iiij marcas bis in anno, scilicet in pascha et Mychaelis.^c

F. Case iuxta locum iudicii v m. quatuor vicibus in anno. Boda sub gradu xx fol. Case iuxta notarium quelibet iiij m. Soldbode quelibet iiij fol. quater in anno. Cuprifabri et ollifces de quolibet loco viij fol. Stalmenghere iiij solidos. Bode pilleatorum quelibet^f mr. (fol).^g

E. Offo^h de Poleⁱ dedit xij fol. in pascha de casis. |

877. (Wedege cerdo inpignorauit h. suam Gerardo Monacho pro xij m. den. et duabus libris cupri, hoc constat cons.)^k — 878. (Fratres receperunt xvj m. den. a consulis super computationem, quas adhuc tenentur soluere.)^l —

a) geändert in xij D. b-b) gestrichen D. c-c) gestrichen. d-d) nachgetragen von anderer Hand. e) perapes, da das falsche p mit Abbreuiatur versehen ist. f) folgt Rasur, der letzte Bestandteil der Zahl ist in mr geändert. g) folgt freier Raum für 4 Zeilen. h) Eintragung unten am Rande. i) Pole mit durchstrichenem o. k) getilgt; die Schrift war schon einmal angefangen, aber wegen eines Schreibfehlers gestrichen. l) getilgt.

879. (Domus fci Spiritus tenetur ciuitati vij m. den., quarum quinque dabantur Radolfo de Siphufen et due Hermanno Vridagh.)^a |

880. De¹ rebus, quas accommodauit Hermannus de Luchowe, commune consilium perfoluit \bar{x} m. It. consilium commune perfoluit Dauidi iij m. et iiij fol., quas accommodauit Hermannus de Luchoe. De tribus last allecium perfoluit commune consilium \bar{xx} m. Johanni Albo de Lubeke, quas accommodauit proxime idem Hermannus. It. commune consilium perfoluit Wescelo Paruo xlvj m. et quatuor fol. It. consilium perfoluit Nicolao de Cofuelde xvj^b m. et quatuor fol. specialiter, quos perdidit pro Ludolfo Stromelocke. It. consilium perfoluit Emelrico ix m. pro redemptione captiuitatis. Theodericus Stedighe vj m. pro captiuitate. It. consilium perfol[uit] vxori Ludberti de Raceburg xxvij fol. It. consilium perfoluit Bernardo (Boche)^a Bosche j m. It. Ricolfo de Fouea quatuor m. It. dno Sezbodoni de Fouea quatuor m. It. consilium perfoluit Andree iij m., qui est focer Hinrici Crispi. It. consilium dedit Hermanno Westwalo, carnifici, iij m. It. Euerardo j m. It. consilium dedit Hildebrando de Pole ix fol. It. Johanni de Thodeslo x m. de butiro. Dno Wizelo Paruo est perfolutum ex parte consulum de debitis dni terre \bar{x} m. (dno).^a

(Consilium² tenetur dno Segebodoni vj m. et iiij fol. Consilium tenetur dno Wernero, fratri Olrici, xj m. Consilium tenetur dno Theoderico, filio dne Jutonis, vj m. ij fol. minus. Hermanno Westwalo ij m. Geltmaro carnifici viij m. Johanni de Rostok v m. v fol. minus.)^a Johanni de Odeslo xxiiij^c fol. Bertoldo de Coperne vj m. et iij fol. (Methildi, filie Hinrici de Bukowe, tenetur consilium ij m. et iiij fol. Kristiano Uoluceri iij m. iij fol. minus. Bertoldo Uoluceri xxiiij fol. Dno Olrico.^d Dno Olrico iij m. et vj fol. Consilium tenetur Jacobo

^a) getilgt. ^b) die Zahl ist geändert. ^c) geändert in viij. ^d) folgt Rasur.

¹) MUB 656. ²) Zwischen dieser Schrift und der vorangehenden freier Raum für 2 Zeilen. Nach der letzten Schulseintragung ist fast eine halbe Seite frei geblieben.

Teffeken iij m. et j fol.)^a Confilium tenetur Hermanno, connato^b Geltmari, iij m. et ij fol. (Confilium tenetur Euerardo molendinario x fol. Confilium tenetur Bruningo xxiiiij fol.^c Rodolfo carnifici iiiij m. Bernardo Balke xij fol.)^a Reinoldo xij fol. (Bernardo de Minnowe xij fol. Bernardo Boz xix fol.)^a Jermaro xj fol. (Theoderico de Brunfwic vj^d m. Vxori Ludberti iij m. ij fol. minus.)^a |

880 a. Ego^e Alkillus ita testamentum difposui: v pueris meis dedi quilibet specialiter xv m. den.; ad quamlibet ecclesiam dedi iij m. den. Item accepi crucem aduersus Liuoniam; si personaliter non iero, mittatur unus pro me cum xx m. den. Ad hospitale j m.; ad Antiquam Wiffemariam j m.; ad domum fci Spiritus iij m.; it. Gertrudi, filie mee, dedi xx m. den. — 880 b. Notum^{a 1} fit omnibus hoc scriptum visuris, quod Bruno de Warendorp et Albertus de Gogeloywe et Johannes de Leuefoywe tenentur Henrico de Zwerin et Geroldo pannico xxj m. den. ex parte fci Nicholai in Wismaria pro plumbo. |

881. (Isti sunt denarii, quos consules soluerunt: beate Marie vij m. et vj fol., Thiderico Sibodonis v m., Tammekoni de Walmeresdorp j m., Conrado, filio Reinoldi, et Henrico Albo de campana vij marcas den. It. soluerunt xv fol. fabro, vj m. Henrico, filio Vlrici, x mr xvij den. minus Nicolao Germari, nonam dimidiam^f marcam Willekino copperflegere, iiiij Hildebrando humulario)^a vj m. — 882. (Domui^g fci Spiritus concessimus x m.)^a |

883. (Conradus de Honkerken ciuis w[i]lle^h abscidit caudas vaccum et Vlafhilige.)^a — 884. Henricusⁱ Vufere^k et Henricus de Riquardestorp et Martinus et Wilricus quatuor sunt focii in more. Promiserunt coniunctis manibus adimplere numerum eorum. — 885. Magister Radolfus et^k Gerewinus^k

a) getilgt. b) erste Silbe abgekürzt. c) geändert in ij m. d) geändert in vij. e) §§ 880a und 880b auf 2 eingehafteten Zetteln. f) ix mit übergeschriebenem di. g) § 882 folgt nach großem Zwischenraum; das letzte Drittel der Seite unbeschrieben. h) das i ist unlesbar. i) § 884 folgt erst nach größerem Zwischenraum. k) über der Zeile.

1) MUB 1209, 1263.

fextus promiferunt coniunctif manibus adimplere numerum eorum. — 886. Saxo et Volcolfus et Volcolfus et Edo Frifonef coniunctif manibus promiferunt adimplere^a numerum. — 887. Todo in taberna Butenkerken et Cristianus focius promiferunt coniunctif manibus adimplere numerum eorum. — 888. Johannes Niger carnifex promifit pro duobus fofforibus, qui fodere debent torf. — 889. Weneco habet quatuor fol. fuper computationem. — 890. Thetleuus^b 1 Claudicans, futor, dabit iiij m. Martini et iiij m. hospitali pro filio fuo. Wezcelus de Borken promifit fecum. | — 891. (Ego Gerardus Monachus de futuris taliter testamentum meum ordinaui: unus uir ibit pro me in terram fanctam; huic dabuntur xl m. den., fi morior. Structure bte Marie contuli x m., in Pruciam mittentur v m., in Liuoniam v, bto Georgio j m., bto Nicolao j m., domui fci Spiritus j m., hospitali j m., facerdotibus iiij m. Preterea bona, que mifi in Norwegiam, dabuntur, ubi frater meus et Johannes Ulint voluerit. It. hereditates mee cedent pueris meis. It. iij mansus, quos habui, contuli uxori mee. Cetera uero bona, que habeo, cedent pueris meis et uxori mee.)^c — 892. Lodewicus et Euerhardus concordauerunt taliter coram nobis de debitis, quod Lodewicus manfit debitus Euerhardo iij m. den. v folidis minus; infra iij annos foluet. Johannes (et)^c eft fidus cum patre. Acta sunt hec anno gracie m cc lxxix viij diebus poft Galli. — 893. Johannes, filius Otburgis, contulit pueris fuis c m. den. de hereditate matris fue. Si ipfe moritur, cedent pueris cetera bona fecundum ius ciuitatis. — 894. Johannes de Stromecken-dorp e. h. Johannis de Smakentin, et ipfe r. ipfam cor. cons. — 895. (Petrus dolifex et Lambertus dolifex promiferunt pro xiiij m. puerorum Brunonis Clokkeuot.)^c — 896. Thetmarus, filius Thetmari Albi, et uxor fua dimiferunt fideiuiffos liberos, qui promiferunt eis, quia, quod promiffum fuit, eft perfolutum,

^a) über der Zeile. ^b) § 890 unten am Rande der Seite nach großem Zwischenraum. ^c) getilgt.

¹) MUB 1383. Das zweite Datum fehlt, aber die Vorlage hat keine Lücke.

ut coram nobis recognouerunt. — 897. Jacobus de Stromecken-
dorp in pignorauit granarium unum fratri suo pro vij m. —
898. Hermannus Longus et Johannes Gir fidei iusserunt pro xvij
m. den. cuiusdam puelle.¹ — 899. Eyko e. h. Juterbok, q. n. e. c.
— 900. Willekinus Paruus frater hab[et] in hereditate Brunonis
quartam partem, in hereditate, quam habent in platea Dolificum,
in granario uno quartam partem. — 901. Borchardus de Uineken-
dorp ita conposuit cum amicis suis, quod Henricus Crullinc
est solutus. — 902. Marcwardus, filius Brodheri, e. h. Mar[c]-
wardi de Stromeckendorp. — 903. Arnoldus et Henricus et
Godefchalcus et Tidemannus^a promiserunt coram nobis pro
se et omnibus amicis suis, quod de manso illo, quem e. dns
Hermannus Storm, nunquam repetent neque sument uindictam.
Hoc factum est cor. cons. — 904. Gerardus de Uemerem
uendit Henrico Uerndel fontem et uiam ad ipsum. Quamdiu
ambo uiuunt, debent ipso uti; si autem uenerit in aliam
manum, Henricus Uerndel solus obtinebit uiam cum fonte, q.
n. e. c. — 905. Hermannus de Pinnowe e. h. de Alberto de
Todeslo pro lxx m.; in pascha dabit xl m. et Martini xxx;
fidei iussores sunt Gifeco pictor, Fridericus Cuteke, Hermannus
de Croppelin. | — 906. Villicacio, que est in Slomin, in qua est
residens Tidericus Heilewigis, est Richardi, filii Weneri de
Monte speculi, cum omnibus bonis, que intus sunt et ad hoc
pertinent. — 907. (Vxor Tammekonis dna Mechildis ita con-
cordauit cum [a]micis^b suis de Tam[mekonis] hereditate in
hunc modum, quod ei sunt in pignora macella (apud que
macella) apud . . .^c ortum humuli et alium aream^d pro j sol.
lxxij a natiuitate nostri saluatoris. Primo anno quilibet tollet
medietatem census. Si infra annum illum non fuerit redemp-
tum, dna illa obtinebit).^e — 908. Wernerus Marscalcus et
congnatus suus Johannes emerunt h. fororis Jurdani Cari
[pro]^f lxx m., quod dimissum est eis ante consulis, notum
et ce[r]tum.^g — 909. Arnoldus dolifex e. bona Hinrici Papen,

^a) et T. über der Zeile. ^b) micis. ^c) anscheinend onnuarium.

^d) urspr.: ortum. ^e) getilgt, von zitternder Hand geschrieben. ^f) fehlt.

^g) cectum.

¹) vgl. § 1114.

quod dimissum est ei; notum ante consulibus. — 910. Nicolaus de Barfe e. bona Hinrici Vogen, quod dimissum est ei ante consulibus note et regulariter. — 911. Volmarus de Ofenbruge e. dimidiam d. Hermanni Cronen, quod dimissum est ei ante consulibus racionaliter et note, pro xv m., que denarii demonstrate (!) sunt vxori sue in hereditate sua. — 912. Teodericus de Vredeber[ns]hagen inpingnorauit d. in platea Da[n]gmari^a pro iij m. den., q. n. e. c., Gerardo Preneste. — 913. (Gotfridus de Guldine inpingnorauit Hinrico Crullingo (pro)^b hereditatem suam pro xvj m., q. n. e. c.)^b — 914. Hiwanus et Bodo concordati sunt totaliter, q. n. e. c. — 915. Vxor Hoieri carnificis dedit filie eius cum Siberno Fabri ij bodas cor. cons. — 916. Hinricus Claphore^c e. vnam h. de Hinrico de Borben, quod ei dimissum est cor. cons. Ibi fideiubuit Gerhardus de Warin, quod certus cor. cons. — 917. Thidemannus, filius dni Bruderer, ille posuit d. matri sue, quod debet redimere in festo Mychaelis pro vij m. den. — 918. Lambertus doliator et Johannes Meppe fideiusserunt per unum annum tantum pro pueris Johannis Valrot pro ipsorum hereditate pro xij marca den. et xxvij denariis. — 919. (Dna Ermengardis notificauit, quod filius ei accommodauit xvij m. den. Lubic. monete et v m. den. Slaucen., quod debet ei reddere in festo beati Mychaelis.)^b — 920. Johannes de Meppen e. h. contra dominam domini Weneri de Spiegelberch, q. n. e. c. — 921. Gerwinus magister monete dedit filiis Johannis Pingui xv m. den. et dimidiam d. in Antiqua platea Wismarie, ubi intus moratur Johannes dictus Scumekitel. — 922. It. Gerwinus wendit d. Hinrico^d infitori in platea Da[n]gmari,^a q. n. e. c. — 923. Hoppe e. h. ergo Pogensich, q. n. e. c. — 924. (Hinricus dictus Scap filio suo Hinrico dedit h. suam, ab initio dimidietatem, post suum obitum Danielis filii dedit filie sue dimidietatem de spikir. Hinricus Scap dedit filie Danielis dimidium spikere post obitum suum.)^b It. Hinricus Scap habet bodam super | Spiegelberich, dabit^e m. den. semper in natiuitate dni causa

^a) Dagmari. ^b) getilgt. ^c) urspr.: Claphorn. ^d) urspr.: Johanni.
^e) urspr.: dedit.

dei. — 925. Gerharduf, feruuf dni prepositi, e.^a h. Ade Bucfcin, q. n. e. c. — 926. Euerhardus de Sule e. d. vnam de Wenero, maritus dne Jutten, et de Ludekone Hofnagel] pro xij m. den. et pro quatuor fol., h. n. e. c. — 927. Dna Margareta, que folet lauare pepla, et focia eius emerunt d. contra Tidemannum, filium Sceuerften, h. n. e. c.^b | — 928. Godeco loere ita compofuit cum puero, quod habebit medietatem hereditatis, in qua manet, et iij m. den.; fideiuffores funt Johannes witgerwe[r] et Godeko. — 929. (Bertoldus de Molne vadiauit vnum vorfat confulibus, et confules dederunt fibi inducias, quoufque reuertatur de Nore.)^c — 930. (Johannes de Wetendorp vadiauit vnum vorfat, quod dimifit fuper gratiam confulum.)^c — 931. (Henricus de Zwerin et Albertuf de Odeflo et Theodericuf, filius dni Segebodonif, et Hence Pape fideiufferunt pro xlv m. den. ex parte dne Aleydis, relicte dni Thaneguardi, quod hec fit hereditaf puerorum fuorum.)^c — 932. (Theodericuf,¹ filius dni Segebodonif, expofuit fratribus fuis bona fua, que habet in pheodo de dno terre fita in terra Pole, pro lx m. den., que promifit refignare, fi neceffe fuerit, dum dns nofter redierit.)^c — 933. Johannes de Brema habet quartam partem in fine Bernardi gladiatorif. — 934. Mater uxorif Ekkeberti cerdonis et frater fuuf refignauerunt Johanni inftitori aream vnam, h. n. e. c. — 935. Ego Marquardus de Walmerftorp tenebar puerif dni Mathie monetarii (quas)^c lxxxiiij m. den., quas perfolui eis; h. n. e. c. — 936. (Dna Criftina diuifit cum tribus puerif fuis in bonif curforiis ita, quod pueri debent habere xvij m. den. uidelicet de hereditate patris eorum. Infuper predicti tres pueri et prefata dna habent adhuc vnam h., que in dimidio pertinet dne predictae et in dimidio dictis tribus pueris, et dna impignorauit partem fuam pro predictis xvij m.; h. n. e. c.) — 937. Herewicus dolifex dedit fingulari filio fuo iij m. den. de bonif fuis, fi de Rigā non fuerit reuerfus; h. n. e. c. — 938. Henricus Slauf e. d., in qua moratur, de vno de rure; h. n. e. c. | — 939. (Alardus dolifex affignauit filie fue, quam adhuc habet

a) folgt: hermit. b) Rest der Seite frei. c) getilgt.

1) MUB 1239.

in domo sua, xvj m. den. post suam mortem.)^a — 940. Dna Vredeka assignavit filio filii sui xij m. den. tali conditione, si se bene gesserit, et alia bona sua post mortem suam assignavit ecclesiis in ciuitate. — 941. Ricoldus de Recenti fossa composuit se taliter cum filio suo Volcquino, quod nichil de eo poterit requirere, quam diu uixerit ipse dns Ricoldus; quicquid uero post mortem suam sibi potest cedere, hoc habet ratum; h. n. e. c. — 942. Constantinus, filius Constantini, tenetur ciuitati ij^b fol. et duas m. den.,^b quas consules dederunt magro Godescaleo scolastico.^c — 943. Johannes Butenscone et Nicolaus infitores sunt prescripti,^d quia vulnerauerunt Nicolaum infitorem dictum de Hollant; h. n. e. c. — 944. Volmarus de (Ofen) Ofnaburgis e. h. Offonis erga eum et filium suum in Monte speculi. — 945. Wernerus Wulfhagen e. h. Rodolfi infitoris et filii sui super Salfatam fossam iuste et rationabiliter; h. n. e. c. — 946. (Johannes et Johannes de Zizzemareftorp prescripti sunt, vnus eorum pro acutis armis, in quibus excessit, et alter de percussione haste.)^a — 947. Radolfus cutere e. h. erga Nicolaum carnificem; h. n. e. c. — 948. Johannes de Koke posuit Conradum, filium dni Reynoldi, tutorem filie fratris sui; h. n. e. c. Infuper pecunia(m), quam dedit ecclesiis, data est. — 949. Petrus Borup, hokeman, impignorauit d. suam in platea Dhangmari Johanni Solfata fossa pro vj m. den. ij fol. minus; h. n. e. c. — 950. Gerardus de Warin vendidit aream vnā, de qua habebit Marquardus, filius Brodheri, quartam, que proxima iacet hereditati sue, et Hence de (Stro)^a Stromecken-dorp et Marquardus de Wort habebunt alias tres partes. | — 951. Marquardus, filius Herderi, e. erga fratrem suum Boyen granarium suum dimidium et aream adiecentem (!) dimidiam super Nouam ciuitatem; h. n. e. c. Infuper e. h. matris sue prope sem Georgium, in qua manserat pater eius. — 952. Johannes Paruus frater e. erga Johannem humul[ari]um dimidiam aream in utraque parte simili modo latam; h. n. e. c. — 953. (Theodericus, gener Cristiani Volucris, (impignorauit)^a accepit in

^a) getilgt. ^{b-b}) auf Rasur, darüber: ⅴ m. et ⅴj den. et iij fol. ^{b-c}) von anderer Hand. ^d) abgekürzt.

pignore h. Johannis de Holte pro viij m. den. iij fol. minus; h. n. e. c.)^a — 954. Hence Cule e. de fratribus suis Gerardo et Symone h.; h. n. e. c. — 955. Vxor Henrici Clapore impignorauit d. suam Hermanno de Lvchoywe pro xxiiij m. Lubecenſis monete; h. n. e. c. — 956. Adam e. erga dnam Heleburgam, matrem uxoris ſue, aream vnam et granarium; h. n. e. c. — 957. (Soror Henrici, que eſt connata Henrici de Braele, impignorauit nauem vnam h.)^a Soror Hencen et Lubben piſtorum impignorauit nauem vnam Johanni de Memela pro iij m. den. et vj fol.; h. n. e. c. — 958. Hence, filius Ywani, impignorauit ortum humuli Brunoni de Warendorp ad tres annos; quolibet anno recipiet tres tremodios inde. — 959. Geroldus e. d. vnam retro dnam noſtram ſeam Mariam erga Johannem Salfata(m) foſſa(m) pro vj m., que pertinebant Petro hokeman; h. n. e. c. | — 960. Henricus, filius Ywani, e. nauem de Erlando pro ij laſt ceruiſie et xl fol., pro (quibus)^a qua fideiuſſerunt coniunctis manibus Nicolaus Kvre et Azzer et ipſe Erlandus; h. n. e. c. — 961. Quedam diſcordia fuit inter dnm Henricum Sceuerſten et Henricum inſtitorem de quadam querela de vna rennen et amicis eorum, et hec eſt ſopita et depoſita finaliter taliter: quicumque infregerit compoſitionem, dabit c m. arg.; h. n. e. c. — 962. Bernardus et Theodericus witge[r]were emerunt h. Alberti de Copmannehauene; h. n. e. c. — 963. Radolfus de Crukojwe e. h. Winandi piſtoris; h. n. e. c. — 964. Johannes¹ Longus concordauit in hunc modum cum Koken, quod tres flopen et vnum ſpambede et duo ſcampna et vnum kvuen et vna tina, quod ipſe Johannes hec preſtitit Koken, et alia, que Johannes habet in ſuis weren, que Koken erant, e. pro iiij m.; h. n. e. c.^b | — 965. (Godeſcalcus de Domechojwe et frater ſuus Volcoſus et Theodericus de Gawezojwe^c ſunt proſcripti pro ſanguine et blaueo.)^a — 966. Henricus Criſpus, maritus Criſtine Cloken, tenetur Gerardo Monacho quatuor m. den. in feſto ſei

^a) getilgt. ^b) Rest der Seite frei. ^c) urſpr.: Gamezojwe, dann Gagezojwe, was in Gawezojwe verbessert iſt.

¹) MUB 2701.

Martini soluendaf; h. n. e. c. — 967. Johannes¹ de Gogelloywe dedit ecclesiis in Wifmaria xxv m. den.; h. n. e. c. — 968. Lambertuf bodekerus et Johannes, gener Gozewini, fideiufferunt v m. ex parte Conekonif, filius Valroden; h. n. e. c. — 969. Johannes² Vlint habet puerum vnum de muliere vna de Lubeke; vnde uenerunt heredes ipfius pueri et popofcerunt h. pueri cor. cons., et Johannes Vlint fatebatur puero xl m. Slaucorum den.; et pro hiis fideiuffit Gerardus Monachus; h. n. e. c. Infuper fatebatur, quod puer magif deberet habere, fed hec funt in Flandria et Anglia, et dum hec bona fuerint reuerfa, idem Johannes^a promifit, quod illa bona nullomodo deducentur, nifi puero fuerit fatiffactum fecundum iura ciuitatif. — 970. (Herbordus habet in hereditate Johannis de Holte vj m. den.; h. n. e. c. Sed Theodericus, gener Criftiani Volucrif, habet primam fettingen in eadem hereditate, videlicet de viij m. den., quos primus leuabit.)^b — 971. Siberto fabro et uxori eius, filie Hogeri, date fuerunt due taberne a matre ipfius mulierif, quarum vna impignorata eft Gerardo de Warin pro vij m., feilicet quam idem Gerardus acceptauerit ufque penthecoftef; h. n. e. c. — 972. Beckere, penesticus, et uxor fua impignorauerunt Gerardo Monacho^c alterum dimidium morgen pro v^d m., vnde habent inducias ufque purificationem; h. n. e. c.; fecunda impignoratio pertinet Johanni de Wefera pro vj m. den. — 973. Confules leuauerunt ix m. et iiij fol. ex parte Euerhardi dictus Papa bte memorie, quas proximo et iufto herede fuo representabunt. — 974. Theodericus in platea Infitorum fideiuffit pro Ade de Harderwic per annum, quod teneat iuf ciuile; h. n. e. c. — 975. (Lambertus de Cluze et Arnoldus et Tidemannus promiferunt lxxvij m. den. ex parte puerorum Hillen excepta hereditate; h. n. e. c.)^b | — 976. (Omnif hereditas, quam habuerunt Thancquardus et Aleydis, uxor eius, pertinet puerif eorum excepta area, que iacet [prope] Heynonem Stameren; h. n. e. c.)^b — 977. (Infuper

^a) urfpr.: Gerardus. ^b) getilgt. ^c) danach eine kleine Lücke (für 4—5 n). ^d) urfpr. war eine größere Zahl eingetragen.

¹) MUB 1240. ²) MUB 2702.

Tidemannus Albus dabit Henceken, fratri uxoris sue, xxiiij m. et iiiij fol., pro quibus fideiusserunt Nanno de Crukoywe et Tidemannus Boyft[er] et Hence, filius Ywani, et Johannes Longus et Richardus in platea Antiqua Wifmarie et Johannes Scelvelcore, set uxor Tidemanni nichil habet in hiis. Johannes, senior frater uxoris Tidemanni Albi, leuauit xxiiij m. et iiiij fol. de parte sua.)^a — 978. Thitmarus Albus et duo filii sui et Offo fideiusserunt lviiij^b m. den. ex parte puerorum Wedegen de hereditate patris eorum; h. n. e. c.; et oues et sartago pertinet singulariter domicelle. — 979. Domus Henrici Claporen impignorata est Johanni de Memelen pro xxiiij m. den. Lubecensis monete. — 980. Henricus Jogere e. aream unam de pueris Thanquardi; h. n. e. c. — 981. Dns Henricus Sceversten dedit scilicet Spiritui vj m. den. pro filio suo, (quas)^a et has vj m. dederunt consules scilicet Spiritui. — 982. (Euerhardus de Meppen e. h. Olrici futuris pro e m. den. tali conditione, quod quolibet anno dabit Olricus xij m. Euerhardo pro censu domus. Et hoc stabit quatuor annis; si in hiis quatuor annis poterit redimere, hoc faciet; et si in primo uel secundo uel tercio anno poterit redimere, hoc facere poterit.)^a — 983. Albertus¹ de Gogelloywe habebit Naderholm viij^c annis, pro quo dabit quolibet anno xl fol., h. n. e. c. Actum^d anno dni m cc lxxix.^d — 984. (Wezzelus et Reyneco de Lippia et Henricus et Johannes Salsa fossa, duo fratres, promiserunt xviiij m. den. v fol. minus filio fratris Alberti de Odeffo.)^a — 985. Todo, famulus dni Godescalci Prenen, e. paruum d. Hermanni aduocati in platea Fabrarum, et vj pedes habebit in curia sua de pariete. | — 986a. Hermannus^e liberam dimisit uxorem Gerardi penestici de omni causa et de subscriptis de se ipso et de sorore sua. — 987. (Hic uenit quidam Hermannus ex Marchia et dixit, quod esset proximus heres uxoris Gerardi penestici, et poscebat h. predictae mulieris. Vnde idem Gerardus penesticus composuit

a) getilgt. b) gestrichen, darüber: xx. c) gestrichen, darüber von gleicher Hand später: x. d-d) von derselben Hand, wie c, hinzugefügt. e) § 986a oben am Rande nachgetragen.

1) MUB 1481.

se cum eo in hunc modum, quod dedit sibi quatuor m. den., et sic dimisit eum solutum; h. n. e. c. Infuper idem Gerardus dabit sorori predicti Hermanni iiii m. den., si ipse prius moritur quam dna; si uero dna prius moritur, predictae quatuor m. dabuntur Hermannō sepepredicto.)^a — 988. Theodericus Kelig e. d.^b Johannis de Lippia et uxoris sue; h. n. e. c. — 989. Soror Nannonis Frisonis e. h. Alberti Sotemundis; h. n. e. c. — 990. Dns Johannes sacerdos de Wittenburg impignorauit ortum humuli pro xij m. den. Nannoni de Crukoywe; h. n. e. c. — 991. Henricus de Bracle dedit filio suo Johanni lx m.; h. n. e. c. — 992. Ludeco Stedhingus et Ludeco Moyle et Radeo Friso et Bernardus Friso promiserunt coniunctis manibus xxx m. den.; xv m. soluent in pascha et in festo sci Martini soluent xv m.; et hanc pecuniam promiserunt ex parte (Ludekonis)^a puerorum Radolfi Frisonis. Acta sunt hec anno dni m cc lxxij. — 993. Henricus Rex, carnifex, e. h. Henrici Claporen; h. n. e. c. — 994. Hereditas Marquardi de Walmerstorpe et fratrum suorum, que impignorata fuit dne Methildi de Bruneshouede pro lxxij m. (et j sol.)^a et sol., uidelicet v taberne, tali conditione, si potuissent eam soluiffe in natiuitate dni, quod facerent, et ex quo soluere non potuerunt predicto termino, resignata eadem hereditas predictae dne et marito eius Johanni iure hereditario; h. n. e. c. — 994*. Johannes de Bracle, filius dni Henrici, suscepit xix m. den. et iiii sol. ex parte puerorum (suo)^a uxoris sue. Nanno de Crukoywe si[deiuisset] pro eo cum eo. De istis xix m. et iiii sol. faciet eum idem Nanno solutum. — 995. Ekkebertus, filius Henrici de Bvkoywe, e. nauem vnam erga Bo pro v m. den.; h. n. e. c. — 996. Conradus Hanenstert r. Johanni Wulfhagen h., in qua ipse Johannes manet; h. n. e. c. — 997. Jacobus de Zwerin impignorauit nauem suam Volckero pellifici, h. n. e. c., pro vj m. den. | — 998. (Radolfus¹ de Luboywe confregit cingelen ciuitatis et ideo est proscriptus et sui peruersi adiutores.)^a — 999. Volcquinus, filius dni Ricolfi de Recenti fossa, impignorauit Martino Stuve de

^a) getilgt. ^b) urspr.: hereditatem.

¹) MUB 1241.

Straleffunde duas domunculas apud Fratres pro xvj m. den.; h. n. e. c. — 1000. Vxor Hogeri carnificis impignoravit h. suam, que eam contingit, Gerardo Monacho pro x m. den. usque ad festum bti Martini; h. n. e. c. Actum anno dni m ccc lxxij in vigilia apostolorum Petri et Pauli. — 1001. Gerardus de Pole impignoravit h. suam genero suo Aleken pro xx m. den.; h. n. e. c. — 1002. Fridericus Cuteke e. h. Johannis de Holte. Johannes Albus promisit pro satisfatione; h. n. e. c. — 1003. Meyno textor dedit uxori sue Elyfabeth omnia, que habet, absque domo sua, h. n. e. c., secundum iura civitatis. — 1004. Machorius e. h. Alborni de Brema; h. n. e. c.^a |

Incipit liber de hiis, qui fecerunt cautionem civitati, que vulgo dicitur orueyde.

1005. Johannes¹ et Marquardus, frater suus, penestici fecerunt cautionem, que vulgo dicitur orueyde, pro eo quod Greta, uxor dicti Johannis, combusta fuit in igne super cratem iustis sententiis, quia incenderat civitatem, ita quod nec ipsi nec eorum posterum nec aliqui amici sui debeant super eo aliquem inculpare. — 1006. Parvus Nanno et Nicolaus et Petrus et Johannes, filii sui, et Willikinus, patruelis suus, et Hinricus, qui habet filiam Johannis, isti promiserunt et iuraverunt cum Johanne de Witzieke cautionem, que vulgo dicitur orueyde, pro eo quod detentus fuit in cista pro excessu suo, videlicet quia verberaverat dnm Thidericum, Segebodonis f[ilium],^b ita quod nec ipsi nec eorum posterum nec aliqui amicorum suorum eam debeant infringere, sed stabilis et inviolabilis cautio debeat perpetuis temporibus permanere. — 1007. Simili modo Petrus et frater suus Tidmarus et Nicolaus, filius (suus)^c fororis sue, et Euerhardus, filius Timmen de Stenuorde, et Jacobus, filius Thiderici de Stenuorde, et Johannes de Radantendorp promiserunt et iuraverunt cautionem, quia detentus fuit Petrus in cista pro eodem excessu. Si vero, quod absit, aliquis predictam (civitatem)^c cautionem infringeret, prescripti viri civitatem excipient et reddent indempnem. — 1008. Petrus Slimme est

a) Rest der Seite frei. b) f mit Abkürzungszeichen. c) getilgt.

1) MUB 1557.

proscriptus, quia infidiabatur Hinrico Buk, lapicide, et eum uita sua priuare uoluit atque bonif. — 1009. It. Lancowe, famulus Nicolai de Rodenbeke, est proscriptus, quia spoliavit preconem Canerum uestibus suis et cuspide in campis ciuitatis. — 1010. Iuuenis Hofik de Pole^a est proscriptus pro liuore et sanguine, quem commisit primo in famulos Radolfi Howschild et Nicolai Bagine, dum exirent pro feno colligendo, et postea in reditu ipsorum eisdem verberauit, equo suo conculcauit et gladium suum super eos euaginauit. — 1011. Henneke Uulpef est proscriptus, quia vulnerauit quendam Thidemannum nocturno tempore in molendino ante ciuitatem Stralesfund[is].^b — 1012. It. Henneke de Brüle, tabernarius in Noua urbe, est proscriptus, quia spoliavit et vulnerauit ante ciuitatem liberum infitorem, scilicet vrikremere. — 1013. Lutt[er]^b textor est proscriptus, quia verberauit preconem in seruicio ciuitatis. — 1014. Oddeflo viltre est proscriptus pro blauio et sanguine, quem commisit in fertorem. — 1015. (Otto et Herbord et Gheuerd: filii fratres (!) Cilius sunt duo predicti Otto et Herbord, et tercius est gener Cilius Gheueradus predictus: illi tres predicti venerunt de ciuitate Lipiske cum littera ciuitatis predictae h. predicti Cilius ad extorquendam et hii tres predicti protestauerunt littera predictae ciuitatis, quod duo predicti Otto et Herbord essent filii fratris (!) Cilius et tercius Gheuerd dictus gener Cilius, et istud negotium faltem act[u]^c perfecerunt. Sed de granario, quod extorquebant, retrocesserunt, quod wlgaliter^d dicitur nederfellech. Insuper vj m., quas dedit Alberto, fratri illorum duorum Otto et Herbord, quas isti tres predicti sumpserunt, et de vna peregrinatione, quam promisit uersus Rutsemedune, isti predicti pro eo fideliter perficere promiserunt, litteram ciuitatis predictae reportare sponserunt. | Et pro hec tria, scilicet de granario et de vj m. et de peregrinatione,^e partem dimidiam hereditatis, quam ipsi tres predicti rationabiliter extorquebant, Hermanno Lask in pignus assignauerunt, donec^f isti tres predicti omnia perfecerunt^f et donec

^a) Pole mit durchstrichenem o. ^b) abgekürzt. ^c) acta. ^d) so!

^e) urspr. folgte: hereditatem quam. ^f—^f) getilgt.

Hermannum Lafk solutum et liberum de vexationibus superuenientes respondeant super hec tria predicta. — 1015a. Stephanus^a concessit filiis auunculi sui Ottoni et Herbordo et generi suo Gheurrado xxx marcas, pro quibus ei, scilicet Stephano, inpignorauerunt (part. dimid)^b alteram partem hereditatis, quam hic iuste (!) modo acquisiuerunt, tali conditione, si neceffe fieret Hermanno Lafk, cui prius inpignorata fuit, (prior deberet esse, qui suum tolleret, primus deberet esse, qui suum tolleret inter p),^b Hermannus Lafk deberet esse primus inter Hermannum Lafk et Stephanum; insuper si aliquis hic postremum veniret, qui propius esset quam aliquis inter illos, scilicet Otto et Herbord et Gheuerh., tunc ordinari deberet, secundum quod ius exquireret. — 1016. Buxtehude e. a Moyefalle (hereditatem)^b (siue aream)^c medietatem hereditatis, quod dicitur wrt,^d que fuerat Mathie, liberam usque ad stabulum Moyefalle.^e Maria^f dna nostra habet in reddi[t]ibus in hereditate Moyefalle ij talenta annuatim. — 1017. Hermannus moller e. a cons. h., que continetur iuxta valuam Magnipolenfem, in qua morabatur fufor campanarum, pro x m., et inde dabit Hermannus moller ciuitati in reddito annuatim ij m. et illam optinebit in perpetuum, et post obitum Hermanni possidebit filius eius.^g | — 1017*. (Johannes de Holte impignorauit h. suam Joseph de Pole pro iij m. den., h. n. e. c., et pro v sol.)^b — 1017**. (Bertoldus Uolucrif impignorauit d. suam, in qua moratur, super Recentem fossam Cristiano Volucris et Bernardo,^h filio Nennekonif, pro eo, vt excipiat eof de promisso, quod promiserunt pro eo de area, quam promisit filie sue; h. n. e. c.)^b — 1018. Hence Preneke sic composuit se cum Radolfo de Crukoywe iuniore totaliter, quod nulla dissentio erit amplius inter eof de hereditate, que succedere poterat uxori fratris sui Godefcalci, quod de cetero nullus aliquid requirere poterit

a) § 1015a von § 1015 durch einen Strich getrennt. b) getilgt. c) f. a. über der Zeile, getilgt. d) q. d. w. über der Zeile. e) mit M. beginnt die zweite nicht weiter fortgesetzte Zeile von § 1016, mit Maria die dritte. f) M (?) mit Abkürzungszeichen. g) das letzte Drittel der Seite frei. h) zuerst: Bertol.

super eam. — 1019. Henricus de Krancoywe et Wernerus, frater eius, et Marquardus, filius Herderi in Noua ciuitate, promiserunt pro xxxvij m. den. ex parte puerorum Oderi, generi Thitmari Albi, quod hec pecunia dabitur eidem pueris, dum uenerint ad annos discretionis. Et hereditas puerorum super hiis stat et xiiij m., que debentur. Si solute fuerint, dimidietas dabitur eidem pueris, uel in quantum de predictis xiiij m. fuerit solutum; h. n. e. c. — 1020. Nicholaus Nagelri[n]g composuit se cum patre uxoris sue pro uxoris sue hereditate; h. n. e. c. — 1021. Henricus gropengetere impignorauit fabricam suam in platea Dhangmari Hildebrando hoppennere pro viij m. den. et quatuor sol.; h. n. e. c. — 1022. (Johannes de Sterrenberg et Johannes de Slawestorp tenentur Mathie et Gerberto de Mvdhe, hospitibus de Mvdhe,^a viij last filiginis; viij diebus ante Michaelis soluent. Nicolaus de Horne et Hence Cule promiserunt cum eis coniunctis manibus; h. n. e. c.)^b — 1023. (Segebodo et frater suus Theodericus, filii dni Segebodonis, tenentur Mathie et Gerberto de Mvdhe quatuor last filiginis; h. n. e. c.; viij diebus ante Michaelis soluent.)^b | — 1024. Hermannus aduocatus e. duas tabernas contra Sibernum fabrum. Has resignauerunt sibi ipse Sibernus et uxor eius et mater uxoris eius ita scilicet, quod quatuor sunt taberne et medius stender pertinet in dimidio aduocato Her[manno] et in dimidio aliis; h. n. e. c. — 1024a. Hermannus aduocatus e. duas tabernas erga uxorem Hogeri carnificis. Hanc r. cum domicella, filia eius, et scolari; h. n. e. c. — 1024b. Idem Hermannus e. ortum prope predictas tabernas erga predictam dnam et filiam et filium eius. — 1025. Johannes Monachus^c excessit contra ius ciuitatis in tantum, quod excessus suus emendabit iij marcas arg. et lxx marcas arg. et iij sol. Et pro eodem excessu promiserunt dns Henricus de Warendorp et Gerardus Monachus. Usque festum beati Jacobi habebit inducias. Hec acta sunt anno dni m cc lxxij. — 1026. Stuparius magr Albertus e. erga suum priuignum

^a) de M. über der Zeile. ^b) getilgt; hinter § 1023 einige Zeilen frei. ^c) am Rande.

Wernerum quartam partem stupe, vnde tenetur sibi xij m. den.; h. n. e. c. Et hof den. habebit in eadem hereditate, et si Wernerus moritur, foror sua, que est [cum]^a Conrado super Montem speculi, habebit xij m. predictaf. — 1027. Johannes de Krukoywe e. erga Radolfum de Krukoywe dimidiam d. et aream totam apud eandem d.; h. n. e. c. — 1028. Engelbertus prestetit Henrico Crispo et Cristine Cloken v m. den., quas soluet sibi in purificatione see Marie. Scriptum anno dni m cc lxxij. H. n. e. c. — 1029. Alekinus et Johannes de Barnekoywe requirebant pecuniam in Riga ex parte dne Cristine de Zwerin ad manus filie eius, et representate fuerunt eis v m. Rigenfis argenti, quas presentauerunt predictae dne Cristine; h. n. e. c. — 1030. (Dns¹ Henricus Lupus promisit pro viro cum falsis den. dno Dhedewigo aduocato, quod in festo sei Johannis baptiste representabit sibi eundem virum uel lx m. den.; h. n. e. c. Et)^b Johannes Pugil, frater predicti uiri, et Henricus Albus de Rozftoc promiserunt dno Henrico Lupo, quod excipiet eum de promisso. Insuper Johannes Pugil promisit Henrico Albo, quod excipiet eum de predicto promisso sine dampno. — 1031. Herbordus Turingus e. d. Johannis de Lvth super Salfam fossam; h. n. e. c. — 1032. (Ratmarus lineuf textor e. h. vnam erga uxorem Hogeri carnificis; h. n. e. c.; pro ix m.)^c | — 1035. Daud,² famulus dni Hinrici iunioris de Barnekowe, quinque vicibus est proscriptus pro blauio et sanguine et clamore vulgari, commisso in feruos stupanarii dni Willekini. — 1036. It. Hince Dargezo proscriptus est pro eo, quod nocturno tempore dirupit domum Heinemanni Bugstehuden et percussit eum post campanam. — 1037. Henneke oldbotere proscriptus pro eo, quod quendam lynwankopere (!) percussit post campanam. — 1038. Godschalcus Barnekowe et Johannes Wildelewe et Ghodeco, famuli ipsius, sunt proscripti pro eo, quod furtiue depredauerunt equos Johannis Lafke. — 1039. (Johannes Leye de Hornestorpe proscriptus est pro eo,

^a) que (abgekürzt). ^b) gestrichen. ^c) getilgt; danach Raum für einige Zeilen.

¹) MUB 1242. ²) vgl. § 811.

quod quendam famulum wlnerauit ante ciuitatem.)^a — 1040. Rederus et Hinr. de Bekervidz sunt proscripti pro eo, quod occiderunt Johannem de Tarneuidz in campo ciuitatis.^b |

1041. Haffo de Gawetzo perfoluit xxxv^c m. den. de fterlingis; it. Jacobus Rodecogele (xxi)^a xxxv m.^d; it. Ludolfus de Bucowe xxxv m. den.; it. Gerewinus, gener Thiderici proconfulis, xx m.^e — 1042. It. quedam argentea pignora, f[cilicet] fibule et anuli, venditi fuerunt Rozftok pro ix m. et vj fol.; sex anuli aurei et xxiiij denarii aurei de cellario ciuitatis miffi fuerunt Lubeke per Johannem de Crucowe et ibidem uenditi. — 1043. (Andreas factor preftitit ciuitati xx m. den.; it. magr Rodolfuf preftitit v m. Confulef remanent debiti Wernero Claudicanti iij m. iij fol. minuf. Confulef preftiterunt domui fei Spiritus iij marcam den.; it. talentum pro cespitibus; it. dederunt dno Godefrido de feo Georgio xiiij m. den.)^a — 1044. Boriftorp tenetur adhuc viij^f m. de exceffu fuo, quas dabit (in duobus annis)^a in fefto Jacobi. — 1045. It. Ludbertuf et Milius, fratref, compromiferunt in folidum pro viij m. den. dandif in viij annif pro vorefat, ab anno dni m cc lxxxxj in fefto affumptionis. — 1046. (Henneke¹ Flaming foluit de naue ciuitatis, f[cilicet] fnikka, vij^g m. den., adhuc remanet debitus xij^g m. de eadem naue, pro quibus inpignerauit h. fuam.)^a — 1047. (Henneke Rodecogele vadiauit xij m. pro quodam exceffu, qui dicitur vorefat, quas dabit, quam primum redierit; si vero non redierit, confulef de hereditate fua tantum recipient.)^a — 1048. (Jac. Tefseke, penesticus, dabit Michaelis xij m. pro exceffu fuo, f[cilicet] vorefat.)^h — 1049. Fofforef cespitum receperunt super computationem xliijⁱ m. den. — 1050. Confulef² tenentur Willekino Hanenftert xxiiij fol. den. et duof lapidel fectof et unum uaf gladdef; econuerfo ipfe tenetur adhuc dare collectam fuam. |

^a) getilgt. ^b) Rest der Seite frei. ^c) v über der Zeile. ^d) xxxv m. über der Zeile. ^e) danach Raum für 2 Zeilen. ^f) geändert in iij. ^g) geändert in ix. ^h) getilgt; hinter § 1048 Raum für 5 Zeilen. ⁱ) auf Rasur.

¹) MUB 2703 Anm. ²) MUB 2711.

1051. (Isti promiserunt dno Conrado de Bucken et Hermanno, fratri suo, et Hermanno de Sufato et Johanni Rade, socio suo, et dno Ricoldo de Herbede et Henrico, filio suo, videlicet dns Henricus Sceuerften et Bruno de Warendorp, Hermannus Volucrif, Wernerus Wulfhagen, Albertus de Odeflo, Henricus, filius dni Segebodonif, et frater suus Segebodo et Johannes de Wesera coniunctis manibus c m. et xxxiiij m. den. Lubecensis monete, terciam partem soluendam in tribus septimanis et terciam partem in festo sci Martini proximo venturo et terciam partem in festo sci Martini per annum post hec. Acta sunt hec anno dni m cc lxxij. Et si in hiis temporibus prescriptis non fuerit soluta prescripta pecunia, si aliquod dampnum super eo deuenit, hoc persoluent fideiussores prescripti.)^a — 1052. (Godeco de Bucken et Hermannus, frater eius, composuerunt se in hunc modum cum Johanne Longo ex parte puerorum Weneri de Gnewismolen, quod ipse Johannes Longus dabit predictis duobus fratribus lx m. den. Lubecensis monete, quod sit solutus de predictis pueris ex omni parte; et hos den. dabit in proxima natiuitate dni. Acta sunt hec anno dni m cc lxxij. Pro hac pecunia fideiusserunt Bertrammus infitor et Geroldus pannicido (!) et Amelius, Tidemannus de Boystere et Tidemannus Albus et Jacobus Lufcus et Johannes Longus cum eis coniunctis manibus; et si infra hoc tempus sepedictus Johannes Longus moritur, fideiussores sui respectum habebunt pro predictis lx m. in h. suam.)^a — 1053. Isti promiserunt dno Conrado de Bucken et Hermanno, fratri suo, et Hermanno de Sufato et Johanni Rade, socio suo, et dno Ricoldo de Herbede et Henrico, filio suo, scilicet dns Henricus Sceuerften et Bruno de Warendorp, Hermannus Volucrif, Wernerus (Volucrif)^a Wulfhagen, Albertus de Odeflo, Henricus, filius Segebodonif, et Segebodo, frater suus, et Johannes de Wesera coniunctis manibus xliij m. Lubecensis arg. fertone minus. Dimidiam partem soluent in festo sci Martini proximo venturo et alteram dimidiam partem in festo sci Martini per annum post hec. Acta sunt hec anno

^a) getilgt.

dni m cc lxxij. Et si predictis temporibus non fuerit hec pecunia perfoluta, si aliquod dampnum super eo deuenit, predicti fideiuffores pro eo respondebunt. In prescripta pecunia habet Hermannus de Sufato et Johannes Rat xv m. Lubec. arg. fertone minus et Ricoldus de Herbede et filius eius xiiij m. Lubec. arg. et Conradus de Bucken et frater eius [xiiij m. Lub. arg.]^a |

1054. (Anno¹ dni m cc lxxx perfoluerunt serdonef censum suum de locis de tempore natiuitatis dni. It. institores dederunt de locis. It. uenditores salis dederunt, set Oldendorp dabit quatuor vicibus).^b — 1055. (Eodem¹ anno perfoluerunt pistores censum suum, f[cilicet] ledehure, in pascha. It. institores dederunt de locis. It. ortulani dederunt, f[cilicet] Conradus Brodefende ij fol. et ij m., Petrus ij m., Mertin xxviiij fol., Alheydis de Ylowe j m.).^b — 1056. (Eodem¹ anno perfoluerunt putricef censum suum de locis in festo Johannis baptiste. It. serdonef dederunt censum suum de domo in eodem tempore. It. penefici dederunt de locis. It. pilleatores dederunt de locis den. suof. It. venditores salis dederunt precium de cistif. It. ortulani dederunt de locis. It. institores dederunt de locis in foro).^b — 1057. It.¹ carnicef et pistores dederunt censum suum, f[cilicet] ledehure, Michaelis ipso anno. It. serdonef dederunt de locis. It. institores dederunt de locis. It. ortulani dederunt de locis. — 1058. Camera¹ tenetur ciuitati iiij m. den. It. ciuitas recipiet quatuor marcas den. de vino. — 1059. Foffores¹ cespitum receperunt super computationem xxvij m. den. |

Incipit liber de pignoribus.

1060. Henricus de Berewic obligauit h. suam Johanni de Wolfhagen pro ix m. den. iiij fol. minus, q. n. e. c. Idem Henricus obligauit eandem h. Henrico pellifici, genero suo, [pro] x m. den., obligauit etiam ipsam h. Wernero in platea Lubicensi pro xxiiij fol. — 1061. Petrus Rod obligauit totam h., quam habet in Wiffemaria, Johanni de Weitendorp pro ij last carniū. — 1062. Tammeko de Walmersdorp obligauit

^a) [] nur noch in Spuren am äußersten Rande. ^b) getilgt.

¹) MUB 2090.

filio suo Marewardo h., in qua manferat, in platea Danemari et aream apud Guftingum et iij^a antiqua macella pro c m. den., q. n. e. c. — 1063. Henricus de Berewik affignauit vxori fue iij marcarum redditus in hereditate fua, quam diu ipfa uiuit, q. conftat cons. — 1064. (Hinricus, filius Alberni, tenetur Gerardo Monacho vj fol. et ix m., q. conftat cons.)^b — 1065. Vxor Andree obligauit d. fuam pueris de Wefere pro xvj m. den. iij fol. minus ufque diem Martini, q. conftat cons. — 1066. Johannes Hagene obligauit dno Gotiari pro xiiij fol. (!), q. conftat cons. — 1067. Theodericus, f[cilicet] gener Cristiani Uolucris, e. h. Johannis Felicis racionabiliter, et ipse et pueri fui resignauerunt ei cor. confilio. — 1068. Gerardus, filius Brodheri, obl[ig]auit nauem unam cum omnibus instrumentis, que iacet Lubeke, pro ij m. et v fol. (!), et Gerardus reddet eum indempnem; h. n. e. c. — 1069. Wichardus de Dargezowe e. h. a Johanne de Wodarge racionabiliter cor. cons. — 1070. Theodericus, gener Cristiani Uolucris, e. tria macella a dno Henrico Scheuerften iuxta bankos piscatorum racionabiliter, et ipse r. cor. cons. — 1071. Henricus, filius Ywani, habet sub se xlviij m. den. ex parte puerorum Arnoldi de Warendorp; illas debet presentare cons. in natiuitate dni nunc infans. Pro ipfis promisit Arnoldus de Tremonia. Gerardus de Ymbria et Hildegerus, Henricus Niger, Jordanis Leue fideiufferunt pro memoratis den. — 1072. (Gerardus Grelle et uxor fua obligauerunt h. fuam Gerardo de Warin pro xx tremodiis tritici, q. n. e. c.)^b — 1073. Godo Rageters obligauit h. fuam cons. pro Gerlago fcepere pro x fol. et iij den. — 1074. Hildebrandus dabit fitrico fuo Jacobo iij m. den., et ita nichil de inceptis ab eo poterit extorquere, et ipse nutriet eum ufque ad annos pubertatis. Borchardus de Uinekendorp promisit cum eo. — 1075. Theodericus, filius Sibodonis, obligauit h. fu[am]^c Ricolfo de Herebede pro xliij m. Lubic. den., q. n. e. c. — 1076. Tidemannus Scheuerften pofuit h. patris fui, aream unam in platea Inftitorum, Hermanno de Sofat et Johanni Rat pro xxiiij m. den. Lubic., q. conftat

^a) urfpr.: duo ^b) getilgt. ^c) fuo.

conss. — 1076a. Ifti funt, qui promiferunt pro (xxiiij m.) pro macellis carnificum pro xxiiij m. den., Henricus Pattenhufen, Johannes Sterneberge, Johannes Rauen, Johannes Niger. | — 1077. Hildebrandus, cuftos de Beyendorp, e. h. filii Johannis Maldus racionabiliter, q. conftat conss. — 1078. (Arnoldus Crulline obligauit duo macella dno Gotiar pro v marca den.)^a — 1079. Hermannus de Pinnowe uendidit h. fuam Gerewino campfori et Johanni Scumeketel, q. conftat conss. — 1080. (Wernerus de Monte speculi obligauit bona fua uniuersaliter Jacobo Rofeken, quod non potest ea uendere nec alicui obligare, nifi prius foluat ei xl m. arg.; in natiuitate dni foluet, q. conftat conss.)^a — 1081. Henricus Alberni obligauit ortum fuum, qui fitus eft iuxta cimiterium, Henrico Grawetop pro vij m. den., q. n. e. c. — 1082. (Tidemannus de Minnowe e. h. uxoris Henrici Megedhetroft racionabiliter, q. conftat conss.)^a — 1083. Jordanis¹ Leue obligauit h. fuam Godefcusco, cui Lubicenfis, pro xix m. Lubicenfis arg., q. n. e. c. — 1084. Thidemannus, filius Sibodonis, obligauit h. fuam Hermanno de Sofat pro l m. Lubic. den. viij fol. minus, q. n. e. c. — 1085. (Henricus Frifo et Thetmarus pramman obligauerunt domos fuas dne Margarete de Gnewesmolen pro x m. den.)^a — 1086. Gerewinus campfor, Jordanis Leue et Fridericus de molendino fideiufferunt pro xvij m. den., que hereditarie fucefferunt filie Arnoldi de Hamelen, factoris, quas reftituent conss. in fefto Martini nunc inftans. Et fitricus eiusdem puelle et mater promiferunt cor. conss., quod de incept non attemptabunt pro illis denariis ponere aliquos fideiuffores, fed dicta puella maritabitur cum ipsis, q. conftat conss. — 1087. (Thidericus penesticus obligauit h. fuam Thetmaro de Parchem pro xxij m. den. Lubic. Quolibet anno dabit ei pro domo iij m., quod hufhure dicitur, et cum dederit ei terciam partem vel dimidiam, tantum demet de precio domus.)^a — 1088. Jordanis Leue obligauit bona, que habet in Tarnowe, dno Henrico Clawen et Theoderico Clawen pro xv talentis

^a) getilgt.

¹) vgl. § 691.

auene et xv talentis ordeï, et ipſi promiferunt Gerewino de Dale pro Jordane Leuen. Quinque annis quolibet anno x m. den. Lubic. prefentabuntur conſs. ad manum predicti G., quia ipſi receperunt pactum cum eo, et quicquid reſiduum eſt, illud ſoluet Jordanis. — 1089. (Conradus Hanenſtert e. h. Vlrici futoris tali conditione interpoſita, quod idem Vlricus manebit in domo et ſingulis annis dabit cenſum Conrado xvj m. den.; et ſi infra iiij annos poteſt redimere pro eiſdem den., pro quibus uendidit, habebit licenciam, ſi autem non poteſt redimere, | (et)^a predictus Conradus ſoluet domum, ſicut alteri poſſet uendere Vlricus, q. conſtat conſs.)^a — 1090. Bole Frifo (Frifo) e. h. a Johanne Perſec et matre ſua, et ipſi reſignauerunt ei cor. conſs., et eſt ſita in platea Magnopolenſi; h. n. e. c. — 1091. Theodericus, gener Criſtiani Uolucris, e. aream unam a Bernardo inſtitore, que ſita eſt in platea Molendini, et ipſe r. cor. conſs. — 1092. Bertholdus Domicella e. h. Gerardi de Alen, que ſita eſt apud pontem Hillonis, et ipſe r. eam et idem Gerardus faciet ei warandiam diem et annum, q. n. e. c. — 1093. Johannes Collenere e. h. a Wildebrando, q. n. e. c. — 1094. Vxor Hermanni carpentarii uendidit d. ſuam Henrico Necebant, Butenkerken fideiuſſit. — 1095. (Godeko Hogeri inſignorauit d. ſuam Crullingo Henrico pro xij (ſol.)^a m. uſque in paſcha.)^a — 1096. Michael e. h. a Borchardo de Uineken-dorp,^b et ille r. in prefencia conſulum. — 1097. Johannes de Ezeho et uxor ſua promiferunt Simoni et fratri ſuo viij m. Lubic. ita, quod, in quacunque ciuitate inuentus fuerit, per litteras de tali pecunia ſit conuictus. — 1098. Nicolaus Germari percepit iij m., que ſunt puerorum Boyen Karſceploch,^c annum, et Martinus Pius eſt ſolutus. — 1099. (Bertholdus et Hermannus, filii Criſtiani Uolucris, reſignauerunt h. pueris ipſius Criſtiani libere poſſidendam, q. n. e. c.)^a — 1100. Dna Eneka r. h., in qua manſit et Criſtianus Uolucer edificauerat, Bertholdo et Hermanno, filiis eius, q. n. e. c. — 1101. (Gerlagus Rodecogele ita concordauit cum filiis ſuis, quod dabit eiſ, dum ab eo uolunt recedere, c m. et x m. den.)^a — 1102. Dns Criſtianus

^a) getilgt. ^b) urſpr.: uenekendorp. ^c) urſpr.: Kareceploch.

Uolucer promisit Jacobo Rofeken cum Wenero de Spegelberge, quod iuuabit eum uendere bona sua et promouebit eum in bonis suis, in quantum potest. Pro tali autem promisso nullum habebit dampnum, quia fecit Jacobo in adiutorium et Wenero. Quod factum est cor. cons. — 1103. Henricus figulus inignorauit h. suam Hildebrando humulario pro xxvj m. den. — 1104. Dna Gerburgis de Molne e. h. a Hildegero racionabiliter; post mortem eius cedit pueris Henrici Bukkeftehudhe et Johannis de Crukowe. — 1105. Boye de Gogelowe e. h. Godonis in Noua ciuitate racionabiliter. — 1106. It. dna Gerburgis de Molne e. h. a Thiderico Pallido; post mortem eius cedit pueris Henrici Bukkeftehudhe et Johannis de Crukowe. — 1107. Vxor Henrici Hoflati dedit h. heredi uero, et sic est solutus. | — 1108. Ciuitas et consules^a licenciauerunt^b dno Alberto de Gogelowe profundare fossam apud h. suam; et si quos capere potest ibidem pisces, habebit plenam licenciam a ciuitate et consulibus. Hoc stabit in gracia ciuitatis. — 1109. Quidam feruus nomine Reineko obiit in domo Friderici^c Cuteken, qui dedit ad sem Nicolaum j m., ad scam Mariam j m., ad hospitale j m., ad domum sci Spiritus j m. Si aliquis heredum suorum uenerit, predicti denarii ipsi persoluentur. — 1110. Marwardus et Elizabet, uxor sua, ita concordauerunt cum matre ipsius^d Elizabet pro hereditate patris sui, quam postulauit, quod deinceps nichil (nic)^e presumet extorquere. — 1111. (Gerardus¹ de Uemergen habet in hereditate uxoris sue xxij m. den.; domicella Elizabet, que est cum Henrico Mullen, habet cum eo xv m. den.; si autem ipsa fecerit uoluntatem amicorum suorum, habebit xx m.)^e — 1112. (Wernerus, frater Henrici, ostendit puero Nicolai de Copperen in aream apud Nicolaum et in aream in Monte speculi pro lx m.)^e — 1113. Hermannus prece inignorauit h. suam Jacobo Tefeken. — 1114. Hermannus² Tef[eke], pistor, et Johannes Gir fideiusserunt pro xviij m. puelle. — 1115. (Cristianus Auis et Theodericus, gener suus,

^a) et c. über der Zeile. ^b) urspr.: licenciauit. ^c) urspr.: Johannis.

^d) vorher verschrieben: sua. ^e) getilgt.

¹) vgl. § 739. ²) vgl. § 898.

promiferunt pro xxxv m. den.,^a qui sunt puerorum Herebordi Soltegroue).^b — 1116. Bertrammus, filius Ermengardis, dedit denarios tabernarie de Retekorp, pro quibus fideiufferat. — 1117. Alexander de Zwerin e. aream cum domo a Henrico Uogen pro xx m. Infra hinc et Michaelis nichil dabit de domo; si infra terminum illum potest uendere, uendet et restituet denarios Alexandro; si autem wlt manere in eadem domo, [manebit] et dabit singulis annis ij m. den. — 1118. Henricus Uoge inpignoraui ortum humuli Henrico Regi, carnifici, usque ad natale dni pro ix m. den.; si infra terminum illum non redimit, Henricus Rex uendet ortum, si (aliquid) super fuerit quicquam, restituetur ei, et ipse defectum, si necesse est, supplebit. — 1119. (It. dna E[r]megardis et filius eius Bertrammus et Hinricus de Dresserowe promiferunt Degenhardo de Mandrowe dare xxx m. quatuordecim dies post natiuitatem et aliam partem pro voluntate eiusdem Degenhardi, et dna Ermegardis r. Bertrammo, filio^c eius, h. suam, cum qua Degenhardo perfoluant, si defectum in perfoluione paciuntur).^b — 1120. It. Hildebrandus ketelbutere composuit se cum pueris suis totaliter, set habebit habitationem dimidiam et pueri dimidiam. — 1121. Hinricus institor et Johannes de Dammenhufen composuerunt se ita, quod Johannes de Dammenhufen dabit in v annis v m., semper in festo pasche j m., donec, cum v anni transeant et si aliquis istorum moritur, nichil est amplius extorquendum. Quicumque non seruat, dabit cons. xx m. arg. — 1122. It. Gertrudis, que fuerat uxor Gotfridi in platea Wismarie, dedit culpam Alberto de Gogelowe, quod deberet pueris eius reddere x m., et Albertus excusauit se, quod esset innocuus, q. n. e. c. | — 1123. Wernerus¹ de Gnewismolen et mater ipsius composuerunt cum Hildebrando hoppener et Bernardo Grade, genero suo, de molandino (!) Wotrenze, pro quo discordabant, et errogauerunt eis sexaginta m., taliter uidelicet, ut omnia essent sopita, q. c. e. notorium. — 1124. Hec²

^a) eine darüber geschriebene Summe ist wegradirt. ^b) getilgt.

^c) urspr.: genero.

¹) MUB 905. Vgl. § 677. ²) MUB 3367, HR I, 1 n. 96 S. 51.

arbitria arbitrati sunt consules ciuitatum Wismere, Rozstock, Straleffund et Griepeswold, Colbergh, Griphenbergh, Gholnowe, Demyn, Trebetowe, Stargarden, Grymme, Tribbefes, Bard et Loziz in colloquio, Straleffund anno dni m ccc x collato.^a | — 1125. (Andreas factor prestitit ciuitati xx m. den.)^b — 1126. Jura¹ pistorum in Lubeke. Quicumque hospites cum pane uenali venire voluerint, possunt licite omni die, ita tamen quod panem ferant ualentem denarium aut duos panes pro denario. Quod si panis denarium non ualeret, magistri pistorum hoc tractabunt tamquam^c proprium panem. Sed si hospites obedire noluerint magistris, hoc indicare debent consulibus, quibus extunc vadiabunt hospites x sol., de quibus magistri percipient sex den. Si vero panis paulo melior esset quam denarius, non deberet uendi preciosius quam pro denario.^d

1127. It.² de redditibus ciuitatis. Quicumque^e loquuntur super redditus ciuitatis et eos delere et adnichilare nituntur sine licentia et assensu consulum et de hoc per duos probos viros conuinci poterunt, vadiabunt ciuitati decem m. argenti.

It. quicumque obloquuntur consulibus et hoc dimittere noluerint, et si consulibus hoc innotuerit, tractare debent illud inter se consules secundum ius Lubicense in consistorio.

It. quicumque (congregationem fecerint ita quod)^f plures personas habeant in placitis suis coram consulibus uel in cimiterio et iudicio^g quam decem personas, vadiabunt ciuitati x m. argenti.

It. ubi aduocatus et consules presidet iudicio et querimonia ibi exorta fuerit et responsum econuerso et postea actores necesse habuerint de testimonio consulum, super quos nemo potest testari, si memores cause fuerint; si vero consules non recordantur, possunt testari actores cum aliis probis viris, qui presentes fuerunt (!) in iudicio.

^a) Rest der Seite frei. ^b) getilgt. Vgl. § 1043. § 1127 beginnt in derselben Zeile von derselben Hand. ^c) davor urspr.: fcd. ^d) Raum für 3 Zeilen. ^e) ausgeschrieben. ^f) getilgt. ^g) et iud. über der Zeile.

1) MUB 2316. 2) MUB 2647.

It.^a vbiicumque consul aliquis in ciuitatis obsequio male fuerit tractatus verbis aut factis sine demerito,^b reus vadiabit ciuitati iij m. argenti, actori iij talenta et vnicuique consulum decem sol. secundum ius Lubicense.

It. quecumque domina moritur sine herede, nichil erogare potest propter deum aut amicis sine consensu et licentia proximorum heredum, quibus cedere poterit substantia eius.

It. quicumque ruricola debitus fuerit alicui burgenfi et bona ipsius ruricole in ciuitatem uenerint, burgenfis ille bona sua licite poterit arrestare, set hoc tamen ruricule intimabit. Qui si tunc uenire voluerit et bona sua libertare, hoc poterit facere. Sin autem, burgenfis ille bona eadem primo coram ciuili iure exhibebit et tenebit xiiij diebus, postea iterato exhibebit et tenebit viij diebus; deinde per iuramentum suum debita sua acquirat super eadem bona coram iudicio secundum ius Lubicense. |

1128. Consules¹ noui et veteres vnanimiter et concorditer istud arbitrium instituerunt firmiter obseruandum. Nullus debet esse promercator, hoc est vorkopere, nisi de suo proprio habeat x m. Et quicquid emat, congrue et racionabiliter emat et suis propriis denariis persoluat. Et antequam illud vendat, portet hoc in suam possessionem et nusquam nisi in foro vel apud fossam emat, et non ante valuas vel in plateis. Et cum in foro, apud fossam vel alibi promeratores aliquam rem venalem emerint, et si interim, quod pro tali re conuencionem fecerint, aliquis officialis, sutor, serdo, pellifex, faber vel alterius officii aduenerit, ille dictam rem, dummodo operacioni sue subiaceat, solus optinebit dimidiam; quotquod eciam fuerint promeratores, illi optinebunt reliquum simul. Eciam quicumque ciuis illi empcioni aduenerit, qui rem, quam conueniunt, ad proprios vsus habere voluerit, ille dictam rem recipiet solus in dimidio, et vorkopere in dimidio. Vnam rem non emant plures promeratores nisi duo simul. Quicumque supradictorum

^a) von hier an später, wohl von gleicher Hand. ^b) f. d. über der Zeile.

¹) MUB 4398.

articulorum aliquem violauerit et non tenuerit, vadiabit iij m. argenti, et si illas emendare non potest, ammouebitur de ciuitate, quousque eas emendare possit.^a |

1129. Elyfabeth, uxor Radeconif Frifonis, impignorauit h. suam Henrico, filio Herderi, pro xvij m. et Henrico, filio dni Vlrici, pro vij m. quatuor sol. minus et Henrico Albo confuli pro x m. (et Herbordo Landefherren pro x m. et iij sol.)^b et Theoderico, genero Cristiani Volucrif, pro v m. et Willekino fartori pro ix m. vj sol. minus et Hencen Lufco pro vj m. (et Bertoldo de Molne pro v m. ij sol. minus).^b

1130. (Ciuitas¹ recepit a Judeif xli m. in vniuerso super computationem, xxxviiij m., quas prestiterunt ciuitati. It. dederunt xj m. de excessu suo. It. quinque m. dederunt feria vj. post dominicam domine in tua misericordia. It. xxvij m. (x)^c lx m. j minus.)^b (It. dederunt de centum marcif xv m., xl m. et viij sol.)^b — (Ciuitas tenetur Judeif xxx m. den., quas sibi prestiterunt.)^b — (Stefanus persoluit xiiij^d m. de excessu suo.)^b — (Hinricus et Arnoldus Godiar promiserunt pro eo et Hince Bityfer, quod si sex denarii ad vinum confulum adhuc sunt dandi de fortilegio pro macellis, ipsi hoc debent extorquere.)^b — (Anno dni m cc lxxxxj dederunt alutarii den. suos de locis in foro de tempore natiuitatis dni. It. pistorif dederunt precium suum, scilicet ledehure. It. pultificif dederunt denarios de locis in foro. It. serdonef dederunt precium suum de domo. It. institoref dederunt de locis denarios in foro. It. ortulani dederunt de ortis de tempore pasche. It. institoref dederunt de locis. It. peneftici dederunt de scampnis. It. uenditoref salis dederunt. It. alutarii de domo dederunt.)^b

1131. Ciuitas² promisit dare Alardo Grabowe et Wernero et Nicolao de Bantecowe, fratribus, centum m. den. pro eo, quod Hildebrandum Brendeke viuum uel mortuum ciuitati presentabunt, de quibus denariis sex m. inante receperunt, pro quibus Nicolauf Seueker promisit, quod, si hoc non perfecerint,

^a) Rest der Seite frei. ^b) getilgt. ^c) ausradirt. ^d) danach Raum für 7 Buchstaben.

¹) MUB 2090. ²) MUB 2099, 1951 Anm.

eaf reddent ciuitati; et si ipfi^a omnes^a forfan pro illa causa fierent occisi,^b tunc fideiuffor eorum effet liber. — 1131 a. (Ego^c 1 Segebodo de Minnowe recepi a Godefrido de vino primo sex m.; secundo iij m. It. computauī secum xxij m. de vino miffili.)^d | — 1131 b. In^e 2 nomine dni, amen. Ego Gerbertus de Warendorp cogitanf de futuris sic difpofui de rebus meis, quod do (matri mee c m. den.)^d et Hermanno et fratri fuo Johanni, confanguineis meis, do c et l^f m. den. (Infuper libenter uiderem, quod dicti duo fratres Her. et Jo. affumerent ad fe virum vnum tam)^d fortem (vt unus eorum et de meis bonis acciperent c m. et proxima eftate poft obitum meum pro falute anime mee omnes tres pergerent in Rigam).^d Ceterum ecclefie ſci Nicholai in Wifmaria do v m., Minoribus fratribus ibidem x m. ad ftructuram et v m. ad expenfas, (ecclefie ſce Marie x m. et ſloyfam meam),^d ſco Georgio v m. De hereditate, quam emi de Marquardo de Howentorpe, do ad cimiterium ſci Georgii tam latum, ſicuti eſt granarium Henrici de Howentorpe uſque in plateam. Predicatoribus fratribus in Rozftoc do v m., monialibus in Ryne v m., monialibus in Novo clauſtro v m., monialibus in Dobertin v m., Predicatoribus fratribus in Lybeke v m., Minoribus fratribus ibidem v m., monachis in Cizmare v m., monialibus in Rene v m., hoſpitali in Darzoywe ij m., hoſpitali in Gnewiſmolen ij m., hoſpitali in Cluce ij m., hoſpitali in Sterneberg ij m. Matertere me[e] Hilleken do iij m. Cuilibet ſacerdoti ſeculari in ciuitate Wifmarie deo ſeruienti do quatuor^g ſol., pueris Thetleui de Wimanneftorp, qui morantur in Terreviz, do ij m. Infuper vni ſacerdoti dabuntur vno anno x m., quod in eodem anno quolibet die cantet miſſam pro falute anime mee. Hedhewigo (!), ſorori Cronen, do iij m. et Gerardo, fratri eius, iij m. Hec donatio mea dabitur de communibus bonis meiſ et uxoriſ mee et

^{a-a}) urſpr.: vnus eorum. ^b) urſpr.: occiſus. ^c) mit § 1131 a war ein Anfang gemacht, die Seite von unten zu beſchreiben. ^d) getilgt. ^e) § 1131 b auf loſem Zettel zw. S. 104 u. 105, auf der Rückſeite ein Stück einer Bürgerliſte. ^f) urſpr. nur: c. ^g) urſpr.: viij.

1) MUB 2645. 2) MUB 1952.

puerorum meorum; que dum data fuerit, uxor mea et pueri mei diuident equanimiter, que superfunt. Super donatione mea et super omnibus bonis, que deriuari poterunt uxori mee et pueris meis, elegi cum consensu uxoris mee tvtoreſ dnm Willekinum Hanftert, Johannem de Crucoywe, Theodericum Vogel, Bertoldum Vogel. Hec preſcripta ſtabilia permanebunt, quouſque perſonaliter contradicam. — It.^a primo et principaliter do matri mee x m. quolibet anno de bonis meis, ſet non niſi tempore vite ſue. It. do fratribus Minoribus pro expenſis vnus diei ad capitulum l m. den.^a — Hec teneor Gerbertus: (dno Willekino Hanftert c m.),^b dno Eggehardo Negenhanken xl m., (Gerardo Mauwertin x m., Henrico inſtitori quatuor vlnaf et quartale pulchri panni, Henrico de Weſere xvij fol.),^b Gerlago Rodecogelen x vlnam Dor[niceniſis] bla[uei], (Volmaro futuri ix fol. et quatuor den., Werner[o]^c Paſchedach xij vlnas pulchri panni).^b — Iſti tenentur michi Gerberto: aduocatus Stint de Guſtroywe xxvj m.; dns Conradus Pren et Hence, quondam famulus dni Bertoldi Pren, promiſerunt ſecum. (Lemmeo, kamerarius dne noſtre, xj m., dns Johannes de Barnecoywe viij m. pro carnibus, Strvue vj m. pro humulo),^b relictæ Cronen dimidiam laſt ordei et dimidiam laſt auene, (relictæ Henrici, fratris Wernerſ, xv m.)^b | — 1131c. Hec^d ſunt bona Herebordi de Salfa foſſa. Geuehardus, frater Boldewini, vij m. pro j laſt allecium, Martini ſoluet Dna Seoldis vij m. pro j laſt allecis, Martini ſoluet. Parui fratres ix^e m. ij fol. minus pro ij laſt ceruiſie, Martini. Burchardus de Werdere apud Warin vj m. ij fol. minus, in aſſumptione ſoluet. Bernardus, magiſter ciuium de Clene, xxvij fol. pro ordeo. Johannes de Hermanneshagen vj m. Henricus de Vpal apud ualuam iiij m. viij den. minus; Mauricius fideiuſſit pro eo. Ludeko ibidem iiij m.; Mauricius fideiuſſit. Ibidem Timmo et Uorerat vj m. j fol. minus; Mauricius et Scrabbek ſunt fidi pro eo; in natiuitate dne

a—a) nachgetragen. b) getilgt. c) Wernerus. d) wie § 1131 b. e) über der ix ein Strich.

1) MUB 2677.

noftre foluet. It. Mauricius v m. pro Reinero, genero fuo. Idem Mauricius xxvij fol. Dns Dhetleuus de Vpal xij m. Gerardus pifcator de Minnowe j m. et iij den. Marti[n]us de Minnowe xvij fol. iij den. minus. Magifter ciuium de Cymmerefcorp iij m., Michaelis. Thetmarus de Dhiderekefhagen xxx fol. Ludeko ibidem xiiij fol. Bolo viij fol. Herdherus de Kerftane iij m., pro quibus fideiuffit pro Reimwardo^a paruo. Idem tenetur michi xx fol. Henricus, frater Clot, xiiij fol. Ludolfus Longus j m. Meino de Honkerken j tre[modium] ordei et xij fol. (fol.) Albertus Slauus j laft filig. Johannes de Jazteruiz xvij mod. filig. Idem Jo. vj m. Martinus, frater Alberti de Jamene, xvij fol. Johannes Niger de Proueftefhagen j m. Alardus de Proueftefhagen viij fol. Henricus de Griffowe viij mod. fil. Gerardus de Jazteruiz dim. laft auene. Reinerus de Acendorp j tre[modium] fil. Hebele xiiij mod. auene. Textrix de Upale ix fol. Radolfus de Vpal xiiij mod. auene. Radolfus Utdranc ix. Thidericus currarius xvij fol. Hugo vj mod. auene. Ludolfus de Sibrechtshagen ij tre[modia] auene. Meinhardus de Honkerken pro Gerewardo j tremodium ordei. Gifo de Reinerefcorp ix^b fol. Albertus de Jamene iij m. Bertholdus Weftfalus j m. Reinbertus de Jazteruiz vj mod. ordei. Wenemarus ibidem ix^b fol. Dancmarus viij mod. fil., idem pro ouibus de ij annis xxx fol. et viij den. Johannes et Ritzelt de Jefendorp iij m. de ouibus ij fol. minus. Alardus de Clene ix mod. fil. et ix ordei et xvij mod. auene. It. Jefendorp funt xxiiij oues, Clene xj, Hermanneshagen xx, Jazteruiz xxiiij. Magifter ciuium de Cymmerefcorp xxiiij oues, Johannes de Clene xiiij, Riemarus de Woytendorp xv. Mauricius de Vpal ij uaccas, Nicolaus de Cymmerefcorp ij uaccas, Alardus de Clene unam. It. dna habet in prompto lvj m. It. dns terre tenetur vij m. It. dna mift aduerfus Norwegiam in ceruifia et lineo panno xx m. It. habuit vij tre[modia] brazii ord. Filius dne Walburgis de Clutze viij tre[modia] ordei. Hermannus Hillonis pro ceruifia ij m. Albertus Slauus de Jazteruiz iij uitulos. Johannes de

^{a)} w und d über der Zeile, urspr.: Reimaro. ^{b)} über der ix ein Strich.

Werdhere unum bouem. It. dna pro filigine, quem habet in domo, iiij m. — Summa denariorum iltorum est lx m. paratorum denariorum et de aliis bonis c et l m. et xvj m. Ifti computacioni interfuerunt dns Gotiar, Euerwinus de Warendorp, Elerus de Honburch, Henricus Mule et Johannes, notarius ciuitatis. De ouibus, bobus, de fuppellectile domus, de domibus, de nauis, de manibus non fuit inter predictos den. computatum. De iftis omnibus concordauit dna cum Henrico et Johanne Soltegroue. De^a debitis perfolute funt v m.^a | — 1132. Andreas Krop promifit pro Nicholao Robekini viij fol., terminus Michaelis. — 1133. Ifti funt prouentus domus fei Spiritus, conferipti sub anno domini m ccc quarto. Primo enim habet in domo feu hereditate Arnoldi de Naquinfitorpe quatuor marcharum redditus. It. in domo Gherlaci Lubekeruare apud fem Nicholaum trium marcharum redditus. | — 1134. Iftos redditus tenetur dare domus fancti Spiritus annuatim. | — 1134*. Brvfig promifit viij fol. pro Hinr. Elizabeth. | — 1135. Herderus dabit ciuitati m. de cafuncula apud fcriptorem. | — 1136. Henneco^b Kelig dedit v m. den. [de] xxx m., quas dna eius dedit domui fei Spiritus, et Methildis vxor . . . — 1137. Domus fei Spiritus tenetur ciuitati xj^c m. Ciuitas tenetur domui fei Spiritus (Ciuitas tenetur ciuitati v, domui fei Spiritus vij m.)^d (Domus fei Spiritus tenetur ciuitati iiij m., quas in prompto preftiterunt.)^d — 1138. (Bertrammus inftitor dedit domui fei Spiritus xvij m. de bonis fuis, fiue intrauerit domum fiue non.)^d — 1139. (Hermannus Uolucris tenetur feo Spiritui vij m den., xvj fol.)^e — 1140. (Domus fei Spiritus tenetur ciuitati foluere (xxxviij)^d m., xxx m., vnde fufcepit ciuitas xiiij m. den. Tidemannus de Cluce tenetur ciuitati iij m., ciuitati ex parte fei Spiritus. Infuper confules preftiterunt feo Spiritui v fol. in pane et xij fol. iiij den. minus pro labore def walles. Confules dederunt pro ueftibus fororis Preneken et pellicio et calceis iij m. et

^{a-a}) am Rande. ^b) §§ 1136—1147 auf der inneren Seite des Umschlages hinter dem Buche. ^c) geändert in iiij, dann in quatuor. ^d) getilgt. ^e) die Summe nicht daneben, sondern darunter; getilgt.

xvj den.^a Infuper confules prestiterunt fco Spiritui vij m., quas dederunt dno Godefrido, facerdoti de fco Georgio. Infuper confules dederunt iij^b m. villico Henrico fci Spiritus, quas domus foluet, et iterum vij m. dno Gode[frido]. Confules totaliter foluerunt hofpitali, et Robeke de Stromekendorp et frater fuuf Thetleuus et Johannes Soltegrove tenentur hofpitali x m.)^c — (Hofpitale tenetur ciuitati quatuor m. iij fol. minus.)^d — (Hence Preneke tenetur domui fci Spiritus v (?) m. x fol. minus.)^e — (Domus fci Spiritus tenetur ciuitati xvij m. — Sic eft computatum de diuerfis debitis.)^e — (Hofpitale dedit et (?) ciuitaf ij m. de vectura.)^e — (Hofpitale tenetur ciuitati xv m. et iij fol.)^f — 1141. Hermannus preco dabit annuatim viij fol. hofpitali de area, quam habet fuper Salfatam foffam. — 1142. (It. ciuitas tenetur bto Nicolao xlviij m. pro lateribus.)^g — 1143. (Ciuitas¹ debet habere quatuordecim^g milia laterum de ftructura bte Marie et de fco Nicholao xl milia laterum.)^g — 1144. (Domus fci Spiritus tenetur ciuitati ccxj m.)^g — 1145. Hence Weftfalus de Verpe receptus in fraternitatem fci Spiritus. — 1146. Ciuitaf preftitit Henrico Verendel ij m. ad vfus hofpitalis. — 1147. Camerarii^h receperunt xiiij vncial fignorum. | — 1148. Nannoⁱ de Crukowe fecit cum confulibus conuencionem pro xx marcis den. pro iij uiris pro uorefate.

a) darüber: xxiiij fol. et iij den. b) darüber: vj. c) getilgt. d) darüber: vj fol. eius vij m. et iij fol., darunter verschiedene andere Zahlen. e) de v. übergeschrieben über gestrichenen unlesbaren Worten oder Zahlen. f) die Zahlen sind vielfach geändert, indem andere daneben und darüber geschrieben, gestrichen und wieder durch andere ersetzt sind. g) gestrichen, darüber: xxx, ebenfalls gestrichen, dann: xl. h) § 1147 am Rande. i) § 1148 auf der Innenseite des vorderen Umschlages.

1) MUB 1205.

§ 16d Z. 3 setze. hinter Wiffemarie.

§ 149 l. Damenhufen st. Dammhufen.

S. 45 setze | hinter § 680.